

Τὸ πρῶτον «Εὐρωπαϊκὸν»
σχολεῖον ἐγεννήθη!

(Ἴδε σελίδα 65)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ —
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1963

ΕΤΟΣ Α' ◊ ΑΡΙΘ. 3

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

MODERN EDUCATION & FOREIGN LANGUAGES

A MONTHLY REVIEW

Published

with the cooperation of the
INSTITUTE OF AMERICAN STUDIES - I.A.S.

ATHENS

«Εὐρωπαϊκὸν» σχολεῖον ἤρχισεν ἐφέτος νὰ λειτουργῇ καὶ εἰς
Καρlsruhe τῆς Δυτ. Γερμανίας, μὲ πρῶτους μαθητὰς τὰ παιδιὰ
τῶν τεχνικῶν διαφορῶν ἔθνοτήτων ποὺ ἐργάζονται εἰς τὸ ἐκεῖ κέν-
τρον ἀτομικῶν ἐρευνῶν τῆς ΕΥΡΑΤΟΜ.

(Φωτογραφία «Μεσημβρινή»)

(Ἴδε σελ. 65)

- ◊ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
- ◊ ΟΡΓΑΝΟΝ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
- ◊ ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ :
ΚΩΝΣΤ. Α. ΓΕΡΑΡΔΟΣ
- ◊ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ :
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑ-
ΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ - ΙΑΣ
- ◊ ΓΡΑΦΕΙΑ :
ΜΕΓΑΡΟΝ Ι.Α.Σ. - ΦΕΙΔΙΟΥ 57
ΤΗΛ. 620.180 - 621.276

ΑΘΗΝΑΙ

MODERN EDUCATION & FOREIGN LANGUAGES

A MONTHLY REVIEW

Editor : CONST. A. YERARDOS

Published with the cooperation of the
INSTITUTE OF AMERICAN STUDIES - I.A.S.

Annual Subscription :

In Greece... Drs. 100.—

In other Countries \$ 10.—

OFFICES : IAS Building, 5 c Pheidou St. — Athens — Greece

Tel. No. 620-180

VOLUME I

JANUARY - FEBRUARY 1963

NUMBER 3

CONTENTS

	Pages		Pages
— National Council of Education	61	Assistant Prof. of the Athens Polytechnic School)	70
— Viewpoints.	63	— School for ship construction	71
— Vincent Joyce, new Director of the U.S. Information Service	64	— Mechanized schools of to-morrow (by Mr. Gordon Behrens)	72
— The first European school is created (by Mrs. Jane Krieger Rosen)	65	— Athens College - Its thirty-five year history - Its educational program	74
— Education of future British labor union officials	66	— The regulation of foreign language teaching in Greece (by Mr. C. Yerardos)	77
— Mr. Gregory Cassimatis, Minister of Education, is awarded honorary degree by the University of Aix-Marseille	67	— Cultural institutions	83
— Mathematics and education (by Mr. C. Theodossis, Ph. D. University of Paris,		— Educational news	84
		— Pronunciation teaching (by Mr. John D. Logan Jr.) In English	85

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ - ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Γραφεία : Μέγαρον IAS-Φειδίου 5 γ-Αθήναι
Τηλ. 620-180 — Τηλ. Συντάξεως 621-276 — Τηλ. Διαφημίσεων : 621-276

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΑΙ :

Ἰδιοτῶν : Δρ. 100 Ὀργανισμῶν Δρ. 300
Σπουδαστῶν » 60 Ἐξωτερικοῦ \$ 10.—

(Ἐμβάσματα : Κωνστ. Γεράρδου, Αἰγινήτου 12, Ἀθήναι)

Εἰς ὅσους ἢ «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ» ἀποστέλλεται ἄνευ ἐντολῆς, ἀποστέλλεται τιμητικῶς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐκ μέρους τῶν ὑποχρεώσεως.

Ἐπιμελητὴς Συντάξεως : Κωνστ. Α. Γεράρδου, Αἰγινήτου 12, Ἀθήναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου : Μ. Χ. Ροδάκης, Κολχίδος 39

Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται

Τύποις : Χ. ΡΟΔΑΚΗ & Σία — Γερανίου 7 — 533.965

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΞΕΝΑΙ ΓΛΩΣΣΑΙ

ΕΤΟΣ Α'

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1963

ΑΡΙΘ. 3

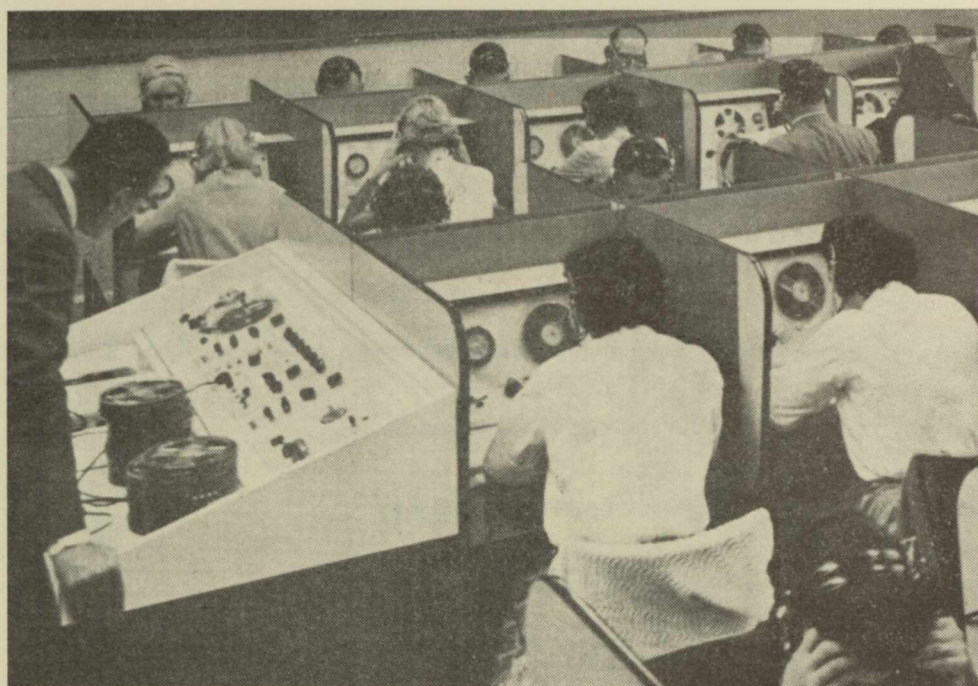
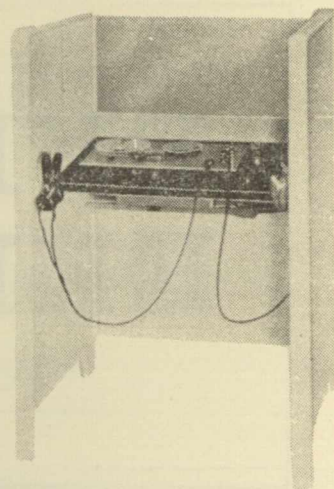
Περιεχόμενα

◆ Ἡ σύγκλησις τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως	Σελ. 61
◆ Σημειώματα	» 63
◆ Vincent Joyce, ὁ νέος Διευθυντὴς τῆς Ἀμερικανικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν	» 64
◆ Τὸ πρῶτον «Εὐρωπαϊκὸν» σχολεῖον ἐγεννήθη! (ὑπὸ κας Jane Krieger Rosen)	» 65
◆ Ἡ ἐκπαίδευσις στελεχῶν τῶν Βρετανικῶν ἐργατικῶν Συνδικάτων	» 66
◆ Ὁ κ. Γρηγόριος Κασμάτης ἐπίτιμος διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰξ Μασσαλίας	» 67
◆ Τὰ Μαθηματικά καὶ ἡ Παιδεία (ὑπὸ κ. Κ. Ν. Θεοδόση, δρος Πανεπιστημίου Παρισίων, Ἐπιμελητοῦ Ἐθν. Μ. Πολυτεχνείου)	» 70
◆ Αἱ σχολαὶ Ναυπηγῶν	» 71
◆ Τὰ μηχανοποιημένα σχολεῖα τῆς αὔριου (ὑπὸ κ. Gordon Behrens)	» 72
◆ Τὸ Κολλέγιον Ἀθηνῶν — 35 ἔτη δράσεως — Τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμά του	» 74
◆ Ἡ Νομοθετικὴ ρύθμισις τῆς διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν (ὑπὸ κ. Κ. Γεράρδου)	» 77
◆ Ἐκπαιδευτικὰ Νέα ἀπὸ παντοῦ	» 84
◆ Ἡ διδασκαλία τῆς προφορᾶς (ὑπὸ κ. J. D. Logan Jr.) (ἀγγλιστὶ)	» 85

ΤΑ ΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΑΥΡΙΟΝ

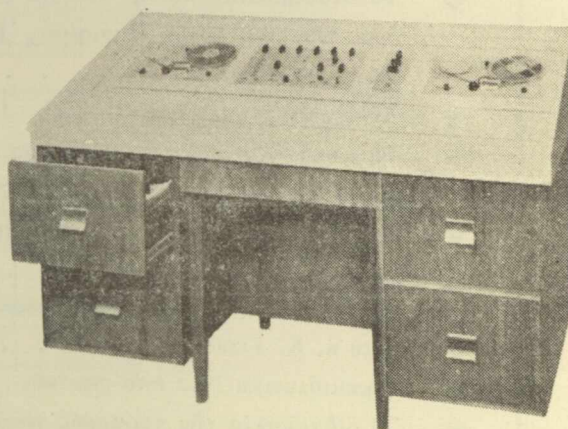
(Όρα σχετικόν άρθρον εις σ. 72-73)

Ἡ ηλεκτροφωνικὸ θρανίον, μὲ ἰδιαίτερον χῶρισμα («καμπίνα») διὰ κάθε σπουδαστήν. Ἔχει ἐγκατάσταση ἠλεκτροφώνου, μαγνητοφώνου, ἐταζέρες διὰ βιβλία καὶ θέσεις διὰ τὶς ταινίες. Οἱ τοίχοι εἶναι ἀντισηχτικοί. Μὲ τὸ πάτημα ἑνὸς κουμπιῦ τίθενται σὲ λειτουργίαν τὰ διάφορα μηχανήματα. →

← Τὰ μηχανοποιημένα σχολεῖα τῆς αὐριον θὰ ὁμοιάζουν μὲ κ υ ψ ἔ λ η, ὅπου σὲ κάθε χῶρισμα θὰ ὑπάρχει καὶ ἕνας σπουδαστής. Ἀριστερά, ὁ καθηγητής, μὲ τὴν βοήθεια ἠλεκτρονικῶν συσκευῶν, παρακολουθεῖ κάθε μαθητὴν ἀτομικῶς, καὶ ἀπαντᾷ εἰς αὐτόν, χωρὶς νὰ ἐνοχλοῦνται οἱ ἄλλοι.

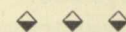
Χάρις στὴν ἠλεκτρονικὴ αὐτὴ ἔδρα ὁ καθηγητής, μὲ τὸ πάτημα ἑνὸς κουμπιῦ, διαβιβάζει σὲ κάθε μαθητὴν ἰδιαίτερο μάθημα. Συγχρόνως παρακολουθεῖ τὴν ἐργασία ὄλων, χωρὶς αὐτοὶ νὰ τὸ γνωρίζουν. Στὰ συρτάκια τοποθετοῦνται μαγνητοφωνημένα ταινίαι, δίσκοι, καὶ ἄλλα «ὄργανα» τοῦ μαθήματος. →

Ἡ ΣΥΓΚΛΗΣΙΣ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως

ΜΕ ΔΕΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΜΕΝΟΝ καὶ εὐνόητον ἐνδιαφέρον ἀνεμένετο ἀπὸ ὀλόκληρον τὸν ἐκπαιδευτικὸν κόσμον τῆς χώρας, καὶ, ἀκριβέστερον, ἀπὸ ὀλόκληρον τὸν ἐλληνικὸν λαόν, ἡ σύνοδος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως, τὸ ὁποῖον συσταθὲν ὑπὸ τοῦ Νομ. Διατάγματος 3971 τοῦ 1959, συνεκλήθη διὰ πρώτην φορὰν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Γρηγ. Κασσιμάτη διὰ τὴν περίοδον 27ης Φεβρουαρίου — 12ης Μαρτίου ἐ. ἔ.

Ἄτυχῶς, ἡ δημιουργηθεῖσα ἐκ τῆς προσφάτου ἀπεργίας τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀνωμαλία, προεκάλεσε καὶ τὴν ἀναβολὴν τοῦ Συμβουλίου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ὁμως ἐξέφρασε πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπεῖαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 13.2.1963 τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ καταστή τὸ ταχύτερον δυνατὴ ἡ ἐκ νέου σύγκλησις τοῦ Συμβουλίου.

Ως γνωστόν, τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἐκπαιδεύσεως (Ε.Σ.Ε.) προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 36 τοῦ Ν. Δ. 3971|1959 διὰ νὰ γνωμοδοτῇ ἐπὶ τοῦ γενικοῦ προγραμματισμοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς προσαρμογῆς αὐτοῦ πρὸς τὰς ἐκάστοτε ἐθνικὰς καὶ οἰκονομικὰς συνθήκας τῆς χώρας. Συνέρχεται ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας, ἀναπληρουμένου ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, καὶ ἀποτελεῖται ἐξ ἀντιπροσώπων Ὑπουργείων, τῶν Ἀνω-

τάτων Ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, τοῦ Ἰδρυματος Εὐγενίδη, τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Συνδέσμων Γεωπόνων Ἑλλάδος, καὶ ὁργανώσεων τῶν παραγωγικῶν τάξεων, τῶν ἰδιωτικῶν Ἐκπαιδευτηρίων Γενικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Γονέων καὶ Κηδεμόνων. Συμμετέχουν εἰς αὐτὸ ὁ προϊστάμενος τῆς Ὑπηρεσίας Μελετῶν καὶ Συντονισμοῦ, οἱ πρόεδροι τοῦ Α.Σ.Ε.Π. καὶ Α.Σ.Δ.Ε. Π. καὶ οἱ Γενικοὶ Διευθυνταὶ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Τὰ μέλη τοῦ Ε.Σ.Ε. ὁρίζονται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας. Καθήκοντα γραμματέως ἀσκεῖ ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ. Εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου προβλέπεται ἡ συμμετοχὴ 100 περίπου μελῶν.

Ο κ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ τῆς Παιδείας, ἀποδίδων, ὡς ἐδήλωσε καὶ εἰς τὴν Βουλὴν, ἰδιαίτεράν σημασίαν εἰς τὴν ἐπὶ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου δημοσίαν καὶ ἐντελῶς ἀμερόληπτον συζήτησιν τῶν κεντρικῶν προβλημάτων τῆς Παιδείας, καὶ εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀναζητήσιν τῶν ἐπωφελεστέρων πραγματοποιησίμων λύσεων, κατέληξεν ἤδη εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως θέσῃ ἐνώπιον τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου

Ἐθνικὸν Συμβούδιον Ἐκπαιδευτικῶν

Ἐκπαιδευτικῶν τὰ ἐξῆς θέματα :

Πρῶτον, τὸ τῆς διαρθρώσεως τῆς Μέσης Ἐκπαιδευτικῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τῶν πορισμάτων τῆς Ἐπιτροπῆς Παιδείας, τῆς προσπάτου μεταρρυθμίσεως καὶ ἐτέρων προτάσεων.

Δεύτερον, τὸ θέμα τῆς ἀναγνωριζομένης γενικῆς ἀνάγκης στροφῆς μέρους τῆς Παιδείας πρὸς τοὺς τεχνικοοικονομικοὺς τομεῖς, ἐν συσχέτισίμῳ πρὸς τὴν ἀνάγκην ἐπιτυχῶς συγκοινωνίας τεχνικῆς κατάρτισεως καὶ ἀνθρωπιστικῆς μορφώσεως. Εἰδικώτερον εἰς τὰ πλαίσια τοῦ θέματος τούτου, θὰ τεθῆ πρὸς συζήτησιν ἡ ἀνάπτυξις καὶ κατανομή εἰς τὸν ἑλληνικὸν χώρον τῶν γυμνασίων κλασσικῆς καὶ λοιπῶν κατευθύνσεων, ἡ ἔκτασις καὶ ἡ σχέσις γενικῶν καὶ εἰδικῶν μαθημάτων εἰς τὴν ἀνωτέραν βαθμίδα τοῦ γυμνασίου, καὶ ὁ χαρακτήρ τῶν ὑπὸ ἴδρυσιν τεχνικῶν καὶ ἀγροτικῶν γυμνασίων.

Τρίτον θέμα θ' ἀποτελεῖ τὴν διδασκαλίαν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ ἡ γλωσσικὴ διδασκαλία εἰς τὴν μέσῃ ἐκπαίδευσιν, εἰδικώτερον δὲ τὸ θέμα τῆς ἔκτασεως τοῦ μαθήματος τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νέων Ἑλληνικῶν, τοῦ εὗρους τῶν ἐπιδιωκόμενων δι' αὐτὸν σκοπῶν, τῆς κυρίως γλωσσικῆς διδασκαλίας καὶ τῆς γλώσσης τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ὡς καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν νεκρῶν καὶ τῶν ὁμιλουμένων γλωσσῶν.

Τέταρτον τέλος θέμα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ε.Σ.Ε. θὰ ἀποτελέσῃ τὸ πρόβλημα τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀποφοίτων τῆς μέσης ἐκπαιδευτικῆς εἰς τὰς ἀνωτάτας σχολὰς, πρὸς γνωμοδότησιν ἐπὶ τοῦ κατὰ πόσον ἐπιβάλλεται ἡ διατήρησις τοῦ ἰσχυροῦς συστήματος τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων ἢ ἀντικατάστασις αὐτοῦ δι' ἐτέρου συστήματος ἐπιλογῆς τῶν ἀποβλεπόντων εἰς ἀνωτέρας σπουδὰς ἀποφοίτων. Ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει, ποῖον τὸ προτιμητέον σύ-

στημα ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ μέτρα τὰ ὅποια πρέπει νὰ συνοδεύσουν τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν συμπίπτουν σήμερον αἱ γνώμαι τῶν εἰδικῶν, θὰ ἐπιδιωχθῆ ἡ χάραξις κοινῆς προγραμματικῆς γραμμῆς, ἡ ἐναρμόνισις δὲ πρὸς ἀλλήλας τῶν καθορισθησομένων ἀρχῶν καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν πράξιν θὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἔργον καὶ τὴν εὐθύνην τῆς Διοικήσεως τῆς Παιδείας καὶ τῶν Ὁργάνων τῆς.

Ὡς πληροφοροφρούμεθα, ὁ κ. ὑπουργὸς εἶχε δώσει σχετικὰς ἐντολάς διὰ τὴν ἀρτίαν προπαρασκευὴν καὶ ὁργάνωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου, εἰς τὰ μέλη τοῦ ὁποίου θὰ ἀποσταλῶσιν ἐγκαίρως τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ σχετικὰ βοηθήματα. Ἡ πλήρης σύνθεσις τοῦ Συμβουλίου θὰ ἀνακοινωθῆ συντόμως.

Ἡ «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ»
συμμερίζεται ὁλοψύχως τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Παιδείας ἐκφρασθεῖσαν ἐλπίδα περὶ συντόμου συγκλήσεως τοῦ Ε.Σ.Ε., καὶ ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν ὅτι, ἐν πλήρει γνώσει τῶν μεγάλων καὶ ἐπιτακτικῶν ἀναγκῶν τοῦ παρόντος καὶ τοῦ ἀμέσου μέλλοντος, ἀλλὰ καὶ ἐν ἐπιγνώσει τῶν ἑλληνικῶν συνθηκῶν καὶ δυνατοτήτων, ἐν πνεύματι ἀρμονικῆς καὶ ἐποικοδομητικῆς συνεργασίας τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν τοῦ Κράτους, τῶν ἀρμοδίων Ὑψηροῦν, τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, καὶ μὲ τὴν συμπαράστασιν ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, μακρῶν τοῦ θορόυ, τῶν ἀροτήτων καὶ τῶν κομματικῶν τοποθετήσεων, ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία θὰ βαδίσῃ γοργὰ τὸν δρόμον τῆς βελτιώσεως καὶ τῆς προσαρμογῆς πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Νέας Ἐποχῆς.

«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ»

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Τὰ αἰτήματα τῶν ἐκπαιδευτικῶν

Ἡ ΑΠΟΦΑΣΙΣ τῶν ἐκπαιδευτικῶν νὰ τερματίσουν τὴν ἀπεργίαν τῶν ὑπῆρξε μία πράξις φρονήσεως, ἐμπνεομένη ἀπὸ τὴν ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῆς καταστάσεως, καὶ ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ περαιτέρω διακοπὴ τῶν μαθημάτων ἐκινδύνευε νὰ ἐπιφέρει σοβαρὰν ζημίαν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς μαθητιώσης νεολαίας. Καὶ ἐγένετο μὲ ἀνακούφισιν δεκτὴ ἀπὸ τὴν δημοσίαν γνώμην, ἡ ὅποια μὲ αὔξουσαν ἀνησυχίαν παρηκολούθει τὴν παράστασιν τῆς ἀγόνου καὶ φθοροποιῦ ἀντιδικίας μεταξὺ Κράτους καὶ ἐκπαιδευτικῶν. Διὲν συμμεριζόμεθα ὅμως τὴν ἀποψιν ἐκείνων ποὺ θεωροῦν τὴν ἀναστολὴν τῆς ἀπεργίας ὡς ἦταν τῶν ἐκπαιδευτικῶν. Τουναντίον, πιστεύομεν ὅτι ἡ ἐπέκτασις τῶν ἐκπαιδευτικῶν εἰς τὰ καθήκοντά των ἐδημιούργησε τὸ κατάλληλον κλίμα διὰ μίαν ἐν ἡμερίαι καὶ νηφαλιότητι ἐξετασίων τῶν αἰτημάτων ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν. Καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἐξαντλήσῃ αὕτη κάθε δυνατότητα ὑπὲρ ἐκείνων εἰς τοὺς ὁποίους ἡ Πολιτεία ἔχει ἀναθέσει τὴν ὑψίστην ἀποστολὴν τῆς μορφώσεως τῆς νέας γενεᾶς, ἐφ' ὅσον μάλιστα καὶ ἡ ἴδια ἔχει ἀναγνωρίσει ὅτι εἶναι κατὰ βάσιν δίκαια τὰ αἰτήματα τῶν ἐκπαιδευτικῶν.

Αἰσιοδοξία

ΟΥΤΕ ὅμως συμμερίζομεθα καὶ τὴν ἀποψιν ποὺ εἶδε τὸ φῶς εἰς τὰς στήλας τοῦ ἡμερησίου τύπου καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν εἴαν πρέπει νὰ ἀνευρεθῆ ὁπωσδήποτε κάποιος ἠχηρὸς μέσος εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ἀνωμαλίαν, αὐτὸς χωρὶς ἀμφιβολίας (ἢ) εἶναι ἡ Παιδεία. Τουναντίον, πιστεύομεν ὅτι ἡ Παιδεία ἡ ὅποια, εἰς τὸ ἀπώτερον ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πρόσφατον, τὸ μέχρι πρὸ δεκαετίας παρελθόν, μέσος εἰς τὴν ἀτέρμονα σειρὰν τῶν ἐθνικῶν ἀγῶνων καὶ περιπετειῶν, δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ καταλάβῃ τὴν ἐμπρόθεστον θέσιν εἰς τὸν Ἐθνικὸν Προγραμματισμὸν, παραγκωνισμένη ἀπὸ ἄλλας, ἐπιτακτικώτερας ἢ καταθλιπτικώτερας ἐθνικὰς ἀνάγκας, ἐποποθετήθη ἤδη ἀπὸ ὁλόκληρον τὸν ἑλληνικὸν λαὸν εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν ἐθνικῶν θεμάτων, ἐν ἴσῃ μοίρᾳ μὲ τὴν ἐθνικὴν ἀμυνὰν καὶ μὲ τὴν ἀνασυγκρότησιν τοῦ τόπου. Καὶ εἶναι τοῦτο μέγιστον κέρδος, τὸ ὅποιον προδικάζει, καθ' ἡμᾶς, τὴν εὐνοϊκὴν λύσιν τοῦ ζητήματος. Διότι, εἰς τὴν ἐποχὴν ποὺ ζῶμεν, καὶ εἰς τὰς δημοκρατικὰς τουλάχιστον χώρας, οὐδὲν ζήτημα,

ἀπαιτοῦν κολοσσίαις προσπάθειαις καὶ θυσίαις, εἶναι δυνατόν νὰ προσχθῆ καὶ νὰ λυθῆ, ἐὰν δὲν τὸ ἐνστερησθῆ ὁ λαός, ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ καταβάλῃ τὰς προσπάθειαις καὶ νὰ ὑποστῇ τὰς θυσίας διὰ τὴν ἐπιλύσιν του. Καὶ ἐπίσης οὐδὲν ζήτημα δύναται νὰ παραμεληθῆ ἐπὶ μακρὸν καὶ νὰ ἀγνοηθῆ, ἐφ' ὅσον ὁ λαός ἔχει συνειδητοποιήσει τὴν σοβαρότητά του καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιλύσεώς του, καὶ ἔχει ἐπιδείξει τὴν προθυμίαν του νὰ ἀναλάβῃ τὰς ἀναγκαίαις δαπάνας καὶ νὰ καταβάλῃ τὰς ἀπαιτούμενας προσπάθειαις. Καὶ τὴν τοιαύτην διάθεσιν ἀπέδειξε ἐμφανῶς κατὰ τὴν τελευταίαν περίσθον.

Ἡ νέα ἄποψις

Ἡ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ τῆς σημασίας τῆς Παιδείας, ὅχι μόνον ὡς πνευματικῆς καὶ ἠθικοῦ ἀγαθοῦ, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ὡς στοιχείου ἀπαραιτήτου διὰ τὴν ὕλην καὶ τεχνικὴν πρόσθον καὶ οἰκονομικὴν δραστηριότητα, ἡ κατανοήσις ὅτι ἡ χαμηλοτάτη στάθμη τῆς Παιδείας, συνεπαιγμένη ἔλλειψιν ἐπαρκῶς ἐκπαιδευμένων στελεχῶν, ἀπουσίαν ὀρθολογιστικοῦ πνεύματος καὶ συστήματος ἐργασίας, δὲν εἶναι ἀσχετος πρὸς τὴν πτωχείαν μίαν χώρας καὶ γενικώτερα πρὸς ἐκεῖνον ποὺ ἀνομάζομεν κατάστασιν «ὑπανάπτυκτου», ἀποτελεῖ διὰ τὸ εὐρὸ κοινόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ Κράτος, μίαν νέαν γνῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἓνα νέον κίνητρον πρὸς δράσιν, πρὸς καταβολὴν σοβαρωτέρων προσπαθειῶν καὶ ἀνάληψιν μεγαλυτέρων ὑποχρεώσεων, τόσον ἐκ μέρους τοῦ Κράτους, ὅσον καὶ ἐκ μέρους τῶν ἀτόμων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

◆ Τιμητικὴ Διάκρισις

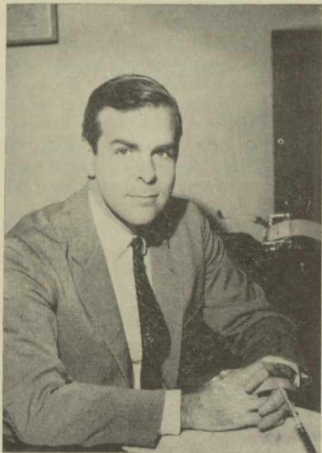
Τὸ εἰς τὴν Ἑλβετίαν ἐδρεύον «Διεθνὲς Τάγμα τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου» ἀνόμασε τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γερ. Κονιδόρην «Ἱππότην τῆς τιμῆς» καὶ ἀπένευμεν εἰς αὐτὸν τὸ σχετικὸν παράσημον μετὰ διπλώματος.

◆ Ὁ κ. Στρ. Ἀνδρεάδης μέλος τοῦ Διεθνoῦς Ἰνστιτούτου Τραπεζικῶν Μελετῶν

Τὸν παρελθόντα Δεκεμβρίον ἔλαθε χάριν εἰς Βιέννην ἡ 24ῃ Σύνοδος τοῦ Διεθνoῦς Ἰνστιτούτου Τραπεζικῶν Μελετῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ δρ. Κ. Φ. Κάρστεν, γενικοῦ διευθυντοῦ τῆς Ροτερντάμσε Μπάνκ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ διεθνoῦς τούτου Ἰνστιτούτου, τὰ ὅποια εἶναι καταμεμημένα κατὰ χώρας, περιρίζεται εἰς 45 ἐν ὄλω. Μεταξὺ τῶν κατὰ τὴν ὡς ἄνω Σύνοδον ἐκ διαφόρων χωρῶν ἐκλεγέντων 8 νέων μελῶν συγκαταλέγεται καὶ ὁ καθηγητὴς κ. Στρατῆς Γ. Ἀνδρεάδης, πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς, ὁ ὁποῖος ἐστέλεξις ὁμοφώνως, εἶναι καὶ τὸ μόνον μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου ἐκ τῆς χώρας μας.

◆ Ἡ Διοίκησις τοῦ Κέντρου Εὐρωπαϊκῶν Μελετῶν

Συνήλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἐταιρίας ἡ ἐπιτροπὴ τακτικῆς γενικῆς συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Εὐρωπαϊκῶν Μελετῶν. Κατὰ τὴν συνέλευσιν ἐξετέθη ἡ δραστηριότης τοῦ Κέντρου εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικόν καὶ ἐξελέγη ἡ νέα διοίκησις τοῦ ὡς ἀκολουθεῖ : Πουλίπας Παν. πρόεδρος, Γεωργακόπουλος Κ. καὶ Ἀλεξανδρῆς Κ. ἀντιπρόεδροι, Παπαδάκης Βασ. γεν. γραμματεὺς, Κανάς Γ. εἰς. γραμματεὺς, καὶ Δασκαρόλης Ἀθ., Λιανόπουλος Μιχ., Μπότσαρης Δημ., Μαμόπουλος Περ., Παπαδόπουλος Γ., Πουλόπουλος Α. καὶ Παπαρόδου Ν., σύμβουλοι.

VINCENT JOYCE

Ο νέος Διευθυντής της 'Αμερικανικής Ύπηρεσίας Πληροφοριών

ΤΟΝ παρελθόντα μήνα ανέλαβε καθήκοντα Διευθυντού της εν 'Ελλάδι 'Αμερικανικής Ύπηρεσίας Πληροφοριών ο κ. Vincent Joyce, εις αντικατάστασιν του κ. Albert Harkness, ο οποίος έποσηθηθής εις Λίμαν τού Περού, μετά έπιτυχή ύπηρεσιών δυο καί ήμισιον έτών εις την 'Ελλάδα.

Ο κ. Τζόις κατέχει πολύπλευρον πείραν εις ό,τι άφορά τους τομείς έπικοινωνίας μετά της κοινής γνώμης καί των μορφωτικών σχέσεων. Πρό του διορισμού του εις την 'Ελλάδα, υπηρέτησεν ως Διευθυντής της εν 'Αμμαν ('Ορδανίας) 'Αμερικανικής Ύπηρεσίας Πληροφοριών. Ο κ. Τζόις έχει υπηρέτησι, έπίσης, εις 'Ιράν, 'Ινδία καί Τουρκία, έχει δέ περιελεύσει εύρύτητα εις την Εύρώπην καί την Μέσην 'Ανατολήν.

Ο κ. Τζόις καί η οικογένειά του δέν έπισκέπτονται την 'Ελλάδα διά πρώτην φοράν. Τό 1954, ο κύριος καί η κυρία Τζόις έτέλεσαν τους γάμους των εις τας 'Αθήνας, έχουσι δέ έπισκεφθή την 'Ελλάδα επανειλημμένως. Προσφάτως, ο κ. Τζόις συνάδευσε τον 'Αμερικανόν 'Αντιπρόεδρον κ. Λύντον Τζόνσον κατά ένα τμήμα της περιόδου τού τελευταίου εις την περιοχήν αυτήν. Ε'Η έπιστροφή μου εις την 'Ελλάδα, εδήλωσεν ο κ. Τζόις, μου δίδει την έντύπωσιν ότι έπιστρέφω εις τό σπίτι μου. Παρ' όλον που θα γνωρίσω πολλούς νέους φίλους, διατηρώ εύχαρίστους άνοιμησεις καί γνωριμίας από παλαιότερας έπισκέψεις μου.»

Τό ζεύγος Τζόις ένδιαφέρεται εξαιρετικώς διά τας τέχνας, ή δέ κυρία Τζόις είναι ζωγράφος καί ήθοποιός. Ο κ. Τζόις, έξ άλλου, έχει γράψει έργα διά τό θέατρον καί την τηλεόρασιν, τό όποια μετεδύθησαν εύρέως εις τας 'Ηνωμένας Πολιτείας.

Την οικογένειαν του κ. Τζόις συμπληρώνουν δυο χαριτωμένα θυγατέρες, ή Καικιλία 6 έτών καί ή Ρόζμυρο 3 έτών. Ο υιός του κ. Τζόις, Τζέιμς, συνεχίζει τας σπουδάς του εις τας 'Ηνωμένας Πολιτείας.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Η ΕΝΘΟΥΣΙΩΔΗΣ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ "ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ"

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ να καταφθάνουν εις τή γραφεία μας θερμοί έπιστολαί καί έγκάρδια συγχαρητήρια διά την έκδοσιν της «Σύγχρονης Έκπαίδευσος». Καί είναι άξιοσημείωτον καί ιδιαίτερος ένθαρρυντικόν διά ήμάς, ότι αι εύγενεϊκαί αύται έκδηλώσεις δέν προέρχονται μόνον από τους έκπαιδευτικούς κύκλους, αλλά καί γενικώτερον από πνευματικούς παράγοντας της χώρας.

Δημοσιεύοντες κατωτέρω μερικάς από τας συγκινητικώς αύτας έκδηλώσεις διά τό έργο μας, έκφράζομεν άπασ έντι τας θερμοτέρας εύχαριστίας μας προς όλους.

♦ **Του διακεκριμένου νομομαθούς κ. Άστερίου Χατζηδίνια, Γεν. Διευθυντού τού Κόσμητος της 'Εθνικής Ριζοσπαστικής 'Ενώσεως καί Προέδρου της «Μακεδονικής 'Εστίας» :**

Κύριον Κων/νον Γεράδρον
Μέγαρον Ι.Α.Σ., Φειδίου 5γ
'Ενταύθα

Φίλε κύριε Γεράρδε,

Μέ ιδιαίτερον εύχαριστήριον έλαβα τό περιοδικόν, τό όποιον εξέδωσάτε, υπό τον τίτλον «Σύγχρονη Έκπαίδευσις—Ξένοι Γλώσσαις».

Ο τομεύς της Παιδείας άπασχολεϊ πάντα πνευματικόν άνθρωπον καί εις τό πρόσωπον σας εύρεν ένα νέον έργάτην διά να υπογραμμισή, μεταξύ άλλων, την ζωτικήν σημασίαν την όποιαν έχουν αι ξένη γλώσσαι διά τον όπλιτισμόν των νέων εις τον στίβον της ζωής τας συγχρόνους άπαιτήσεις της άπεριορίστου πλέον εις όρια κοινωνίας.

Σας συχαρώ διά την ώραιάν άπόφασιν καί εύχομαι ολοφύως την πλήρη έπιτυχίαν.

Διατελώ μέ ιδιαίτερον έκτίμησιν καί πολλήν αγάπην

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΙΝΑΣ

♦ **Του Προέδρου της 'Ενώσεως Τεχνικών καί 'Επαγγελματικών Σχολών 'Ελλάδος κ. 'Ιω. Θεοδώρου :**

«Πρέπει να συχαρώ τον έργάτην που έκοπίασε διά να δώση εις την Παιδείαν ένα τέτοιο όρασι καί σοβαρόν περιοδικό, σαν την «Σύγχρονη Έκπαίδευσις».

Μέ την άρτίαν καί έπιμελημένην εργασίαν του, θα δοηθήσθ η ασφάλειά τό Κράτος καί την Κοινωνίαν διά την καλύτεραν όργάνωσιν της Παιδείας, εις τας τόνον σοβαρά θέματα τά όποια έχουν άνάγκην προωθήσεως καί συγχρονισμού, ώστε να έμειθα έτοιμοι καί ικανοί διά να έπιτύχομεν εις την Κοινήν 'Αγοράν.»

Ο Πρόεδρος της 'Ενώσεως 'Επαγγελματικών, Τεχνικών καί 'Αγγλικών Σχολών 'Ελλάδος

Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

♦ **Του Προέδρου τού γεραρού έθνικοδθησκευτικού 'Ιωταμείου «Τρεις 'Ιεράρχαι» κ. Παν. Βαρυμποπιώτη :**

'Αξιότιμον Κύριον Κων/νον Γεράδρον 'Ενταύθα

'Αξιότιμε καί αγαπητέ φίλε, Συχαίρομεν Ύμās διά τό περιεχόμενον καί την εμφάνισιν τού ώραιου Περιοδικού «Σύγχρονης Έκπαίδευσος», τό όποιον θα έπιτύχη, έφ' όσον μεταξύ των κυριώτερων συνεργατών συγκαταλέγει καί την Ύμείτεραν έλλογιμότητα.

Έπί τούτοις εύχόμενοι πάσαν έπιτυχίαν, διατελούμεν μετ' έξαιρέτου τιμής

ΠΑΝ. ΒΑΡΥΜΠΟΠΙΩΤΗΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Τò πρώτον

«Εύρωπαϊκόν» Σχολεϊόν

ΕΓΕΝΝΗΘΗ!

Της Κας JANE KRIEGER ROSEN

Συνεργάτιδος των «Τάιμς της Νέας 'Υόρκης»

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΝ, 'Ιανουάριος.

ΕΚ ΠΡΩΤΗΣ άψεως, ή Ευρωπαϊκή Σχολή τού Λουξεμβούργου ομοιάζει με όποιοδήποτε άλλο σύγχρονο σχολείο. Όταν όμως προσέξη κανείς τό αρχιτεκτονικό της σχέδιο, αντιλαμβάνεται ότι είναι κτισμένη σέ σχήμα ένός γιγαντιαίου Ε — τού άρχικου γράμματος της Εύρώπης.

Σκοπός τού σχολείου είναι να δώση στους μαθητάς του ύπερεθνικήν διδασκαλία καί να τους κάμη «Εύρωπαϊούς» καί όχι Γάλλους, Γερμανούς, Βέλγους, 'Ολλανδούς ή Λουξεμβουργιανούς.

Τό πείραμα ήρξισε τό 1952, όταν ή Ευρωπαϊκή Κοινή της 'Ανάρακος καί Χάλυθος τών έξ έθνών έγκατέστησε την έδραν της εις τό Λουξεμβούργον καί οι άντιπρόσωποι των άλλων μελών - χωρών ήλθαν έδώ διά να στελεχώσουν την όργάνωσιν. Πολλοί είχαν παιδιά, αλλά τό σχολικό σύστημα τού Λουξεμβούργου ήταν άκατάλληλο διά την έκπαίδευσιν των.

'Ετσι, οι γονεϊς εξέλεξαν μίαν έπιτροπήν, με πρόεδρον τόν Βέλογο καθηγητή Δρα 'Αλμπέρ Βαν Χούτ, που ίδρυσε ένα μικρό διεθνές σχολείο.

Κατάργισις γλωσσικών φραγμών

Οι γονεϊς ήθελαν ένα σχολείο που θα καταργούσε τους γλωσσικούς φραγμούς καί θα έδιδε εις τά παιδιά των τό αίσθημα της εύρωπαϊκής ένότητος. Ο Δρ Βαν Χούτ καί έκπαιδευτικοί των έξ χωρών κατέστρωσαν ένα σχέδιο.

Τό νηπιαγωγείο καί δημοτικό άνοίξε με 72 μαθητάς καί 6 διδασκάλους — έναν από κάθε έθνος. Καί ήταν τόση ή έπιτυχία του, ώστε σέ ένα χρόνο οι έξ κυβερνήσεις άπεφάσισαν να χρηματοδοτήσουν καί Γυμνάσιο.

Όταν ή Κοινή 'Αγορά έγκατέστησε την έδρα της εις τας Βρυξέλλας, οι έξ κυβερνήσεις ήνοιξαν καί εκεί ένα εύρωπαϊκό σχολείο. Ύστερα ίδρύθησαν καί άλλα εύρωπαϊκά σχολεία: εις την Ύβεραν τού «Ευρατόμ» εις τό Βέλγιο, εις την Βαρσέιε, εις την 'Ιταλία καί εις την Καρλοουί εις την Γερμανία. Τό προσεχές έτος θα άνοίξη ένα έκτο σχολείο εις την 'Ολλανδία.

Μολοντί τά εύρωπαϊκά σχολεία προορίζονται κυρίως διά τά παιδιά των ύπαλλήλων των διεθνών όργάνωσεων, δέχονται ώστόσο καί άλλα παιδιά της Ευρωπαϊκής Κοινότητος.

Π.χ. εις τό Λουξεμβούργον, πολλοί 'Ιταλοί εργάται στέλλουν τά παιδιά των εις την Ευρωπαϊκήν Σχολήν. Η διδασκαλία είναι δωρεάν ή τό δισάκτρα είναι ελάχιστα (25 δολάρια κάθε έξαμήνιαν).

Τά παιδιά δέν φορούν στολή καί στέκονται δριβια όταν μιλούσι εις τον διδάσκαλον. Εις την άρχή τό ζήτημα αυτό λίγο έλειπε να δημουργήσθ διεθνής κρίσις, διότι οι Γάλλοι έπέμειναν ότι οι μαθηταί πρέπει να σκάνωνται όταν όμιλούν πρὸς τον διδάσκαλον, ενώ οι 'Ολλανδοί, που τά σχολεία των είναι λιγώτερον τυπικά, ύποστήριξαν ότι οι μαθηταί πρέπει να κάθωνται.

Έξω από τά μαθητάς, ένθαρρύνεται συστηματικά ή συναδέλφωσις, που πραγματοποιείται εύκολα, όταν παύσουν να έπιδρουν τά γλωσσικά έμπόδια, εις την δευτέραν ή τρίτην τάξιν. Εις τας μικράς τάξεις τά λίγα άμερικανόπαιδα καί

άγγλόπαιδα, έχουν την τάσι να πηγαίνουν μαζί, αλλά εις τας μεγαλύτερας τάξεις ή άγγλοαμερικανική συμμαχία ύποχωρεί έμπρός εις την εύρωπαϊκήν προσέγγισιν.

Σκέπτονται σαν «Εύρωπαίοι»

Εις τό νηπιαγωγείο καί εις τας πρώτας πέντε τάξεις τού δημοτικού οι μαθηταί είναι χωρισμένοι σέ τέσσαρες γλωσσικές ομάδες — γαλλική, γερμανική, Ιταλική καί άλλανδική. 'Αλλά κάθε μέρα, τας δύο τελευταίας πρώινάς ώρας τά διάφορα τμήματα κάμουν μαζί εύρωπαϊκά μαθήματα.

Έκτός από τά παιχνίδια, γίνεται κοινή διδασκαλία γλωσσών. Αρχίζοντας από τό νηπιαγωγείο, κάθε μαθητής πρέπει να διαλέξη τά γαλλικά ή τά γερμανικά σαν δεύτερη γλώσσα.

Από την έκτη τάξη καί πέρα κάθε μαθητής ζεύρει άρκετά καλά την δεύτερη γλώσσα, ώστε να κάμνη σ' αυτήν καί τά άλλα του μαθήματα. Τά γερμανόπαιδα δισάσκονται Ιστορία γαλλική από Γάλλους διδασκάλους καί τά γαλλόπαιδα μαθαίνουν Ιστορία γερμανική από Γερμανούς διδασκάλους.

Από την όγδόη τάξη όλοι οι μαθηταί πρέπει έπίσης να μάθουν άγγλικά. 'Ετσι π.χ. όταν ένας Γερμανός άποφοιτήσει από την Ευρωπαϊκή Σχολή σέ ηλικία 18 ή 19 χρονών, ζεύρει τόσο καλά γαλλικά όπως καί την μητρικήν του γλώσσα, έχει καλή βασική γνώσι της άγγλικής καί μπορεί να μιλήση άλλανδικά καί Ιταλικά, που τά έμαθε από τους συμμαθητάς του.

Έκτός από τίς γλώσσας, τό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Σχολής είναι παρόμοιο με των καλών Ευρωπαϊκών Σχολείων καί περιλαμβάνει μαθηματικά, φυσικές έπιστήμες, λογοτεχνία, τέχνη, Ιστορία καί γεωγραφία.

Στά δύο αυτά τελευταία μαθήματα ή διδασκαλία δέν γίνεται με τον πατροπαράδοτο τρόπο. Προσπαθούμε να δισάξωμε αυτά τά θέματα μάλλον από εύρωπαϊκή, παρά από στενή εθνικιστική άποψιν, λέγει ο διευθυντής της Σχολής Δρ Κ. Βός.

'Ενας από τους καθηγητάς, ο Δρ Κουσέζ, τώρα γράφει μία έπισκή σειρά από βιβλία Ιστορίας καί γεωγραφίας διά τά εύρωπαϊκά σχολεία. Εις την 1η σελίδα τού βιβλίου της γεωγραφίας διά την 7η τάξη, γράφει: «Άρκεί κανείς να ριξή μια ματιά εις τον χάρτην διά να καταλάβη την άνάγκη διά την ένωσην (των έξ έθνών της Ευρωπαϊκής Κοινότητος). Διηρημένα, κινδυνεύουν να ύποταχθουν.»

Κάθε κεφάλαιο τού βιβλίου την βασική ένότητα των έξ έθνών. Οι χάρται καί τά σχέδια δείχνουν τά βουνά της Κοινότητος, τους ποταμούς της Κοινότητος, τους όρκατους πάρους της Κοινότητος, τό κλίμα της Κοινότητος κ.ο.κ.

Καί έρωτάται: έπέτυχε τό πείραμα της δημιουργίας νεαρών Ευρωπαίων στον άφορά τό αποτέλεσμα της διδασκαλίας; Δέν υπάρχουν άκόμη άρκετα στατιστικά διά πλήρη σύγκρισιν των άποφάντων της Ευρωπαϊκής Σχολής με τους μαθητάς των άλλων σχολείων. 'Αλλά οι μαθηταί της Ευρωπαϊκής Σχολής αισθάνονται την εύρωπαϊκή ένότητα πολύ έντονώτερα από τά άλλα παιδιά.

(«'Ελευθερία» 9.1.1963)

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

● Η εκπαίδευσις τῶν βρετανικῶν ἐργατικῶν συνδικάτων

ΧΟΡΗΓΟΥΝΤΑΙ ΕΙΔΙΚΑΙ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΙ ΚΑΘΕ ΕΤΟΣ

● Λονδίνον

ΜΕΤΑ τὴν πρόσφατον ἀνακοίνωσιν τῆς προκηρξύεως τοῦ ἐτησίου διαγωνισμοῦ διὰ τὰς ὑποτροφίας τῆς ἢ Μορφωτικῆς Ἐνώσεως τοῦ Κογκρέσσου Ἑργατικῶν Συνδικάτων ἐδέχθη αἰτήσεις πολλῶν μελῶν τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων διὰ μίαν περίοδον σπουδῶν πλήρους ἀπασχολήσεως. Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν κάθε ἔτους ἡ Ἐνωσις προσφέρει τὰς ὑποτροφίας αὐτὰς διὰ νὰ διευκολύνῃ τὰ μέλη τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων νὰ ἀποκτήσουν μίαν ὀλοκληρωμένην μόρφωσιν ἀνευ οἰκονομικῶν προβλημάτων. Οἱ ἐπιτυχόντες φοιτοῦν εἴτε εἰς τὴν Σχολὴν Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Λονδίνου (ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τμήμα τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου), εἴτε εἰς τὸ Κολλέγιον Ράσκιν εἰς τὴν Ὁξφόρδην, εἴτε εἰς τὸ Κολλέγιον Γυναικῶν Χίλκροφτ εἰς τὸ Σάρρεϋ ἢ εἰς τὸ Κολλέγιον Χάρλεκ εἰς τὴν Οὐαλλίαν. Ἐξ αὐτῶν, τὸ Κολλέγιον Ράσκιν εἶναι ἴσως ἐκεῖνο ποῦ συμβολίζει καλύτερον τὸ ἀπὸ μικροῦ ἐκδηλούμενον ἐνδιαφέρον τῶν βρετανικῶν ἐργατικῶν συνδικάτων διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ἐνηλίκων. Τὸ Κολλέγιον Ράσκιν, ἂν καὶ νεώτατον, συγκρινόμενον μὲ τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης, εἶναι ἕν ἐκ τῶν παλαιότερων μορφωτικῶν κέντρων τῆς Βρετανίας καὶ κατάρθωσε νὰ καταλάβῃ μίαν εἰδικὴν θέσιν εἰς τὰς προτιμήσεις τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων, τὰ ὁποῖα δίδουν πάντοτε μεγάλην σημασίαν εἰς τὰ μορφωτικὰ θέματα. Ὁταν τὸ Κολλέγιον τοῦτο ἰδρῦθη εἰς τὴν Ὁξφόρδην κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ὁ σκοπὸς του, ὁ ὁποῖος ἦτο ἡ παροχὴ μορφώσεως εὐρέως περιεχομένου διὰ τοὺς ἐργαζομένους, εἰς ἕνα Κολλέγιον διὰ ἑσωτερικοῦς σπουδαστάς, προσεῖλκυσε πολὺ ὡς μία καταπληκτικὴ καινοτομία. Ἡ ἀρχικὴ ἐμπνευσις προήλθεν ἀπὸ ἕνα Ἄμερικανόν, τὸν Οὐάλτερ Βροῦμαν ἀπὸ τὸ Σαίντ Λούις, ὁ ὁποῖος ἐσπούδαζε φιλοσοφίαν εἰς τὴν Ὁξφόρδην. Μαζὶ μὲ τὴν σύζυγόν του καὶ τὸν Κάρολον Μπέρντ, ἕναν ἄλλον Ἄμερικανὸν φοιτητὴν, ὁ Βροῦμαν συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ράσκιν Χάλ, ὅπως ἀνωμαλῶς ἀρχικῶς τὸ Κολλέγιον καὶ διέθεσε πολλὰ χρήματα, χρόνον καὶ ἐνεργητικότητά διὰ νὰ πείσῃ τοὺς συνδικαλιστάς, τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς καὶ ἄλλους ὄσους διέθετον χρήματα καὶ ἐπιτροπὴν νὰ υἱοθετήσουν τὴν ἰδέαν.

Η ΠΕΠΟΙΘΗΣΙΣ ὅτι τὰ ἐργατικὰ συνδικατὰ θὰ ἐγίνοντο ὄλοεν ἰσχυρότερα καὶ ὅτι οἱ ἡγέται τῶν συνδικάτων θὰ ἔπρεπε νὰ προετοιμάζονται διὰ τὴν πολιτικὴν, ἐνέπνευσε τὸν Βροῦμαν. Τὸ «Ὁξφορντ Κρόνικλ» τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μὲ τὴν τὸσον χαρακτηριστικὴν δημοσιογραφικὴν γλῶσσαν τῆς ἐπαχῆς, ἐξηγοῦσε τὸν σκοπὸν τοῦ Κολλεγίου Ράσκιν ὡς ἐξῆς: «Ἡ ἰδέα τῶν ὑποστηρικτῶν εἶναι νὰ συστήσουν ἕνα ἴδρυμα, ὅπου ὅλοι οἱ ἐργαζόμενοι, ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ, θὰ δύνανται νὰ φοιτήσουν εἰς τὴν Ὁξφόρδην δι' ἕν τὸυλάχιστον ἔτος, νὰ περιλάβουσιν εἰς τὰς δυνατότητάς των εὐκαιρίας διὰ νὰ συμμετάσχουν εἰς τοὺς ἀνωτέρους κλάδους ἐκπαιδεύσεως, νὰ ἀποκτήσουν ἄνεσιν χρόνον διὰ νὰ παρακολουθοῦν τὰς σπουδὰς ποῦ τοὺς ἐνδιαφέρουν καὶ δυνατότητα παραμονῆς εἰς ἕνα ὠραῖον καὶ ἐξυψωτικὸν περιβάλλον. Ἐν συνεχείᾳ θὰ δύνανται νὰ χρησιμοποιήσουν ὅσα ἔμαθαν ὅπως ἐπιθυμοῦν. Ἐλπίζεται ὅμως ὅτι πολλοὶ θὰ ἐπιτρέψουν εἰς τὸ ἐπάγγελμα των καὶ ἡ γενικὴ τάσις τῆς κινήσεως θὰ εἶναι νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰς ἐργαζομένας τάξεις τῆς Ἀγγλίας μίαν ὁμάδαν ἀνθρώπων, ἡ ὁποία θὰ προσφέρῃ εἰς τὴν καθημερινὴν ἐργασίαν εὐρύτε-

ρον τρόπον σκέψεως καὶ καλλιτεχνικὴν ἀντίληψιν». Μετὰ ἀπὸ τὴν ἐναρκτήριον συνεδρίασιν εἰς τὸ Δημαρχεῖον τῆς Ὁξφόρδης κατὰ τὴν ἐπέτειον τῆς γεννήσεως τοῦ Τζῶρτζ Οὐάσιγκτων, τὸ 1899, τὸ Κολλέγιον Ράσκιν ἦνοιξε τὰς πύλας του μὲ τὴν δοθήθειαν ἑνὸς μεγάλου τμήματος τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων. Παρ' ὅλα τὰ σχόλια ὁμως τῆς «Ὁξφορντ Κρόνικλ», οἱ πρώτοι μαθηταὶ θὰ εἶχον διαφορετικὴν γνώμην διὰ «τὸ ἐξυψωτικὸν καὶ ὠραῖον περιβάλλον του». Διότι διέμενον καὶ ἐσπούδαζαν εἰς ἕνα παλαιὸν κτίριον μὲ τὰ ἀσφαλήτα μόνον ἐπιπλά καὶ ἔπρεπε νὰ ἐκτελοῦν ὅλας τὰς οἰκιστικὰς ἐργασίας οἱ ἴδιοι. Παρ' ὅλα τὰ προβλήματα τῶν πρώτων ἐτῶν, τὸ Κολλέγιον Ράσκιν ἐπέζησε καὶ ἐπεξέτεινε τὴν δράσιν του ὡς πρότυπον διὰ τὴν ἱδρυσιν παρομοίων ἰδρυμάτων εἰς ἄλλα μέρη τῆς Βρετανίας. Σήμερον τὸ Κολλέγιον Ράσκιν θεωρεῖται τμήμα τῆς ἐκπαιδευτικῆς ζωῆς τῆς Βρετανίας. Ἐκατὸ περίπτου μαθητῶν ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ σπουδάσουν εἰς τὸ Κολλέγιον κατ' ἔτος. Οἱ περισσώτεροι ἐξ αὐτῶν — συμφώνως πρὸς τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν — εἶναι συνήθεις ἐργαταὶ διαφόρων ἐπαγγελμάτων ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Βρετανίας. Ὑπάρχουν καὶ πολλοὶ ἐργαζόμενοι φοιτηταὶ προερχόμενοι ἐκ τῆς Κοινοπολιτείας, τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ ἄλλων χωρῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ. Πλὴν τῶν οἰκοτρόφων μαθητῶν προσφέρονται καὶ μαθηταὶ δι' ἀλληλογραφίαν διὰ χιλιάδας ἐργατάς, οἱ ὁποῖοι διδάσκονται μὲσφ τοῦ ταχυδρομείου, βάσει εἰδικῶν σχετικῶν προγραμμάτων, καταρτιζομένων ὑπὸ τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων αὐτῶν.

ΕΝΑ μεγάλο ποσοστὸν τῶν οἰκοτρόφων μαθητῶν τοῦ Κολλεγίου σπουδάζουν μὲ ὑποτροφίας χορηγημένας ὑπὸ τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων. Τὸ Κογκρέσσον Ἑργατικῶν Συνδικάτων χορηγεῖ κατ' ἔτος ἐξ ὑποτροφίας εἰς μέλη τῶν εἰς αὐτὸ ὑπαγομένων συνδικάτων, καὶ πολλὰ συνδικατὰ προσφέρουν αὐτοτελῶς ὑποτροφίας εἰς τὰ μέλη των. Συνεργατικαὶ ἐνώσεις, ἐκπαιδευτικὰ ἴδρυματα, ἐθνικοποιημένα βιομηχανία, τοπικὰ ἐκπαιδευτικὰ ἀρχαὶ καὶ ἄλλαι ὀργανώσεις προσφέρουν ὑποτροφίας διὰ τὸ Κολλέγιον Ράσκιν. Διὰ τὰ γενικὰ ἔξοδα τοῦ Κολλεγίου προσφέρονται ἐπίσης ποσὰ ἀπὸ ἐξ ἴσου πολλὰς καὶ ποικίλας πηγὰς. Οἱ σπουδασταί, οἱ ὁποῖοι φοιτοῦν εἰς τὸ Κολλέγιον Ράσκιν, παρακολουθοῦν μαθήματα διαρκείας ἑνὸς ἢ δύο ἐτῶν. Τὰ μαθήματα αὐτὰ δὲν παρέχουν εἰς τοὺς σπουδαστάς τὴν δυνατότητα νὰ λάβουν πλήρη διπλώμα τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης, δίδεται ὁμως εἰς αὐτοὺς ἡ εὐκαιρία νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν μορφωτικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τοῦ Πανεπιστημίου. Εἰς τὰ θέματα τῶν σπουδῶν των περιλαμβάνονται: οἰκονομικὰ ἀρχαὶ καὶ ὀργανώσεις, πολιτικὴ θεωρία, βιομηχανικαὶ σχέσεις, βιομηχανικὸν καὶ ἐργατικὸν δίκαιον. Οἱ σπουδασταί, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ παρακολουθήσουν εἰδικὰ μαθήματα, ὅπως φιλοσοφίαν, κοινωνικὴν ψυχολογίαν, στατιστικὴν, ξένας γλώσσας καὶ φιλολογίαν, διδάσκονται ἀπὸ μέλη τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κολλεγίου ἢ τῶν ἄλλων Κολλεγίων τοῦ Πανεπιστημίου. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Κολλεγίου Ράσκιν κατὰ τὰ σχετικῶς ὀλίγα χρόνια τῆς ζωῆς του δύνανται νὰ ὑπολογισθῇ ἐκ τῶν ἐπιτυχιῶν τῶν ἀποφοίτων του. Μέλη τῆς Βουλῆς, ἀνώτερα στελεχῆ ἐργατικῶν συνδικάτων, ἀκαδημαϊκοὶ διδάσκαλοι, καθηγηταὶ σχολείων, δημοσιογράφοι καὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἑκατοντάδες ἀποφοῖτων τοῦ Ράσκιν διακρίνονται εἰς τὴν κοινοτικὴν ζωὴν τῆς Βρετανίας καὶ ἄλλων χωρῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ο κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΞ - ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ

Η ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΦΩΚΑΕΩΝ ΥΠΟΔΕΧΕΤΑΙ
ΜΕΤΑ ΤΙΜΩΝ ΤΟΝ ΕΞΕΧΟΝΤΑ ΕΛΛΗΝΑ

ΚΑΤΑ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Γρηγόριος Κασιμάτης μετέβη ἀεροπορικῶς εἰς Γαλίαν καὶ παρέστη εἰς τὴν τελετὴν τῆς εἰς αὐτὸν ἀπονομῆς τοῦ τίτλου τοῦ ἐπιτίμου διδάκτορος τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰξ — Μασσαλίας. Σημειωτέον, ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο τυγχάνει τὸ δεύτερον εἰς μέγεθος γαλλικὸν πανεπιστήμιον, μετὰ τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Παρισίων, τοῦ ὁποῖου ὁ κ. Κασιμάτης τυγχάνει ἤδη διδάκτωρ, συμπληρώσας εἰς αὐτὸ τὰς σπουδὰς του.

Μετὰ τοῦ κ. Κασιμάτη συνεταξίδευσεν εἰς Γαλίαν, ὡς προσκεκλημένος τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὁ διευθυντῆς Μορφωτικῶν Σχέσεων τοῦ Ἑξωτερικοῦ Ἑσωτερικῶν κ. Σπύρος Τεтенές.

Κατὰ τὴν ἀφίξιν του εἰς Μασσαλίαν, εἰς τὸν κ. Κασιμάτην ἐγένετο ἐπίσημος ὑποδοχὴ ἐκ μέρους τοῦ Δήμου Μασσαλίας. Εἰς τὴν σχετικὴν τελετὴν, γενομένην εἰς τὸ Δημαρχεῖον τῆς πόλεως, παρέστη καὶ ὁ Νομάρχης κ. Πικάρ, ὁ Ἕλλην πρόξενος Μασσαλίας κ. Ἀφεντούλης, καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπίσημοι. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελετῆς, εἰς τὸν κ. Κασιμάτην ἐπεδόθη καὶ τὸ μετᾶλλον τῆς πόλεως τῆς Μασσαλίας, τῆς ἀρχαίας αὐτῆς ἀποικίας τῶν Φωκαέων.

Τὴν ἐπομένην ἔλαβε χώραν εἰς τὴν πρυτανείαν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰξ ἡ πανηγυρικὴ τελετὴ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ κ. Γρ. Κασιμάτη, ὡς διδάκτορος τῆς Νομικῆς Σχολῆς (Honoris Causa). Ἐνώπιον τῆς πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου, τῶν καθηγητῶν, τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ ἐκλεκτοῦ κόσμου διανοουμένων, ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰξ προσεφώνησε τὸν κ. Κασιμάτην διὰ τῶν ἐξῆς:

Ἡ προσφώνησις τοῦ Πρυτάνεως

Κύριε Ὑπουργέ,

Κυρίαὶ καὶ Κύριοι,

» Εἶναι ἡ δευτέρα φορὰ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πανεπιστημιακοῦ ἔτους, ποῦ τὸ Πανεπιστήμιον Αἰξ-Μασσαλίας ὑποδέχεται ὡς διδάκτορα Honoris Causa μίαν ὑψηλὴν ξένην προσωπικότητα. Πρὶν ἀπὸ ἕνα μῆνα ἦτο ἐδῶ ὁ Πρόεδρος τῆς Φινλανδικῆς Δημοκρατίας, σήμερα εἶναι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος. Τιμὴ δι' ἡμᾶς νὰ βλέπωμεν νὰ ἔρχονται ἀπὸ τὸσον μακρὰν σοφοί, οἱ ὁποῖοι εἶναι συγχρόνως καὶ πολιτικοὶ ὁδηγοὶ εἰς τὰς χώρας των.

Αἱ ὑποθέσεις τοῦ κράτους δὲν δύνανται νὰ παραμένουν ξένας πρὸς τὰς νομικὰς ἀρχὰς ποῦ τὸ διέπουν, πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν ἀρχῶν αὐτῶν καὶ τῆς ἱστορίας τῶν ἀνθρώπων γενικῶς. Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἐλπίζομεν, ὅτι συμβάλλοντες εἰς τὴν ἀπόκτησιν αὐτῶν τῶν γνώσεων, μορφώνομεν λειτουργοὺς τοῦ Κράτους. Ἀντιπροσωπεύετε, λοιπόν, Κύριε Ὑπουργέ, ἐκεῖνο ποῦ τὸ Πανεπιστήμιον δύνανται νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν ὀλότητα. Διὰ τοῦτο τὸ κρατικὸν σας λειτουργήματα δὲν μᾶς ἐφάνη ὡς κώλυμα, προκειμένου νὰ σας ζητήσωμεν νὰ ἀποδεχθῆτε τὴν τιμητικὴν διάκρισιν, τὴν ὁποῖαν σήμερον σας ἀπονέμομεν. Ἀντιθέτως μάλιστα. Φέρετε, ἐξ ἄλλου, εἰς τὴν πατρίδα σας τὸ βάρος τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, δηλαδή ὅλων τῶν παικίων καὶ δυσχερῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα προκύπτουν ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, ἐκ τῆς γενικῆς ἐφέσεως πρὸς περισσότεραν μάθησιν χάρις εἰς τὴν παιδείαν, ἡ ὁποία εἰσεχώρησεν εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας. Τὰ προβλήματα αὐτὰ σας εἶναι οἰκεία, καὶ ὀφείλομεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν τὴν τιμὴν, ἣτις ἀνήκει εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἐδέχθη νὰ ἐπωμισθῇ ἕνα τὸσον σημαντικὸν καί, θὰ εἴπωμεν, καὶ τὸσον ἄχαρι βάρος. Διότι αἱ πρόοδοι εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου δὲν εἶναι τὸσον ταχεῖαι καὶ πλήρεις, ὅσον θὰ τὰς ἠθέλωμεν ὅλοι. Διὰ νὰ ἐπιτύχη κανεὶς χρειάζονται, ἐκτὸς τῆς γενικῆς ἐποπτείας τῶν συναφῶν προβλημάτων, πολὺ θάρρος καὶ ἀποφασιστικότης.

» Ἄλλ' ὅταν εἶναι κανεὶς Γάλλος καὶ κατοικεῖ ἐκεῖ ποῦ κατοικοῦμεν, εἰς τὰς ἀκτὰς ἢ σχεδόν, τῆς Μεσογείου, εὐρίσκει ἄλλους λόγους διὰ νὰ σας ὑποδεχθῆ, Κύριε Ὑπουργέ, ὡς κάποιον ἐκ τῆς οἰκογενείας μας. Μπορεῖτε νὰ αἰσθάνεσθε εἰς τὴν Προδηγηγίαν ὡσάν περίπου εἰς τὴν χώραν σας. Εἰς τὰ σχόλια μας δὲν ὑπάρχει παιδί ποῦ νὰ μὴ μανθῆνῃ ὅτι οἱ Ἕλληνας τῆς Φωκαίας, ἐρχόμενοι νὰ ἰδρῶσουν τὴν Μασσαλίαν, εἶχον εὐρῆ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν αὐτῶν μίαν θαλάσσην ποῦ τοὺς ἦτο γνωστὴ, τοὺς θράχους ποῦ ἀστράπτουν ἀπὸ λευκότητα καὶ ποῦ τοὺς ἐνθουμίζουσιν τοὺς δικούς τους, τῆς Ἑλλάδος, τὰς ἐκτάσεις ποῦ ἦσαν σκεπασμένα ἀπὸ τὴν ἰδιαν βλάστησιν, ὅπως εἰς τὴν Ἀττικὴν, ὅπου ἔβασσον τὰ κατσίκια των καὶ τὰ μελίτσια των. Εἶχον εὐρεὶ ἀκόμη μίαν τραχύτητα ἐδάφους εὐχάριστον, περιφραγμένην

Ο Κ. ΓΡ. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΩΡ

από λόφους, ώσάν εκείνους που εις την χώραν σας επί μακρόν διεφύλαξαν μίαν πολιτικήν ζωήν ξεχωριστήν, πρωτότυπον και αξιοζήλευτον.

«Η λοιπή Γαλλία, δὲν ἐκτίσθη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ προτύπου. Οἱ Φωκαεῖς μόνον εἰς τὰς ἀκτὰς αὐτὰς ἠσθάνοντο ὡς εἰς τὸν τόπον τους. Ἡ ἐμφάνισις των ἐδῶ δὲν ἀφῆκε παρὰ εὐχάριστους ἀναμνήσεις, ὅπως μαρτυροῦν οἱ μυθικὲς διηγήσεις περὶ τοῦ γαλλοελληνικοῦ γάμου ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐγεννήθη ἡ Μασσαλία. Ἐξ ἄλλου, ἡ ἱστορία δὲν διετήρησε τὴν λυπηρὰν ἀνάμνησιν μιᾶς ἐπιδρομῆς βαρβάρων καὶ ὑπεροπτικῶν κατακτητῶν. Κατὰ τοὺς πολέμους τῆς Ἰταλίας, ὁ Βοργιάς ἐλεγεν ὅτι οἱ Γάλλοι δὲν ἤλθαν μὲ ὅπλα διὰ νὰ καταπνίξουν τὴν ἀντίστασιν ἀλλὰ μὲ κλωβίαν διὰ νὰ ἐπιστημάνουν τὰ πανδοχεῖα. Τὸ ἴδιον καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς Φωκαίας: δὲν ἤλθον ὡς κατακτηταὶ μὲ τὸ ξίφος ἀνὰ χεῖρας, ἀλλὰ μὲ μίαν πλάστιγγα ἐμπορίου. Τὸ στρατιωτικὸν των τάλαντον, τὸ ἐχρησιμοποίησαν εἰς τὸ νὰ κατασκευάζουν φρούρια μὲ ἰσχυροὺς τοίχους διὰ νὰ καταφεύγουν εἰς αὐτὰ ὅταν οἱ θάρβαροι τοῦ ἐσωτερικοῦ θὰ ἤθελαν νὰ τοὺς ἐκδικηθοῦν. Τέτοια εἶναι τὰ ὠραῖα τεῖχη τοῦ Σαῖν - Μπλαῖζ πού θὰ ἰδῆτε ἴσως, Κύριε Ὑπουργέ, καὶ εἰς τοὺς ὄγκους τῶν ὁποίων εἶναι ἀκόμη σημειωμένα ἑλληνικὰ γράμματα διὰ τὴν ἀρίθμησίν των.

«Γενικῶς, εἰς τοὺς καιροὺς που ζοῦμε, ὅπου τὸ ἀποικιακὸν καθεστῶς, τὸ λεγόμενον ἀποικιοκρατικόν, δὲν ἀφῆκε ἀγαθὴν ἐντύπωσιν, μποροῦμε νὰ σημειώσωμεν τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐλληνικοῦ ἀποικισμοῦ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν μας ὡς παράδειγμα καὶ ἀπόδειξιν ὅτι τὸ καλλίτερον μπορεῖ νὰ ἐναλλάσσεται μὲ τὸ χειρότερον, ὑπὸ τὴν ἰδίαν ὀνομασίαν. Αἱ εὐτυχεῖς αὐταὶ μέθοδοι δὲν ἠκολούθησαν ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους που ἤλθον τέσσαρας αἰῶνας ἀργότερον μὲ ἐδαφικὰς ὀρέξεις. Οἱ Ἕλληνες τῶν ἀκτῶν, περισσότερον συνετοὶ παρὰ φιλοπόλεμοι, ἐχρησίμευσαν τότε ὡς πρότυπα ἐπὶ τέσσαρες αἰῶνες εἰς τοὺς θαρβάρους ὅπως ἤμεθα τότε εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Ὅπως σήμερον οἱ ἀφρικανοὶ ἔμαθαν νὰ φοροῦν σακκάκι καὶ γραβάτα, ἔτσι καὶ οἱ θάρβαροι τῆς τότε ἐποχῆς τοῦ Αἰῆ υἰοθέτησαν τοὺς ἐλληνικοὺς τρόπους. Κατασκευάζουν ἀγάλματα, ἐνθυμίζοντα τὰ καλλίτερα τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς ἐποχῆς, τὰ ὁποῖα δύνασθε νὰ ἰδῆτε εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Αἰῆ. Τὴν ἐποχὴν δ' ἐκείνην εἰς τὴν Μασσαλίαν ἐκυκλοφόρησε καὶ μία ἑκδοσις τῶν Ὀμηρικῶν ποιημάτων.

«Ἐπεκαλέσθη ὅλας αὐτὰς τὰς ἀναμνήσεις, Κύριε Ὑπουργέ, διὰ νὰ σὰς ἀποδείξω ὅτι ἤσασθε ἤδη εἰς ἐκ τῶν ἰδικῶν μας πρὶν ἀκόμη ἔλθετε. Καὶ ἡ σημερινὴ τελετὴ δὲν ἀποτελεῖ παρὰ ἀπλήν καθέλωσιν. Καὶ ἐλπίζω νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν πλέον στενῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν Πανεπιστημίων μας, μεταξὺ τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας κύκλων, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν νὰ συναντηθοῦν ἀπὸ τὴν μίαν ὀχθὴν εἰς τὴν ἄλλην. Πρόκειται δι' ὅλας τὰς κατηγορίας ἐκπαιδευσεως. Ἴδου ἐν τη-

λεγράφημα ἐξ Ἀθηνῶν, πού μόλις ἐλάβομεν καὶ πού προέρχεται ἀπὸ τοὺς διδασκάλους τῆς χώρας σας: «Ἐξοχώτατον πρῦτανιν Πανεπιστημίου Αἰῆ - Προδηγίας, Γαλλίαν. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἀπονομῆς διδακτορικοῦ διπλώματος Ὑπουργὸν Παιδείας Γρηγόριον Κασιμάτην Ἑλληνες διδασκαλοὶ ἐκφράζουν ἐξοχώτητά σας θερμότητος εὐχαριστίας. Ὁμοσπονδία Διδασκάλων Ἑλλάδος».

«Ἀφήνω τώρα εἰς τὸν κοσμητόρα τῆς Νομικῆς Σχολῆς τὴν φροντίδα νὰ καθορίσῃ τοὺς προσωπικοὺς σας τίτλους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐθεασίσθη ἡ τιμητικὴ διάκρισις πού πρόκειται νὰ σὰς ἀπονειμηθῇ».

Ὁ πανηγυρικὸς τοῦ κοσμητόρος τῆς Νομικῆς Σχολῆς

ΜΕΘ' ὅ, ὁ κοσμητῶρ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰῆ ἐπλεξε τὸ ἐγκώμιον τοῦ τιμωμένου, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

«Ὅταν βλέπω, ἔλεγεν ὁ Σαιντ Μπέβ, πόσον ὀλίγον αὐτοὶ που τοὺς ὀνομάζομεν σοφοὺς, εἶναι ἄξιοι νὰ εἰσδύσων εἰς τὴν ζωὴν τοῦ παρόντος, διειρωτῶμαι ἂν εἰς ὅ, τι μὰς λέγουν περὶ τοῦ παρελθόντος ὑπάρχει τί τὸ πραγματικόν». Προτείνουσα τὸν κ. Γρηγόριον Κασιμάτην διὰ τὸν τίτλον τοῦ διδάκτορος Honoris Causa τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰῆ - Μασσαλίας, ὑποθέτω ὅτι ἡ Σχολὴ τῆς Νομικῆς καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν ἠθέλησεν ἀσυναισθήτως βέβαια νὰ ἐνταφιάσῃ ἡρεμα, ἀλλὰ καὶ πόσον ἐξοχα, τὴν ἀμφιβολίαν ἐκείνην τοῦ διακεκριμένου κριτικοῦ.

«Τὴν πραγματικότητά τοῦ παρελθόντος, οὐδεὶς περισσότερον τοῦ Ἕλληνοσ δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ. Ἄλλ' ὁ κ. Κασιμάτης δὲν ἀνήκει ἐν τούτοις εἰς ἐκείνους τοὺς κληρονόμους οἱ ὁποῖοι περιορίζονται εἰς τὸ νὰ ἀπολαμβάνουν τὴν κληρονομίαν των. Δὲν γνωρίζω ἂν ἀποτελεῖ γνῶσιν τῆς ἀριστοτελικῆς αἰσθητικῆς ἢ παρέκκλισιν τοῦ νομικοῦ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου τὸ ὅτι ποτὲ ὁ κ. Κασιμάτης δὲν ἐσκέφθη νὰ τὴν προδώσῃ στηριζόμενος εἰς τὸ εὐεργέτημα τῆς ἀπογραφῆς. Ἐτσι ἔγινεν ἱστορικὸς, καὶ ὡς μαθητῆς τοῦ Collinet πού ἦτο, ἐστράφη δεξιῶς πρὸς τὸν Ἰουστινιανόν, ἀλλ' ἐπίσης καὶ κυρίως πρὸς τὸ Βυζάντιον, μὲ ἰδιαιτέραν ἀφοσίωσιν πρὸς αὐτὸν τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ἀνατολῆς, υἰὸν τοῦ Βασιλεῖου τοῦ Μακεδόνα, τοῦ ὁποῖου ἀνέλυσε τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν διὰ μέσου τῶν Νεαρῶν. Τὸ νὰ θέλῃ ὅμως κανεὶς νὰ καθορίσῃ τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν ἐνὸς αὐτοκράτορος τοῦ ὁποῖου ἡ βασιλεία τελειώνει τὸ 911, δὲν ἀποτελεῖ βέβαια προσπάθειαν διεισδύσεως εἰς τὴν ζωὴν τοῦ παρόντος. Ἄλλὰ τὸ 1936 ὁ κ. Κασιμάτης γίνεται Ὑπουργὸς Ἐργασίας. Εἰς τὴν ἔνωσιν αὐτὴν τοῦ παρελθόντος μὲ τὸ παρόν, ὑποθέτω ὅτι ὁ κ. Κασιμάτης εἶδε τὸ ὄφελος πού μπορεῖ νὰ ἀποκομίσῃ κανεὶς ὅταν, συνεχίζων εἰς τὸ Παρίσι τὰς μελέτας του διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ διδακτορικοῦ διπλώματος, ἐγγράφεται καὶ εἰς τὴν Πρακτικὴν Σχολὴν Ἀνωτέρων Σπουδῶν. Ἡ αὐτὴ ἐπίμονος φροντίς τοῦ νὰ μὴ ἀσχοληθῇ μὲ τὰς νομικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἐπιστήμας παρὰ ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ τὰς ἀντιμετωπίσῃ εἰς τὴν σύγχρονόν των ἐκδήλωσιν, τὸν ὠδήγησε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰς τὸ νὰ παρακολουθῇ καὶ μαθήματα τοῦ Ἰνστιτούτου Ἑγκληματο-

Ο Κ. ΓΡ. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΩΡ

λογίας. Ἀπέκτησεν οὕτω μίαν ὑπέροχον ἐμπειρίαν, στεφθεῖσαν ὑπὸ τεσσάρων διπλωμάτων ἀνωτέρων σπουδῶν, ἐνὸς ἐπὶ πλέον ἐκείνων που τοῦ ἐχρειαζόντο διὰ τὴν ὑψηγείαν. Ταύτης ἢ σχετικῆς διατριβῆς ἦτο ἐτοιμη ἐν σχεδίῳ, ἀλλὰ δὲν εἶδε τὸ φῶς, διότι ὁ κ. Κασιμάτης ὑπέκυψε εἰς πανεπιστημιακὴν ἀπὸ τὴν πατρίδα του πρόσκλησιν, ἡ ὅποια δὲν ἦτο ὀλιγώτερον ἐπείγουσα. Ἵπληξε κατ' ἀρχὰς τακτικὸς καθηγητῆς τῆς ἑδρας τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, καὶ ἀργότερον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, μέχρι τῆς ἡμέρας ὅπου τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ πανεπιστημιακοῦ λειτουργήματος πρὸς τὴν πολιτικὴν δραστηριότητα ἤλθε νὰ ἀναστείλῃ ἂν ὄχι τὴν ἔρευναν, τοὐλάχιστον ἐν μέρει τὴν διδασκαλίαν.

«Ἐκλεγείσθαι βουλευτῆς Ἀθηνῶν τὸ 1946, ὁ κ. Κασιμάτης γίνεταί πλειστάκις Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἐν συνεχείᾳ Ἄνευ Χαρτοφυλακίου ἀπὸ τοῦ 1956 μέχρι τοῦ 1958, μετέχει πλείστον Διεθνῶν Ὄργανισμῶν. Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη, εἰς τὴν Διεθνῆ Διάσκεψιν Ἐργασίας, εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Διεθνούς Τραπεζῆς, εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης, ὅπου ἐκφωνεῖ πολλοὺς ἀξιοσημειωτοὺς λόγους ἐπὶ τῶν ὄρων τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος.

«Τὸν Νοέμβριον 1961 γίνεταί τέλος Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων. Πόσον μέγα τὸ θάρρος πού ἀνελάβατε, κ. Ὑπουργέ, καὶ πόσον μέγα τὸ θάρρος πού χρειάζεται διὰ νὰ ἐπιμνησθῆτε τοιαῦτα λειτουργήματα!

«Ἴδου ὅμως συγχρόνως καὶ μία εὐκαιρία διὰ νὰ εἰσδύσετε εἰς τὴν ζωὴν τοῦ παρόντος, ἀφοῦ ὁ σοφός, ὅπως σεῖς, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ικανοποιῆται μὲ μόνην τὴν κληρονομίαν τοῦ παρελθόντος. Ἄλλὰ πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶναι Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας μὴ εἰς τὴν χώραν, ἡ ὅποια παραμένει ἢ ἰδίᾳ ὁ Διδάσκαλος εἰς τὴν σκέψιν τοῦ πολιτισμένου κόσμου; Ὅποια ἀποστολή! Καὶ σὰς βλέπομε νὰ τὴν ἐπιτελεῖτε κατὰ τρόπον ἀξιοθαύμαστον. Σὰς ἀποδίδουν τὸ σχέδιον τῆς δημιουργίας ἐνὸς νέου πανεπιστημίου, καὶ σὰς βλέπομε μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς παραδόσεως τοῦ ἀρχαίου Λυκείου καὶ τῆς Ἀκαδημίας. Ἄλλὰ ἡ διοίκησις τοῦ πνεύματος ἔχει τί τὸ ἀντιφατικόν: Καὶ τὰ δύο πράγματα εἶναι ἰκανὰ νὰ καταστραφοῦν ἀμοιβαίως ἀπὸ τὴν ὑπέρβασιν τῆς ἐσωτερικῆς των ἀρετῆς. Καὶ ἐκεῖ ἀκόμη ἔχετε στραφῆ πρὸς ὅ, τι σὰς φαίνεται ὅτι ἀποτελεῖ τὸ μέγα μάθημα τῆς φιλοσοφίας: τὴν ἀμφιβολίαν. Ἄν σεῖς ὁ ἴδιος δὲν τὴν εἶχατε δημοσίως ἐξομολογηθῆ, δὲν θὰ τολμούσα νὰ εἶπῳ ὅτι τὸ λειτουργημά σας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ὁρησκευμάτων σὰς διατρεῖ εἰς αὐτὴν τὴν Χάριν, παρ' ὅλον πού ἡ θρησκεία σας εἶναι ὀρθόδοξος. Ἄλλοῖμονον, κ. Ὑπουργέ: ἂν τὸ πνεῦμα εἶναι ἓνα ὡραῖον πρᾶγμα, ἡ ἐθνικὴ παιδεία εἶναι ἓνα ἄλλο, τοῦ ὁποῖου αἱ ἀπαιτήσεις δὲν ἐμφανίζονται ποτὲ τὸσον κα-

λά ὅσον εἰς τὰς στήλας τοῦ προϋπολογισμοῦ. Φαντάζεσθε τώρα τὸν μαχητὴν ἐκείνον πού εἶδαμε τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα νὰ ἀντιμετωπίζῃ εἰς τὴν Βουλὴν τῆς πατρίδος του σχετικὰς ἐπερωτήσεις καὶ νὰ ἀποκτᾷ διὰ τὸ Ὑπουργεῖον του τὸ μέγιστον τῶν πιστώσεων!

«Ὅτω, ὅταν κατὰ τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον ἢ Ἀκαδημία μας τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἤκουσε τὴν ἀνακοίνωσίν σας ἐπὶ «τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς πολιτικῆς», ὅταν εἰς τὴν διάσκεψιν τῶν εὐρωπαϊῶν ὑπουργῶν τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, εἰς τὴν Ρώμην, ὑπῆρξετε πρωταθλητῆς τῶν ἀνθρωπιστικῶν σπουδῶν, ὅταν ἐνώπιον τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἐσχεδιάζατε αὐτὸ πού ἀποκαλεῖτε «ἐκπολιτιστικὴν σύνθεσιν: ἰδεαλισμὸς καὶ ἐμπειρισμὸς», δὲν παύσατε ποτὲ νὰ ἐπιβεβαιώσετε αὐτὴν τὴν σύνθεσιν τῆς πραγματικότητος τοῦ παρελθόντος ἢ ὁποῖα διεισδύει εἰς τὴν ζωὴν τοῦ παρόντος. Ἀνελάβατε τὴν φροντίδα νὰ παρασκευάσετε ἓνα μέλλον πλουτισμένον μὲ ὅλας τὰς παραδόσεις σας, θέλω νὰ εἶπω: ἓνα μέλλον τὸ ὁποῖον δὲν διατρεῖ ἀπὸ τὰ περασμένα παρὰ ὅ, τι ἔχει αἰωνίαν ἀξίαν.

«Ἐἴχαμε τόσους πολλοὺς λόγους διὰ νὰ σὰς ἀνακηρύξομεν διδάκτορα Honoris Causa, πού εἶναι δύσκολον νὰ εἰπῶμεν ποῖος ἀπὸ ὅλους καθώρισε τοῦτο. Εἶναι μήπως ἡ φίλια τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Γαλλίας, τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ τῆς περιοχῆς μας; Ἄλλὰ ἡ φίλια αὐτὴ εἶναι τὸσον βαθειὰ καὶ τὸσον φυσικῆ, ὅστε δὲν ἔχει ἀνάγκην προσθέτου βεβαιώσεως. Εἶναι αἱ ἐργασίαι σας; Ἄλλὰ σεῖς εἴσθε ἡδὴ διδάκτωρ τῶν Πανεπιστημίων μας καὶ μποροῦσατε νὰ εἴσθε μεταξὺ ἡμῶν. Νομίζω, ἀπλούστατα, ὅτι ἐμφανίζετε τὸν τύπον τοῦ ἀνθρώπου πού ἐνσαρκώνει κατὰ τὸν πληρέστερον τρόπον τὰς ἐλπίδας ἐνὸς πολιτισμοῦ, τοῦ πολιτισμοῦ πού ἔκαμε τὸν κόσμον μας. Τὸν τύπον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἠθέλησαμε νὰ τιμήσωμεν ἐν τῇ προσώπῳ σας. Ἡ τιμὴ ἀπευθύνεται οὕτω εἰς τὸ μέτρον τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ μεσογειοῦ ἀνθρώπου, περὶ τοῦ ὁποῖου ὁ Πρωταγόρας σας ἔλεγε ὅτι εἰς τὰς χώρας μας εἶναι τὸ μόνον μέτρον τῶν πραγμάτων».

ΜΕΤΑ τὸ πέρας τῆς τελετῆς, ὁ κ. Γρηγόριος Κασιμάτης ἀνεφώνησεν, εὐχαριστήσας καὶ τονίσας τὴν μεγίστην συμβολὴν τῆς γαλλικῆς γραμματείας καὶ παιδείας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς συγχρόνου διανοήσεως. Ὁ κ. Κασιμάτης ἐξῆρεν ἰδιαιτέρως τὴν πνευματικὴν συγγένειαν τῶν δύο λαῶν καὶ τὰς μεταξὺ αὐτῶν στενὰς σχέσεις, πού ἀνάγονται εἰς τὰ βάθη τῶν αἰώνων, προσέθεσε δὲ ὅτι καὶ ὁ ἴδιος προσωπικῶς ὀφείλει πολλὰ εἰς τὴν γαλλικὴν μόρφωσιν, ὡς διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, εἰς τὸ ὁποῖον ἐφοίτησε.

Ἐν συνεχείᾳ, ὁ κ. Κασιμάτης παρεκάθησεν εἰς ἐπίσημον γεῦμα, ὅπου παρέθεσε πρὸς τιμὴν του ὁ Πρῦτανις καὶ ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου.

Εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς καὶ πνευματικοὺς κύκλους τῆς μεγάλης αὐτῆς μεσογειακῆς πόλεως, τὴν ὁποῖαν τόσο δεσμοὶ συνδέουν μὲ τὴν Ἑλλάδα, ἡ ἐκεῖ παρουσία τοῦ κ. Γρ. Κασιμάτη προεκάλεσεν ἰδιαιτέραν ἰκανοποίησιν, ἡ δὲ προσωπικότης τοῦ κορυφαίου Ἕλληνοσ πολιτικοῦ, ἐπιστήμονος καὶ διανοουμένου ἐνεποίησε θαυμάτην ἐντύπωσιν.

ΑΙ ΣΧΟΛΑΙ ΝΑΥΠΗΓΩΝ

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΕΙΑ

Υπό τοῦ κ. Κ. Ν. ΘΕΟΔΟΣΗ

Δρος τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, Ἐπιμελητοῦ τοῦ Ἐθν. Μ. Πολυτεχνείου

ΕΤΥΧΕ νὰ διδάσκω μαθηματικά καὶ στὸ Γυμνάσιο καὶ σὲ Τεχνικὲς Σχολὰς καὶ στὸ Πολυτεχνεῖο. Αἰσθάνομαι λοιπὸν τὴν ἀνάγκην νὰ πῶ μερικὰ λόγια γιὰ τὰ μαθηματικά στὴ χώρα μας, στὴ χώρα ποὺ γεννήθηκαν τόσο διάσημοι μαθηματικοὶ καὶ ποὺ ἡ ἀγάπη μας γι' αὐτὰ εἶναι πατροπαράδοτη, αὐθόρμητη, συνδυασμένη μὲ τὴν Ἐθνικὴ μας συνείδηση.

Ἐνας σάλος ἄνευ προηγουμένου δημιουργήθηκε μὲ τὰ θέματα ποὺ δόθηκαν στὶς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις στὸ Πολυτεχνεῖο, συγκεντρώσεις, ἀντιδικίες, προσφυγὴ στὸ Συμβούλιο Ἐπικρατείας, ἀλλὰ ὅλ' αὐτὰ δὲν προάγουν τὰ μαθηματικά. Προάγουν τὸ μῖσος γιὰ τὰ μαθηματικά καὶ τοὺς διακονοῦντας εἰς αὐτά.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐξαγγέλλων τὸ πρόγραμμα ἐπενδύσεων τοῦ 1963 ἔθεσε ἐπιγραμματικὰ τὸ δίλημμα:

«Ἡ θὰ προχωρήσωμεν πρὸς τὴν ὀριστικὴν ἀποφασιστικὴν ἐπιλογὴν ἢ θὰ ὀπισθοδρομήσωμεν καταρρέοντες». Ἀλλὰ διὰ νὰ προχωρήσωμεν πρέπει νὰ σπεύσωμεν καὶ νὰ «σπεύσωμεν ταχέως».

Ἡ σύγχρονη τεχνικὴ ἀπαιτεῖ ταχύτητα σκέψεως, ταχύτητα ἐφαρμογῆς, ταχύτητα ἀποδόσεως. Ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς ἀξάνει κατὰ γεωμετρικὴν πρόδοσιν, ἡ παραγωγὴ ἀξάνει κατὰ τὴν καμπύλην ποὺ παριστᾷ ἡ $y = e^x$, γιὰ τὸν πληθυσμὸν ἀπαιτεῖ ἀναλώσιμα ἀγαθὰ, ἔργα ὑποδομῆς, στρατιωτικὰς ἐγκαταστάσεις κλπ. Πρέπει λοιπὸν νὰ σπεύσωμεν, καὶ τὰ μαθηματικά ἐπιταχύνουν τὴ σκέψιν μας, ἐπιταχύνουν τὴν ἐφαρμογὴν, ἐπιταχύνουν τὴν ἀπόδοσιν. Οἱ βιομηχανοὶ βιάζονται. Δὲν περιμένουν τὰ παιδιὰ τοῦ γυμνασίου γιὰ νὰ τὰ θάλουν στὴν τεχνικὴ μελέτῃ τῆς παραγωγῆς των. Ἰδρῶν μέσα στὰ ἐργαστήρια τῶν σχολῶν μὲ ἀποκλειστικὴ μελέτῃ τῆς τεχνικῆς ποὺ τοὺς χρειάζεται, μὲ σεμινάρια καὶ κέντρα ἐρευνῶν μέσα στὰ γραφεῖα των. Οἱ οἰκονομολόγοι δὲν προφθάνουν νὰ μελετήσουν τὰ προβλήματα ποὺ παρουσιάζονται κάθε μέρα καὶ παραμερίζουν τοὺς λογιστὰς καὶ τὶς ἀριθμομηχανάς, δίνοντας τὴ θέσιν τοὺς σὲ ἠλεκτρονικοὺς ὑπολογιστὰς. Ἡ μηχανογραφία ἀντικατέστησε πᾶς τὰς καταστάσεις στατιστικῆς καὶ τὰ μηχανογράφια. Πρὸ τριακονταετίας λίγες δεκάδες ἀνθρώπων ἠσχολοῦντο μὲ τὶς ἠλεκτρονικὰς σπουδὰς σὲ κάθε χώρα. Σήμερον δεκάδες χιλιάδων ἀνθρώπων ἀσχολοῦνται μὲ τὴ μελέτῃ τῶν ἠλεκτρονικῶν, καὶ ἡ ἐπιτυχὴ σπουδὴ των ἔδωσε τὰ θαύματα τεχνικῆς ποὺ κάθε μέρα παρουσιάζονται μπροστὰ μας.

Τί γίνεται ὁμοίως μὲ τὰ μαθηματικά στὴ χώρα μας; Ἐνα αἶσθημα φόβου δέρνει τὴν ψυχὴ τῶν παιδιῶν μας γιὰ τὰ μαθηματικά. Εἶναι ὁ «μπαμπούλας» τῶν μα-

θημάτων. Τὸ παιδί «ἀπωθεῖ», «ἀντιδρᾷ» στὴ μελέτῃ τῶν μαθηματικῶν. Διὰ τί;

Πρῶτα - πρῶτα, τὸ παιδί δὲν ξέρει τὴ γλῶσσα του, δὲν μπορεῖ νὰ διατυπώσῃ γραπτὰ καὶ προφορικὰ τὶς ἔννοιες καὶ τοὺς ὁρισμοὺς — πρὸ παντὸς τοὺς ὁρισμοὺς — τῆς ἀριθμητικῆς, τῆς ἀλγέβρας καὶ τῆς γεωμετρίας. Πολλὰ φορὰς παπαγαλίζει — καὶ γι' αὐτὸ γρήγορα ξεχνάει — ἐκεῖνα ποὺ τοῦ δίνουμε. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα λοιπὸν πρέπει νὰ φτιάσωμε τὸ Δημοτικὸ μας σχολεῖο. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔρχεται ὁ μαθητὴς στὸ γυμνάσιο μὲ τὸ ὅπλο τῆς γλώσσας του πλήρες.

Δεύτερος λόγος εἶναι ὅτι ὁ μαθητὴς δὲν καταλαβαίνει τί τοῦ χρειάζεται τὰ μαθηματικά. Ἐπὶ τρία ὀλόκληρα χρόνια μαθαίνει ἀλγεβρικὸν λογισμό, ἐξισώσεις, διερευνήσεις, τριγωνομετρικὸν λογισμό, χωρὶς νὰ ἔχη λύσει οὔτε 100 προβλήματα φυσικῆς, χημείας, μηχανικῆς, κοσμογραφίας κλπ. Ἀφίνω κατὰ μέρος ὅτι αὐτὸ τὸ μηχανικὸν κατασκευάσμα ποὺ τοῦ δίνουμε νὰ μάθῃ, τὸ βρίσκει ἔτοιμο, καὶ τὸ παπαγαλίζει, στὴ σωρεία τῶν βοήθητικῶν βιβλίων καὶ λύσεων ποὺ κυκλοφοροῦν.

Πρέπει λοιπὸν νὰ διδάξωμε τὰ παιδιά μας, ὅτι τὰ μαθηματικά, μάθημα ζωντανό, γεμάτο σφρίγγος καὶ δύναμιν, εἶναι ἡ γλῶσσα, εἶναι τὸ ὄργανο ποὺ λύνει τὰ προβλήματα ποὺ παρουσιάζει κάθε μέρα ἡ τέχνη, ἡ ἐπιστήμη. Πρέπει νὰ πούμε στὰ παιδιά πειστικὰ, ὅχι ἄγωνα καὶ ξηρά, ἀλλὰ ζωντανά, ὅτι γιὰ νὰ μελετήσωμε τὴν ἠλεκτροτεχνία καὶ τὰ ἐναλλασσόμενα ρεύματά χρειάζομαστε τοὺς μιγαδικοὺς ἀριθμοὺς. Πρέπει νὰ καταλάβουν τὰ παιδιά μας ὅτι στὴ σημερινὴ τεχνικὴν παρουσιάζονται μεγέθη ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ παρασταθοῦν μὲ ἕνα ἀριθμὸν καὶ τρεῖς διαστάσεις, ἀλλὰ ἔχουν μήκος καὶ κατεύθυνση μαζί. Γιὰ νὰ μελετήσωμε τὰ μεγέθη αὐτά, χρειάστηκε νὰ μελετήσωμε τὸ διάνυσμα καὶ νὰ συμπληρώσωμε τὴν ἀναλυτικὴν γεωμετρίαν μὲ τὸν διανυσματικὸν λογισμό.

Πρέπει νὰ μάθουν τὰ παιδιά μας ὅτι στὴ σημερινὴ ἐξέλιξιν τῆς ἐπιστήμης χρειάζομαστε νὰ μελετήσωμε μεγέθη μὲ μήκος, κατεύθυνση καὶ ἔλαστικότητα, καὶ γι' αὐτὸ χρειάστηκε νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ ταυστικὸς λογισμὸς. Πρέπει νὰ μάθουν τὰ παιδιά μας ὅτι οἱ οἰκονομικὲς ἐπιστήμεις δὲν μποροῦν νὰ μελετήσουν τὰ προβλήματα ποὺ παρουσιάζονται, μὲ προβλήματα ἀνατοκισμοῦ καὶ χρεωλυσίας μόνον. Χρειάζομαστε τὶς μητρικὰς ἐξισώσεις. Πρέπει, πρὸ παντὸς, νὰ πάσωμε νὰ δίνουμε μαθηματικὰ χωρὶς νὰ διδάσωμε εἰς τί τὰ χρειάζομαστε. Ἡ ἀναποδιὰ αὐτὴ πρέπει νὰ λείψῃ. Καὶ πρέπει ἀκόμη νὰ φύγωμε ἀπὸ τὰ προγράμματα διδασκαλίας τῶν πρὸ τριακονταετίας διδασκομένων. Πρέπει νὰ ἐτοιμάσωμε προγράμματα τεχνικῆς παιδείας, προγράμματα μὲ σκοπὸν νὰ συμφιλώσωμε τὰ παιδιά μὲ τὰ ἐργαλεῖα

Η ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΗ εἰς τὴν χώραν μας τεχνικὴ παιδεία, πρέπει νὰ προπορεύεται τῶν ἐξελίξεων τοῦ βιομηχανικοῦ τομέως. Τὴν ἀνάγκην αὐτὴν ἐνεστερνίσθη ἡ πρωτοπόρος πάντοτε εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκπαιδεύσεως ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Μὲ τὴν εὐρυτέραν θεώρησιν καὶ ἀντίληψιν τῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητος ποὺ τὴν διακρίνει, ἐχάραξε πολλὰς νέας κατευθύνσεις εἰς τὴν τεχνικὴν μας παιδείαν. Μία τοιαύτη σημαντικωτάτη πρωτοβουλία, ὡς ὁμολογοῦν πάντες, εἶναι ἡ διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἱδρυσαὶ Σχολῶν Ναυπηγῶν. Ἡ ἱδρυσαὶ τούτων — μίᾳς νυκτερινῆς, τετραετοῦς φοιτήσεως, εἰς Ἀθήνας (Σχολαὶ «Ντῆζελ») καὶ μίᾳς ἡμερησίας τριετοῦς φοιτήσεως, εἰς τὸν Πειραιᾶ — ἔδωσε τὴν εὐχέριαν εἰς τοὺς νέους νὰ στραφοῦν πρὸς τὸν σταθερῶς ἀναπτυσσόμενον κλάδον, τὸν ναυπηγικόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐλληνικὴν ναυπηγικὴν βιομηχανίαν, τὴν καλύπτουσαν τεράστια κεφάλαια καὶ ἐπιτελοῦσαν πολυτιμώτατον ἔθνικόν κυρίως ἔργον, τὴν δυνατότητα νὰ καλύψῃ ἀνέτως τὰς σημαντικὰς τῆς ἀνάγκης εἰς ἔμφυχον ὑλικόν, καταλλήλως ἐκπαιδευμένον τεχνικῶς καὶ μὲ ὑψηλὴν τὴν συναίσθησιν τοῦ ἔργου ποὺ θὰ ὑπηρετήσῃ. Αὐτὰ τὰ πλοῦσια ἀποτελέσματα τῆς ἐξαιρετοῦς πρωτοβουλίας τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως, θὰ τὰ ἀπολαμβάνουν μετ' οὐ πολὺ ὅλοι οἱ τεχνικοὶ τοῦ νέου τούτου κλάδου, ἡ ἐλληνικὴ ναυπηγικὴ βιομηχανία, ἡ οἰκονομία τοῦ τόπου, τὸ ἔθνος γενικώτερον.

Ἀρκεῖ, ὡς ἐλάχιστον δείγμα τῆς λίαν ἐπιτυχοῦς ἀποφάσεως ἱδρύσεως τῶν νέων Σχολῶν, νὰ ἀναφερθῇ ἡ εὐρυτάτη ἀπήχησις μεταξὺ τῶν νέων τὴν ὁποίαν ἔσχον αἱ νεοσταθεῖσαι Σχολαὶ, ἡ ποιτικὴ στάθμη τῶν πρώτων προσελθόντων εἰς αὐτάς — ἐντὸς τοῦ ἐλάχιστου μεσολαβήσαντος χρόνου ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς των

τούς, ἕνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα — τὸ σπουδαιότερον — εἶναι τὰ μαθηματικά. Ἐξ ὀλίγου οἱ μαθηταὶ πόσος χρόνος χρειάζεται γιὰ νὰ βροῦμε τὸν ὄγκον μίᾳς ἐξαγωνικῆς κολούρου πυραμίδος, καὶ πόσος θὰ ἐχρειάζετο γιὰ νὰ βροῦμε τὸν ὄγκον ἑνὸς ἀεροδυναμικοῦ σώματος ἂν δὲν εἶχε βρεθῇ ὁ ὀλοκληρωτικὸς λογισμὸς.

Ἐνα ἄλλο φαινόμενον ποὺ παρουσιάζεται, εἶναι ἡ ἀντίδρασις τοῦ παιδιοῦ πρὸς τοὺς τύπους. Οἱ σελίδες τῶν βιβλίων ποὺ περιέχουν τύπους εἶναι τρομερὰ ἀποκρουστικὰς γιὰ τὰ παιδιά! Ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ συμβαίη τὸ ἀντίθετον. Εἶναι πολὺ δυσκολώτερον νὰ μελετήσωμε τὰ φαινόμενα μὲ πολλὰς σχινοτενεῖς φράσεις παρὰ μὲ τοὺς τύπους. Σκεφθῆτε τὸ «Ἡ ἔντασις ἑνὸς ρεύματος ποὺ διατρέχει ἕνα κύκλωμα εἶναι εὐθέως ἀνάλογος τῆς ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως καὶ ἀντιστρόφως ἀνάλογος τῆς ἀντιστάσεως τοῦ κυκλώματος», λέγει ὁ νόμος τοῦ ΟΗΜ. Ὀλῆ αὐτὴ ἡ φράσις εἶναι γραμμικὴ μὲ τρία γράμματα $I = \frac{E}{R}$. Ὁ τύπος εἶναι ἕνα

μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων — ἀλλὰ καὶ τὸ ὕψος τῆς παρεχομένης ἐν αὐταῖς ἐκπαιδεύσεως. Διδάσκονται δὲ εἰς τοὺς πρωτοετείς σπουδαστὰς των:

Στοιχεῖα Πλοίων, Στοιχεῖα Μηχανικῆς, Μηχανουργικὴ Τεχνολογία, Φυσικὴ, Γενικὸν Σχέδιον, Ναυπηγικὰ Σχεδιάσεις, Παραστατικὴ Γεωμετρία, Μαθηματικά, Τεχνικὴ Ὁρολογία, Ἀγγλικά.

Ἐπίσης: Ἑλληνικά, Ἱστορία, Γεωγραφία, Ἀγωγή Πολίτου, Χριστιανικὴ Ἀγωγή καὶ Γυμναστικὴ. Σημειοῦται ὅτι ἡ ἐκπόνησις τῶν προγραμμάτων ἐγένετο ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ε.Μ. Πολυτεχνείου κ. Βασ. Φραγκοῦλη, ναυπηγοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει καὶ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν Σχολῶν.

Κατόπιν τούτου, λαμβανομένης δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς τηρουμένης ἀπολύτου ἀντικειμενικότητος κατὰ τὴν βαθμολόγησιν τῆς ἐπιδόσεως τῶν σπουδαστῶν, ὡς καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι θὰ λάβουν οὗτοι τελικῶς τὸ πτυχίον των κατόπιν ἐξετάσεων ἐνώπιον ἀρμοδίας τοῦ Ὑπουργείου ἐπιτροπῆς, εἶναι ἐκ τῶν προτέρων βέβαιοι ὅτι οἱ πτυχιούχοι τῶν ἀνωτέρω Σχολῶν θὰ ἀποδοῦν πολὺτιμι παράγοντες διὰ τὴν πρόδοσιν τοῦ κλάδου των, ἰκανώτατοι διὰ πλήρη ἀπόδοσιν εἰς τὰ ναυπηγεῖα ἢ διὰ τὴν εὐχερῆ συνέχισιν — εἰς βαθμίδα ἐπιστήμονος πλέον — τῶν σπουδῶν των, δι' ὅσους ἐπιθυμοῦν τοῦτο, εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ὄψω, ὁ σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον συνεστήθησαν αἱ Σχολαὶ Ναυπηγῶν πραγματοποιεῖται πλήρως.

Καὶ τοῦτο δικαιῶναι τοὺς πρωτεργάτας τῆς ἱδρύσεώς των, καὶ ἰδιαιτέρως τὸν διακεκριμένον ἐκπαιδευτικόν κ. Κωνστ. Ὀλύμπιον, γεν. διευθυντὴν τῶν εὐφύμως γνωστῶν τεχνικῶν Σχολῶν «Ντῆζελ» καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς Ἑνώσεως ἰδιοκτητῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν.

ἀρχιτεκτονικὸν κατασκευάσμα ὀπτικῶς ἀφομοίωσιμον, πλήρες, καὶ ὑποκείμενον σὲ μαθηματικοὺς ὑπολογισμοὺς. Εἶναι ἕνα ἀπαραμίλλου πληρότητος ἀποτύπωμα τῶν συλλογισμῶν μας.

Αὐτὴν τὴν στιγμὴν διανύομεν μίαν περίοδον καμπῆς τῶν μεθόδων συλλογισμοῦ, καὶ τὰ μαθηματικά μας δὲν καλύπτουν οὔτε ποσοστὸν δεκάτου τῶν μεθόδων αὐτῶν. Ὄταν θὰ ἔλθῃ ἡ ἐποχὴ ποὺ οἱ ἄνθρωποι θὰ πιστέψουν ὅτι τὰ μαθηματικά εἶναι ἡ ἀφετηρία διὰ τοὺς μελλοντικοὺς συλλογισμοὺς μας, ἡ πρόδοσις θὰ συντελεσθῇ μὲ ἀσύλληπτον πληρότητα.

Ἡ ἀποδεικτικὴ μέθοδος τῆς τελείας ἐπαγωγῆς ὄχι μόνον ἀριθμητικῶν παραστάσεων ἢ μαθηματικῶν τύπων, ἀλλὰ καὶ ἐνοιῶν καὶ συλλογισμῶν, καὶ ἡ σύγχρονος ἀλγεβρα τῆς λογικῆς, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ἀφίπνουν γι' αὐτό. Ἐς σπεύσωμε. Οἱ καιροὶ οὐ μενετοί. Ἡ εἰσδοὸς μας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν μίᾳς ἀναγκάζει νὰ σπεύσωμε, προτοῦ σπεύσουν οἱ ἑταῖροι τῆς νὰ μίᾳ καταβροχθίσουν.

Κ. Ν. ΘΕΟΔΟΣΗΣ

Η βιβλιοθήκη της αὔριον
(Μαγνητοφωνικά μαθήματα
καὶ τηλεοπτικά ταινία εἰς
ταινιοθήκη)

ΤΑ ΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΑΥΡΙΟΝ

Πολλά συνέδρια πού έχουν συγκληθῆ τὰ δύο τελευταία χρόνια ἀπὸ τὴν UNESCO, μὲ θέμα τὴν ἐκπαίδευσι, ἔχουν τονίσει τὴν ἀνάγκη τῆς δημιουργίας, πρὸ πάντων στὶς ἐν ἀναπτύξει χώρες, πειραματικῶν σχολείων πού νὰ μποροῦν νὰ χρησιμεύσουν ὡς φωτῶρια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν νέας τεχνικῆς, καὶ πού νὰ ξεκινοῦν ἀπὸ τὶς διδακτικὲς συσκευὲς καὶ νὰ φθάνουν ἕως τὰ μαθήματα πού μεταδίδονται ἀπὸ τὴν τηλεόρασι. Εἰδικοὶ ἐκπαιδευτικοὶ στὸν τομέα τῆς ψυχολογίας καὶ τῶν πληροφοριῶν συγκεντρώθηκαν στὸ Παρίσι, ἔδρα τῆς Οὐνέσκο, καὶ μελέτησαν τὶς δυνατότητες ἀναπτύξεως καὶ χρησιμοποίησεως νέων παιδαγωγικῶν μεθόδων. Ἐνας ἀπὸ τοὺς εἰδικούς αὐτούς, ὁ καθηγητῆς Ἄρθουρ Λάμσταιν, διευθυντῆς μελετῶν στὸ Ἀμερικανικὸ Ἰνστιτοῦτο Ἐρευνῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Καλιφορνίας, ἐξέθεσε τὰς ἀπόψεις του γιὰ τὴν ἐκπαίδευσι τοῦ μέλλοντος.

ΔΕΝ εἶναι, ἴσως, μακρὰ ἡ ἡμέρα ὅπου ἕνα παιδάκι δώδεκα χρονῶν θὰ ἔχη τὴν δυνατότητα νὰ παρακολουθῆ μαθήματα διαφορικοῦ λογισμοῦ, ἐνῶ οἱ συν-ομήλικοι συμμαθηταὶ του θὰ παλεύουν ἀκόμα μὲ τὶς διαιρέσεις καὶ τὰ κλάσματα. Μπορεῖ, οἱ τάξεις ὅπως τὶς ξέρομε νὰ ἐξαφανισθοῦν καὶ τὰ σχολικὰ κτίρια τοῦ μέλλοντος νὰ μοιάζουν μὲ μιὰ κυψέλη, ὅπου σὲ κάθε χώρισμα θὰ ὑπάρχη καὶ ἀπὸ ἕνα μαθητῆς : οἱ τοῖχοι θὰ εἶναι γεμάτοι ἀπὸ ἠλεκτροφόρα καλώδια, πού θὰ συνδέωνται μὲ διδακτικὲς συσκευὲς, συνδεδεμένες καὶ αὐτὲς μὲ πομποὺς τηλεόρασεως. Οἱ αἰθούσες διδασκαλίας ἢ συγκεντρώσεων, θὰ εἶναι περιορισμένες στὸ ἐλάχιστο.

Φαντασία; Ὀνειροπολήματα; Κάθε ἄλλο. Θὰ εἶναι προγραμματισμένη ἐκπαίδευσι, μὰς λέει ὁ κ. Λάμσταιν, πού εἶναι εἰδικὸς στὸ θέμα. Θὰ εἶναι ἡ πολὺ λογικὴ συνέπεια ἐνὸς νέου τρόπου διδασκαλίας :

«Δὲν πρόκειται, ἐπεξηγεί, γιὰ μιὰ πρόσφατη ἐφεύρεσι: πρόκειται, ἀπλούστατα, γιὰ μιὰ νέα μορφή τοῦ παιδαγωγικοῦ συστήματος πού τόσο τέλεια εἶχαν ὄρσει, ὁ Σωκράτης πρὶν ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες χρόνια, ὁ Κομένιος τὸν 18ον αἰῶνα, καὶ, ἀπὸ τότε, πολλοὶ ἄλλοι ἐκπαιδευτικοί. Τὸ καινούργιο στοιχεῖο, εἶναι ἡ χρησιμοποίησι τῆς ἠλεκτρονικῆς καὶ τῶν συγχρόνων μᾶς συσκευῶν πληροφοριοδοτήσεως, γιὰ νὰ ἐπιτύχωμε τὸ παλιὸ ἰδανικὸ τοῦ νὰ ἔχη τὸ κάθε παιδί τὸν προσωπικὸ του διδάσκαλο. Ἔτσι, τὸ παιδί θὰ μπορῆ νὰ προσδεῖ στὶς σπουδὲς του ἀνάλογα μὲ τὶς ἀταμικὲς του ἰκανότητες, χωρὶς νὰ παραμποδίζεται ἀπὸ τὴν ταχύτητα ἢ τὴν βραδύτητα τῆς προόδου τῶν συμμαθητῶν του».

Ὁ κ. Λάμσταιν ὀρίζει τὴν «προγραμματισμένη» αὐτὴ ἐκπαίδευσι ὡς μὲθοδο πού περιλαμβάνει τὴν προπαρα-

σκευὴ γιὰ μιὰ σειρά μαθημάτων καὶ τὴν ἐγγραφή τους σὲ μαγνητοφωνικὴ ταινία ἢ σὲ χαρτί. Τὸ ὑλικὸ αὐτό, τοποθετεῖται ὕστερα στὴν διδακτικὴ μηχανή, πού θὰ χρησιμοποιοῖ ὁ κάθε μαθητῆς ἀτομικῶς.

ΑΝ ΚΑΙ οἱ στοιχειώδεις ἀρχές, πού ἐμπνέουν τὴν προγραμματισμένη ἐκπαίδευσι, δὲν ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν μηχανικὴ πρόοδο, ὡστόσο ἡ ἀνάπτυξι αὐτῆς τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀντιλήψεως ὀφείλεται σὲ μιὰ μικρὴ ἐκπαιδευτικὴ μηχανή, πού εἶχε τελειοποιήσῃ πρὶν ἀπὸ εἴκοσι πέντε περίπου χρόνια ὁ καθηγητῆς Σίδνεϋ Πρέσσεϋ, τοῦ Κρατικοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ὁχάιο. Ἡ μηχανή αὐτὴ ἐδίδασκε τὸν μαθητῆ μὲ μιὰ σειρά ἀπὸ ἐρωτήσεις, στὶς ὁποῖες ὁ μαθητῆς ἔπρεπε νὰ ἀπαντᾷ πιέζοντας ἕνα κουμπί, καὶ διαλέγοντας ἀνάμεσα σὲ τέσσαρες διαφορετικὲς ἀπαντήσεις.

Σήμερα οἱ χρησιμοποιούμενες μηχανὲς εἶναι πιὸ ἐξελιγμένες, πιὸ πολύπλοκες : ἀλλὰ ἀπὸ τὴ μηχανὴ Πρέσσεϋ ἔχει βγῆ ἐκεῖνο πού ὁ κ. Λάμσταιν ὀνομάζει «τρεῖς βασικὲς ἀρχές» τῆς προγραμματισμένης ἐκπαίδευσσεως, δηλαδὴ ὅτι ἡ ἐκπαίδευσι αὐτὴ περιλαμβάνει :

α) Τὴν ἐνεργὸ καὶ συνεχῆ συμμετοχὴ τοῦ μαθητοῦ, β) ἐπιβεβαιώνει ἢ διαψεύδει τὴν ἀπάντησί του καὶ γ) τοῦ δίνει τὴν εὐκαιρία νὰ ρυθμίζη κατὰ βούλησιν τὸν ρυθμὸ τῆς προόδου τῶν σπουδῶν του.

Κατὰ τὸν κ. Λάμσταιν, τὰ κοινὰ μέσα πληροφοριοδοτήσεως, ὅπως ὁ κινηματογράφος, τὸ ραδιόφωνο, ἢ τηλεόρα-

ΤΙ ΘΑ ΕΙΝΑΙ Η "ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΕΝΗ," ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΜΕ ΤΑ ΝΕΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΣΑ

(ἴδε σχετικὰς εἰκόνας σ. 60)

Ὁ διδάσκαλος τῆς αὔριον διδάσκει . . .
(Μέσῳ τηλεοπτικῆς ταινίας)

σις, οἱ διδακτικὲς καὶ ἀριθμητικὲς μηχανὲς, θὰ παίξουν στὸ μέλλον ὄλο καὶ πιὸ σημαντικό ρόλο στὴν ἐκπαίδευσι: οἱ μαθηταὶ θὰ μελετοῦν περισσότερο μὲ βάση τὶς ἰδικὲς τους γνώσεις καὶ ἐλλείψεις.

Ἔτσι, τὸ σύστημα τῶν τάξεων μὲ τὸν ἕνα καθηγητῆ γιὰ τριάντα ἢ σαράντα μαθητὰς, εἶναι, φαίνεται, μοιραῖο νὰ ἐξαφανισθῆ. «Ἄν τοὺς δώσωμε τὴν δυνατότητα, κρίνει ὁ κ. Λάμσταιν, οἱ μαθηταὶ τῆς ἴδιας ἡλικίας θὰ συμπεριφέρονται, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρόδο τοὺς στὶς σπουδὲς, ὡς ἀτοκίνητα σὲ κούρσα καὶ δὲν θὰ βαδίζουσι ὄλοι μαζί ὡς ἕνας λόχος».

Ἄλλὰ τί θὰ γίνουσι οἱ σχέσεις μεταξύ συμμαθητῶν, πού εἶναι τόσο χρήσιμες γιὰ τὴν διαιμόρφωσι τῶν χαρακτῆρων; Ὁ κ. Λάμσταιν, πού εἶναι καὶ ψυχολόγος καὶ ἐκπαιδευτικὸς, δὲν νομίζει ὅτι ὑπάρχει κανένα πρόβλημα. Μὰς ὑπενθυμίζει πόση ἀνισότης ἐκδηλώνεται καὶ σήμερα στὶς ἰκανότητες τῶν παιδιῶν : ὁ μαθητῆς πού τοποθετεῖται ὡς πρῶτο βιοτὶ στὴν ὀρχήστρα τοῦ σχολείου ἔχει, φυσικὰ, ἕνα ταλέντο, τοῦ ὁποῖου στεροῦνται οἱ συμμαθηταὶ του.

Κατὰ τὸν κ. Λάμσταιν, τὸ πιὸ δυσεπίλυτο πρόβλημα τοῦ μέλλοντος θὰ εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς κατάρτισεως τῶν διδασκάλων : οἱ ἐκπαιδευτικοὶ θὰ πρέπει νὰ παρουσιάζουσι μεγάλες ἰκανότητες σὲ πολλοὺς τομείς, γιὰτὶ οἱ μαθηταὶ θὰ μαθαίνουν πιὸ γρήγορα, καὶ θὰ τοὺς θέτουσι δυσκολώτερα ἐρωτήματα.

ΕΙΝΑΙ πολὺ πιθανὸν ὅτι ἡ σημερινὴ τάσις νὰ συγκεντρώνωμε τὰ σχολικὰ ἰδρύματα σὲ μεγάλο κτίριον θὰ μεταβληθῆ στὶς προσεχέεις δεκαετίες. Θὰ δημιουργηθοῦν μικρότερα σχολεῖα, πού θὰ βρίσκονται πλησιέστερα στὰ σπίτια τῶν μαθητῶν καὶ πού εἰδικοί ἐκπαιδευτικοὶ θὰ τὰ ἐπισκέπτωνται περιοδικά, ἐνῶ τὰ παιδιά, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν εἰδικῶν, θὰ συνεχίζουσι ἐλεύθερα τὴ μελέτη τοῦ σχολικοῦ προγράμματος.

Μὲ αὐτὲς τὶς συνθήκες, θὰ μπορούσαμε ἴσως νὰ συμπεράνωμε ὅτι ὁ μαθητῆς θὰ διδάσκαται ὄλα τὰ μαθήματά του ἀπὸ τὶς μηχανὲς, καὶ ὅτι οἱ διδάσκαλοι θὰ γίνονται ὄλο καὶ λιγώτερο ἀπαραίτητοι. Ἄλλὰ, στὰ δύο αὐτὰ σημεία, ὁ κ. Λάμσταιν διατυπώνει ἐντελῶς διαφορετικὴ γνώμη. «Ἀκόμα δὲν ἔχομε ἐπινοήσει, λέει, συσκευὴ πού νὰ μπορῆ νὰ βαθμολογῆ μὲ κατανόησι τὰ γραπτὰ τῶν μαθητῶν, οὔτε νὰ τοὺς διδάσκη πῶς νὰ διαβάζουσι καὶ νὰ γράφουσι».

Κατὰ τὸν κ. Λάμσταιν, οἱ διδάσκαλοι θὰ εἶναι πάντα ἀναγκαῖοι, ἀλλὰ ὁ ρόλος τους στὴν ἐκπαίδευσι θὰ ὑπο-

στή, ἴσως, μερικὲς μεταβολές. Θὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὶς ἐργασίες τῆς ρουτίνας καὶ ἔτσι θὰ τοὺς μένη περισσότερος χρόνος ἐλεύθερος γιὰ νὰ μελετοῦν καὶ ἐνῶ ἐργάζονται ἀποτελεσματικὰ μὲ κάθε ἕνα μαθητῆ χωριστά, γιὰ νὰ τοῦ ἀναπτύσουσι τὶς ἐκφραστικὲς καὶ κοινωνικὲς του ἰκανότητες, στὶς ὁποῖες θὰ πρέπει ὁ ἐκπαιδευτικὸς νὰ ἀφιερῶνῃ ὄλες του τὶς δυνάμεις.

Συχνὰ διατυπώνεται ἡ ἀνησυχία, μήπως ἡ προγραμματισμένη ἐκπαίδευσις καταλήξῃ σὲ μιὰ στερεότυπη καὶ καθαρὰ μνημονικὴ γνώσι, παρὰ στὴν πραγματικὴ κατανόησι τοῦ θέματος. Ἄλλὰ, γιὰ τὸν κ. Λάμσταιν, «ἡ προγραμματισμένη ἐκπαίδευσις, πού θὰ ἐπιτρέπη στοὺς μαθητὰς νὰ προχωροῦν βῆμα πρὸς βῆμα στὶς σπουδὲς τους, θὰ ὀδηγῆ κάθε παιδί ἀτομικὰ στὸ νὰ κἀνῃ λεπτοὺς διαχωρισμοὺς καὶ νὰ ἐφαρμόζη νέες ἀντιλήψεις στὶς διάφορες κατωτάσεις, καὶ θὰ τὸ κατευθύνῃ πρὸς πρωτότυπες σκέψεις καὶ ἐπινοήματα».

ΣΤΙΣ κοινότητες καὶ στὶς κυβερνήσεις πού οἰκοδομοῦν, ἢ σκοπεύουσι νὰ οἰκοδομήσουσι σχολικὰ κτίρια, ὁ κ. Λάμσταιν συμβουλεύει τὰ «εὐμετάδλτα» κτίρια. Τὰ χωρίσματα θὰ πρέπει νὰ εἶναι κινητὰ καὶ νὰ ἀντικαθίστανται εὐκόλα, καὶ, πρὸ πάντων, θὰ πρέπει νὰ ἔχουσι ἄφρονες πρίζες ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Πολλὲς ἐν ἀναπτύξει χώρες πλεονεκτοῦν ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀποσι : μποροῦν, ἀπὸ τάρρα, νὰ ἀντιμετωπίσουσι τὴν κατασκευὴ σχολικῶν κτιρίων, πού νὰ μποροῦν νὰ προσαρμοσθοῦν στὶς ἀνάγκες τοῦ μέλλοντος.

Ἔτσι, τὰ θαύματα τοῦ αἰῶνος τῆς ἠλεκτρονικῆς πρόκειται, πολὺ γρήγορα, νὰ εἰσέλθουσι στὴν ἐκπαίδευσι, ἀλλὰ τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων πού θὰ προφοδοτοῦν τὴν μηχανή, βρίσκειται ἀκόμα σπὸ πειραματικὸ τοῦ στάδιο. Μαθήματα μαθηματικῶν, φυσικῆς ἢ χημείας ἔχουσι προπαρασκευασθῆ ἤδη, δοκιμαστικὰ, γιὰ μηχανὲς, ἀλλὰ ἡ κατάρτισις ἐνὸς πλήρους προγράμματος, πού νὰ ἰσχύη γιὰ ἕναν ὀλόκληρο κύκλο σπουδῶν, βρίσκειται ἀκόμα στὶς ἀρχές του. Ὁ κ. Λάμσταιν συγκρίνει τὸ ἔργο τοῦ «προγραμματιστοῦ» τοῦ μέλλοντος, μὲ τὸ ἔργο τοῦ σημερινοῦ συγγραφέως ἐγχειριδίων. Πιστεύει ὅτι οἱ ἐκπαιδευτικοὶ θὰ κέρδιζαν πολὺ ἂν συμμετεῖχαν στὴν κατάρτισιν αὐτῶν τῶν προγραμμάτων. «Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, θὰ καθορίζουσι ἀκριβέστερα τὰ θέματα τῆς ἀρμοδιότητός των» καὶ θὰ ἐβλεπαν μὲ ἐντελῶς καινούργιο τρόπο τὰ προβλήματα πού εἶναι δυνατὸν νὰ τεθοῦν αὔριο στὸν μαθητῆ.

GORDON BEHRENS

Άποψις του Κολλεγίου Ἀθηνῶν

ΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΤΑ τὴν συνεντεύξειν τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ Ροτταριανοῦ Ὀμίλου Ἀθηνῶν, ὁ διευθυντὴς τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν κ. Charles Rice ἀνέπτυξε τὸ λαμπρὸν ἔργον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τούτου ἰδρύματος.

Πράγματι, τὸ Κολλέγιον Ἀθηνῶν εἶναι ἡ πραγματοποιήσις τοῦ οὐρανοῦ μερικῶν φωτισμένων καὶ τοιμητῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι ἐζήτησαν νὰ δώσουν εἰς τὸν τόπον τους ἕνα σχολεῖο πού θά μπορούσε νὰ συνδέσῃ τὴν Ἑλληνικὴν παράδοσιν μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς μας. Ἐπει, τὸ Κολλέγιον ἐπεδίωξε νὰ συγκροτήσῃ τὸ κλασσικὸν ἰδεῶδες τῆς ἀγωγῆς μὲ τὸ ἐπιστημονικὸν πνεῦμα τοῦ αἰῶνος, τὴν ἀρίστην δυνατὴν πνευματικὴν κατάρτισιν μὲ τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος, τὸν πλοῦτον τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος μὲ τὸν ρυθμὸν τῆς σύγχρονης ζωῆς. Σκοπὸς τοῦ ἀνεκῆθεν ὑπῆρξεν ἡ ἐξυπηρέτησις τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, καὶ βασικὴ τοῦ ἐπιδιώξις τῆς δόξαι ἀνδρας μὲ ἀνθρωπισμὸν καὶ πραγματικὸν πατριωτισμὸν, καλοῦ καὶ ἀξίους πολίτας, ἀνθρώπους μὲ ἀνεπτυγμένους προσωπικότητας.

Διὰ τὴν πραγματοποιήσιν αὐτοῦ τοῦ μεγάλου σκοποῦ οἱ Ἑλληνες ἰδρυταὶ ἐζήτησαν τὴν συμπαράστασιν Ἀμερικανῶν φιλελλήνων καὶ ἀνθρωπιστῶν. Καὶ ἡ συμπαράστασις ἐδόθη πρόθυμα, γενναίως καὶ δίχως δρους. Ἐπει, τὸ Κολλέγιον δὲν προήλθε, ὡς ἐξωτικὸ φυτὸ, ἀπὸ τῆς μεταφύτευσι μιάς ξένης νοοτροπίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ εἶναι σχολεῖον Ἑλληνικόν, πού συγχρόνως ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον μίαν εὐκρινῶς συνεργασίας δύο λαῶν ἐν τῷ τόμῳ τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἐν ἀντίθεσιν πρὸς σχολεῖα ξενικῆς προελεύσεως, τὸ Κολλέγιον Ἀθηνῶν ἰδρυθῆναι δὲ μὲ ξένου

ἀλλὰ μὲ ἑλληνικὴ πρωτοβουλία καὶ χορηγία. Καὶ τὰς νέας, διδακτικὰς, παιδαγωγικὰς καὶ πολιτιστικὰς μεθόδους του, τὰς εἰσήγαγε ὑπερὰ ἀπὸ αὐστηρὰ καὶ ἐλευθερὰ Ἑλληνικὴ ἐπιλογή. Καὶ κατὰ τούτο εἶναι μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδος του.

Ἄλλος παράγον ἐπιτυχίας ὑπῆρξε τὸ γεγονός, ὅτι, ἂν καὶ ἰδιωτικὸν σχολεῖο, τὸ Κολλέγιον Ἀθηνῶν δὲν εἶναι ἐμπορικὴ ἐπιχείρησις. Διὰ νὰ μπορῆσθαι νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς σκοποὺς του, ὑποβάλλεται ἐν δαπάνῃς πού εἶναι δυσανάλογα μεγαλύτερες ἀπὸ τὰ ἐσοδὰ του. Λειτουργεῖ δὲ μόνον χάρις εἰς τὰς συνεχιζόμενας δωρεὰς ἀνθρώπων πού πιστεύουσιν εἰς τὴν χρησιμότητά του διὰ τὴν εὐμερῖα τοῦ τόπου. Οὐτε καὶ ἐπέδιωσε ποτὲ νὰ ἐξυμνησθῆται ἀποκλειστικὰ τὴν εὐπορή τάξιν. Ἄπ' ἐναντίας, ἀπὸ τὰς δωρεὰς αὐτὰς διαδέχεται σημαντικὸν ποσὸν διὰ νὰ βοηθήσῃ παιδιὰ ἀπὸ ὅλα τὰ στρώματα τῆς κοινωνίας νὰ σπουδάσουν εἰς τὸ Κολλέγιον.

Ἐνας τρίτος παράγον τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν ὑπῆρξεν ἡ καλὴ του τύχη. Βρῆκε τὸν κατάλληλον ἀνθρωπὸν στὴν κατάλληλῃ ὥρᾳ. Ὁ ἀνθρώπος αὗτός, ὁ Ὀυμπρος Ντέϊνις, ἐχάραξε μίαν ἐμπνευσμένην καὶ σταθερὰν γραμμὴν καὶ τὴν ἠκολούθησε μὲ συνέχειαν καὶ συνέπειαν, ἐπὶ τριάκοντα πέντε χρόνισ. Εἶχε συνάμα τὴν διορατικότητα νὰ διαλέξῃ ἕνα ἐπιπελοῖο ἀπὸ συνεργάτας φωτισμένους, δραστηρίους καὶ ἀφοσιωμένους εἰς τὴν ἰδέαν τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος. Καὶ ὁ ἀνθρώπινος αὗτος παράγον ὑπῆρξεν ὁ σημαντικώτερος συντελεστής εἰς τὴν ἀνάδειξιν τοῦ Κολλεγίου.

35 ΧΡΟΝΙΑ ΔΡΑΣΕΩΣ

Η ΔΕΙΑ διὰ τὴν ἰδρυσιν ἑνὸς σχολεῖου πού θά συνεδίωξε τὴν ἑλληνικὴν κλασσικὴν παράδοσιν μὲ τὸ ἀμερικανικὸν προοδευτικὸν πνεῦμα πρωτοπαρουσιάσθηκε τὸ 1918 μεταξὺ τῶν ἀποφῶτων τῆς Ροβερτίνης Σχολῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως πού εἶχαν ἐπιστρέψει εἰς τὴν Ἑλλάδα. Μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν ἐξέχοντες

ἄνδρες ὡς τὸν Ἐμμανουὴλ Μπενάκη, Στέφανο Δέλτα καὶ Πέτρο Καλλιγὰ κατέβαλον σημαντικὰς προσπάθειαι διὰ νὰ προωθηθῇ καὶ νὰ ἐξαπλωθῇ ἡ ἰδέα αὐτῆ τῶσον εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἀμερικήν.

Ἐπει, τὸν Αὐγούστου 1925 ἰδρυθῆναι τὸ Κολλέγιον Ἀθηνῶν ἀπὸ τὸ νεοσύστατον Ἑλληνοαμερικανικὸν Ἐκπαιδευτικὸν

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΤΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἴδρυμα. Σκοπὸς τοῦ ἰδρύματος ἦταν καὶ εἶναι, σύμφωνα μὲ τὸ Καταστατικὸν του, εἰς ἁρμονικὴ ἀνάπτυξις τῶν πνευματικῶν, ἠθικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων ὡς καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν Ἑλληνοπαίδων συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ τὴν συναυτλήμην τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας. Τὸ Ἴδρυμα θέλει ἐπιδιώξῃ τὴν προαγωγὴν τῶν Ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτικῶν θεσμῶν, ὡς καὶ τὴν εἰσαγωγὴν παρ' ἡμῖν ἐκείνων ἐκ τῶν νεωτέρων Ἀγγλικῶν καὶ Ἀμερικανικῶν ἐκπαιδευτικῶν συστημάτων, ἅτινα δύναται νὰ ἐγκλιματισθῶσι καὶ ἐναρμονισθῶσι πρὸς τὰς ἱστορικὰς παραδόσεις, τὴν ψυχολογίαν καὶ τὰς ἐθνικὰς ἀνάγκας τῆς χώρας.

Τὸ Κολλέγιον ἐγκατεστάθη κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν ὁδὸν Ἀνδρου 18 καὶ ἤνοιξε τὰς πύλας του τὴν 18ην Ὀκτωβρίου 1925 μετὰ τὴν ἀφίξιν εἰς τὴν Ἑλλάδα τοῦ κ. καὶ τῆς κας Homer W. Davis.

Τὸ σχολεῖο ἤρχισε νὰ λειτουργῇ μὲ 10.000 δολάρια, μὲ μερικὰ πρόχειρα ἢ δωρικὰ ἐπιτάκια καὶ 37 μαθητὰς. Ἐν συνεχείᾳ, μίαν προσφοράν 100.000 δολαρίων τοῦ μεγαλεμποροῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κεραγιά εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην ἐπέτρεψε νὰ ἰδρυθῇ ἡ Ἐφορία τῶν Ἐπιτρόπων τοῦ Κολλεγίου (Board of Trustees), ἀπὸ διαφόρους ἐξέχοντας Ἑλληνας καὶ Ἀμερικανούς.

Χάρις εἰς τὴν Ἑλληνοαμερικανικὴν αὐτὴν συνεργασίαν πού ἐγένετο ὁλοένα καὶ πλέον στενὴ καὶ μὲ δωρεὰς τῆς οἰκογενείας Μπενάκη, πού ἐβόασαν τὰς 500.000 δολ., ἐπραγματοποιήθη ἡ θεμελιώσις τῶν σημερινῶν κτιρίων εἰς τὸ Ψυχικὸν τὴν 20ὴν Μαρτίου 1927. Τὰ ἐπίσημα ἐγκαινία ἐγένον τὸν Μάϊον τοῦ 1929.

Ἐκτετε, εἰς τὰ 35 χρόνια πού ἐπηκολούθησαν, τὸ Κολλέγιον Ἀθηνῶν ἐξελιχθῆς εἰς τὸ λαμπρὸν ἐκπαιδευτήριον πού γνωρίζομεν ἔτσι. Καὶ τὸ ἔργον αὐτὸ ὀφείλεται ἀφ' ἑνὸς εἰς τὰς προσπάθειαις καὶ τὰς θυσίας ἐκλεκτῶν Ἀμερικανῶν καὶ

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΚΟΛΛΕΓΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΓΩΙΣ ἐξ ἀρχῆς τῆς λειτουργίας τοῦ Κολλεγίου διεπιστάθη ὅτι δὲν θά ἦτο δυνατόν νὰ ἐκπληρωθῶν οἱ σκοποὶ τοὺς ὁποίους ἔθεσαν οἱ ἰδρυταὶ του χωρὶς νὰ γίνουσι σημαντικαὶ μεταβολαὶ εἰς τὸ ὄρωλον καὶ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα μαθημάτων. Διὰ νὰ διδασθῇ ὁ μαθητὴς πῶς νὰ μελετᾷ ἀντὶ ἀπλῶς ν' ἀποστηθίῃ, διὰ νὰ εἶναι ἡ μόρφωσις του πλήρης καὶ πρακτικὴ ἀντὶ ἐπιπολαίας καὶ θεωρητικῆς, διὰ νὰ ἔχῃ κεντρὸν διὰ ὄρασιν ἔξω ἀπὸ τὸ πρόγραμμα καὶ δι' ἄλλας ἀσχολίας αἱ ὁποῖαι ἐξυπηρετοῦν τὸν πρωταρχικὸν σκοπὸν τοῦ Κολλεγίου, δηλαδὴ τὴν δημιουργίαν χαρακτῆρων, ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐλαφρυνθῇ τὸ πρόγραμμα τῶν 36 ὥρῶν διδασκαλίας καθ' ἑβδομάδα, ὅπως ὄριζε τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα, εἰς τὸ ὅποιν μάλιστα εἶχον προστεθῆ καὶ ἀρκεταὶ ὥραι ἀγγλικῶν. Δι' αὐτὸ κατόπιν πολλῆς μελέτης τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν δυνατοτήτων τῶν μαθητῶν καὶ ὑπὸ τὸ φῶς πορισμάτων μελετῶν αἱ ὁποῖαι ἐγένον εἰς διαφόρους ἄλλας χώρας, κατηρηθῆναι τὸν πρόγραμμα τὸ ὅποιν περιελάμβανε τὴν ὕλην τοῦ ἐπισημοῦ προγράμματος, μὲ προσθήκην τῶν ἀγγλικῶν, ἀλλὰ μὲ ἐπέκτασιν τῶν γυμνασιακῶν σπουδῶν εἰς ἐπτὰ ἔτη ἀντὶ ἑξῆς, μὲ μεταθέσιν καὶ συγκέντρωσιν μαθημάτων

Homer W. Davis

Ἑλλήνων, μεταξὺ τῶν ὁποίων, πλὴν τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων, ἐξέχουσιν θέσιν κατέχον οἱ Charles Howland, Edward Capps, Κωνσταντῖνος Χωρέμης, Ἀριστείδης Κυριακίδης, Κυριακὸς Τσολαῖος καὶ ἡ ἀμερικανικῆς καταγωγῆς σύζυγος του Φοίβη, ὡς καὶ πλείστοι ἄλλοι, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ἐμπνευσμένην καὶ εὐσυνείδητον ἐργασίαν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ του, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὁποῖου εὐρίσκονται σήμερον οἱ κ.κ. Charles Rice, γεν. διευθυντής, Ἐμμ. Τρουλίνοῦς, Στ. Δημητρακόπουλος, Ἡλ. Ἡλιάσκος, Κ. Λαλόπουλος, Ε. Δημητριάδης καὶ Γ. Φυλακτόπουλος, Κυρίως ὅμως εἰς τὸν κ. Homer Davis ὁ ὁποῖος ἐπὶ τριάκοντα ὀλόκληρα ἔτη διῆρθε μὲ ἐξαιρετον ἀφοσίωσιν, δραστηριότητα καὶ δυναμισμὸν τὸ Ἴδρυμα καὶ ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ του κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀνδρωσεύς του.

Δὲν θά ἔπραξε ὅμως νὰ κλείσῃ τὸ παρὸν σύντομον σημείωμα, χωρὶς νὰ μνημονεύσῃ καὶ ἑνὸς ἄλλου σημαντικῶτος παράγον τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν: τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμά του.

καὶ μὲ καλύτεραν διαρρύθμισιν τοῦ ὄρωλοῦ προγράμματος. Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ἐφημερίσθη ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1930—31 μὲ ἀριστα ἀποτελέσματα.

Δυστυχῶς ἡ προοδευτικὴ ἐφαρμογὴ καὶ ἐξελίξις τοῦ νέου «ἐπταετίου» προγράμματος ἀνεκόπη μὲ τὸν πόλεμον. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐγένετο νέα μελέτη καὶ νέα διαρρύθμισις τοῦ προγράμματος, ἡ ὁποῖα ἐφαρμόζεται ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1950—51. Ἡ νέα αὐτῆ διαρρύθμισις ἀπέδεδεψεν :

α) Εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν συνθηκῶν ὅστε νὰ εἶναι δυνατόν νὰ γίνεταί βαθεύτερα καὶ ἐντατικώτερα ἡ μελέτη τῶν διαφόρων μαθημάτων.

β) Εἰς τὴν προσθήκην ὕλης ἡ ὁποῖα ἐκρίθη ἀπαραίτητος διὰ τὴν συμπλήρωσιν καὶ ὁλοκληρωσιν τῶν γνώσεων τῶν μαθητῶν ἢ τὴν ἔμπρακτον ἐφαρμογὴν τῶν διδασκομένων, καὶ

γ) Εἰς τὴν ἐξοικονόμησιν χρόνου διὰ τὴν ἀπασχόλησιν των μὲ δραστηριότητας αἱ ὁποῖαι συντελοῦν εἰς τὴν

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

άποκτησιν ικανοτήτων και καλών εξεων και τήν μόρφωσιν χαρακτηριστήρων.

Τά κύρια χαρακτηριστικά του σημερινού προγράμματος του Κολλεγίου είναι τά εξής :

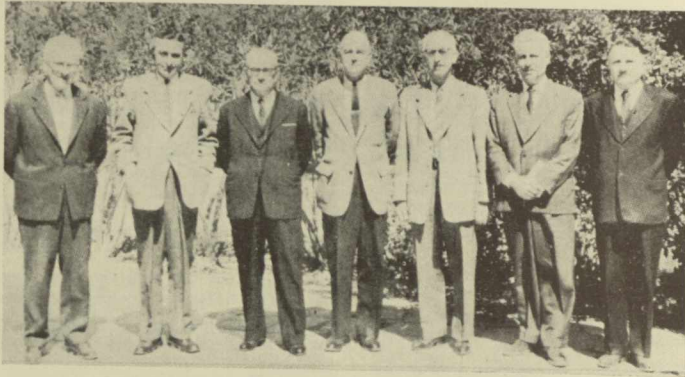
1. Μείωσις του εβδομαδιαίου φόρτου εργασίας και κατανομή του εις επτά γυμνασιακά έτη αντί εξ.
2. Συγκέντρωσις της διδακτέας ύλης ώρισμένων μαθημάτων (ώς των κλάδων των μαθηματικών και των φυσικών) εις συμπαγεστέρας ενότητες.
3. Προσθήκη μελέτης υπό τήν επίβλεψιν καθηγητών, εργαστηρίων θετικών επιστημών, χειροτεχνικών εργαστηρίων, ειδικών ώρων διά σπουδαστήριον ιστορίας.
4. Χωρισμός των γυμνασιακών σπουδών εις τάξεις κλασικής και πρακτικής κατευθύνσεως κατά τά τελευταία τέσσαρα έτη.
5. Πρός συμπλήρωσιν της υπό του αναλυτικού προ-

γράμματος όριζομένης ύλης και προς ίκανοποίησιν των ποικίλων ενδιαφερόνων των μεγαλυτέρων μαθητών, εισαγωγή κατ' επιλογήν μαθημάτων εις τάς τέσσαρας ανώτερας τάξεις. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται πρόσθετα μαθήματα κλασικών σπουδών, μαθηματικών και φυσικών, και διαφόρων ανθρωπιστικών κλάδων, ως και τεχνικά μαθήματα (σχέδιον, δακτυλογραφία, στενογραφία κλπ.).

6. Βελτίωσις της ποιότητος της εργασίας διά της αναθέσεως εις τους μαθητάς πρωτοτύπων εργασιών οι όποια απαιτούν χρήσιν της βιβλιοθήκης ή των φυσικών εργαστηρίων ή τήν συγκέντρωσιν και ταξινόμησιν ποικίλου ύλικού.

7. Ενίσχυσις του γλωσσικού μαθήματος των Άγγλικών διά της διδασκαλίας άγγλιστί μερικών εκ των γυμνασιακών μαθημάτων.

Τό πρόγραμμα τούτου μαθημάτων του Κολλεγίου δεν είναι φυσικά τέλειον, ούτε λύει όλα τά προβλήματα τά όποια βαρύνουν τήν σημερινήν παιδείαν. Αποτελεί όμως μίαν σοβαράν προσπάθειαν διά τήν βελτίωσιν της εργασίας και τήν εξύψωσιν του πνευματικού επιπέδου καθώς και διά τον καλύτερον καταρτισμόν των νέων διά τήν ζωήν.

Τά μέλη της Διευθύνσεως του Κολλεγίου 'Αθηνών

Εξ άριστερών : 'Ηλ. 'Ηλιάσκος, Βοηθός Υποδιευθυντής, Γ. Φυλακτόπουλος, Διευθυντής Οικοτροφείου, Έμμ. Τρουλινός, Συνδιευθυντής, Charles Rice, Διευθυντής, Στ. Δημητρακόπουλος, Υποδιευθυντής, 'Ελ. Δεληγιάννης, Προϊστάμενος Δημοτ. Σχολείου και Κ. Λαλόπουλος, Προϊστάμενος Μέσου Τμήματος.

Η ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Η «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ» επανειλημμένως και διά μακρών ήσυχολήθη εις προηγούμενα τεύχη της (*) με τό από πολλών ετών εκκρεμούν θέμα του συγχρονισμού και της ολοκληρώσεως της εκπαιδευτικής νομοθεσίας της αφορώσης εις τήν διδασκαλίαν των ξένων γλωσσών. Και διά τήν καθυστέρησιν ταύτην δεν περιωρίσθη νά αιτιάζαι, ως εΐθισται παρ' ημίν, μόνον τό Κράτος, άλλ' ανεγνώρισεν εϋθαρσώς και τήν εϋθύνην των ίδιων ενδιαφερομένων εκπαιδευτικών. Και εις τό τεύχος του παρελθόντος Δεκεμβρίου έγραφε σχετικώς :

«Μέγα μέρος της εϋθύνης διά τήν καθυστέρησιν του έκσυγχρονισμού της εκπαιδευτικής νομοθεσίας μας εις τον τομέα της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών βαρύνει τους ίδιους τους άμεσους και επαγγελματικούς ενδιαφερομένους, δηλαδή τους διευθυντάς σχολών και φροντιστηρίων, καθηγητάς ξένων γλωσσών κλπ., οιτινες δεν ήδυνήθησαν μέχρι σήμερα να συντίσσουν τάς εν προκειμένω άποψεις των και να τάς υποβάλουν ως συγκεκριμένας, μελετημένας και ρεαλιστικάς εισηγήσεις προς τάς άρμοδίας υπηρεσίας και τους ύπευθύνους ύπουργούς. Είναι φυσικόν αι άμόδιαι υπηρεσίαι να δυσκολεύονται να δώσουν λύσεις εκεί όπου αι άποψεις των άμέσως ενδιαφερομένων και ειδικών δίστανται βασικώς, άλληλοσυγκρούονται και καταπολεμούνται άμοιβαίως.»

Ένα ύπόμνημα

Τήν άποψίν μας εκείνην ήλθε δυστυχώς νά επιβεβαιώσθη, άπαξ έτι, πρόσφατον σχετικόν ύπόμνημα τό όποιον υπέβαλεν εις τό άρμόδιον Υπουργείον Παιδείας ή διοίκισις του «Συνδέσμου Ύποδιευθυντων Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών».

Εις τό ύπόμνημα τούτο, υπό ήμερομ. 26-1-1963, ό Συνδέσμος Φροντιστηρίων, αναφερόμενος εις τό θέμα της νομοθετικής ρυθμίσεως των αφορούντων εις τήν διδασκαλίαν ξένων γλωσσών γράφει :

«Έν όψει της εκ νέου άνακινήσεως του θέματος τούτου, θεωρούμεν άναγκαίον νά συναφίσωμεν τάς άποψεις του ήμετέρου Συνδέσμου, ως αΐται εξετέθησαν προς ύμάς δι' εκτεταμένων ύπομνημάτων :

α) 'Η ρύθμισις δέον να εξασφαλίξη τήν ίσην μεταχείρι-

σιν άπάντων των διδασκόντων ξένας γλώσσας ιδρυμάτων, ανεξαρτήτως της αρχικής άδείας ιδρύσεως, ως προβέλετε τό έπι ύπουργίαις του κ. Βογιατζή καταρτισθέν υπό του ΑΣΕΠ 'Όλομελείας Σχέδιον Νόμου. Πρός τούτο, δέον να ληφθούν υπ' όψιν, τόσον τό πόρισμα του έν 'Αθήναις Συμβουλίου Πλημμελειοδικών (κατόπιν μηύμελλείας), όσον και αι άποφάσεις του ΑΣΕΠ 'Όλομελείας, έκδοθείσαι μεταγενεστέρας της Γνωμοδοτήσεως του Νομ. Συμβουλίου του Κράτους, ήν επικαλούνται οι ένδιαφερόμενοι εις βάρος του συνόλου των επαγγελματιών καθηγητών - ιδιοκτητιών φροντιστηρίων ξένων γλωσσών του Ν. 2545)40.

6) 'Η υπό των έλαχίστων επιχειρηματιών φορτική άπαίτησις δημιουργίας τύπου «Σχολής» ξένων γλωσσών δεν άποδλέπει ή μόνον εις τήν άσκησιν άδειμίου συναγωνισμού και τήν συνέχισιν της παρανομίας αυτών. Ουτοι ιδρύοντες (δθθεν) «Σχολάς» και λειτουργούντες όμως αΐτας έν ουσία ως φροντιστήρια Ξένων Γλωσσών (ώς πράττουν έπι δέκα περίπου έτη) και δεχόμενοι μαθητάς άνευ των νομίμων προσόντων καθ' όλον τό έτος, θέλουν καταστρατηγήσει συστηματικά και εις τό μέλλον τάς περι εδικάς διατάξεις του Νόμου. Καί δημιουργείται εύλόγως τό ερώτημα : Διατί ουτοι δεν ιδρύουν 'Ιδιαιτικά Γυμνάσια Ξένων Γλωσσών, ως προβλέπει ό Ν. 3971)59 ;

γ) Παραρτήματα : 'Ός ετονίσωμεν εις προγενέστερα ύπομνήματα, ή ύπαρξις των λεγομένων «παραρτημάτων» δεν άποτελει κατ' ουσίαν παρά τήν εκμίσθωσιν προσωπιών εις τους στέργοντας να καταβάλουν ποσάτά έπι των εισπράξεών των, και τήν εις εύρυθμήν κλίμακα παραπλήσισιν των σπουδαστών ως προς τήν πραγματικήν φύσιν των φερομένων ως «παραρτημάτων». Ταύτα υποσκάπτουν τήν υγία παιδείαν καθ' ότι εις ταύτα διδάσκουν, εις πολλάς περιπτώσεις, πρόσφατα στερούμενα προσόντων και μη έλεγχόμενα, καλυπόμενα υπό του «Κεντρικού». Δι' ό, αϊτούμεθα διά της παραγράφου 1 του παρόντος όπως ό έλεγχόμενα των κ.κ. Γεν. 'Επιθεωρητών έπекταθή και εις αΐτα. Προσέτι, πλείστα των «παραρτημάτων» ιδρύονται άνευ πραγματικής ανάγκης, άλλ' άπλώς ως μέρος σχεδίου άποδλεπόντος εις τήν μοναπλήσισιν της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών υπό των 4—5 επιχειρηματιών.

Συμπέρασμα :

»'Η ρύθμισις του θέματος της διδασκαλίας των ξένων γλωσσών δέον να επιτευχθή διά της ύπαγωγής άπάντων των διδασκόντων αυτών ιδρυμάτων εις τήν Διεύθυνσιν 'Ιδιωτικής 'Εκπαιδεύσεως, ίνα εξασφαλισθή όμοιομορφία δι- καιωμάτων και ύποχρεώσεων, και ίνα τελικώς επιτευχθή ίση μεταχείρισις, άνευ διακρίσεων και προνομίων ύπερ των έλαχίστων και άσχετών προς τό έπάγγελμα του εκπαιδευτικού.

»Τά μέχρι σήμερα λειτουργούντα κατόπιν άδείας «ΠΑ-

* 'Όρα τεύχος Αύγουστου π. έ. σελ. 7, 9, 16, τεύχος Δεκεμβρίου π. έ. σελ. 41, 43.

H ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

ραφήματα» δέον να καταστούν αυτότελη εκπαιδευτήρια με άδεια εν' όνόματι του κατέχοντος τα προσόντα ιδρυτού αυτών, και με ίδιαν προσωπίαν.»

«Ίση μεταχειρίσις»

Η «ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ» πιστεύει ότι ή συζήτηση των εκπαιδευτικών θεμάτων πρέπει να γίνεται εν ήρεμῃ, ἀμεροληψία και ἐλευθερία γνώμης, και υπό τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας. Οὕτω, πρὶν ἀσχοληθῆ καὶ πάλιν μετὰ ζῳικωτάτων θεμάτων τῆς διδασκαλίας των ξένων γλωσσῶν ἐν Ἑλλάδι, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀνωτέρου ὑπομνήματος τῶν κ.κ. Φροντιστῶν, καὶ πρὶν διατυπώσῃ τὰς ἀπόψεις τῆς ἐπ' αὐτοῦ, ἐθεώρησε ἐπιβεβλημένον νὰ καταχωρήσῃ προηγουμένως αὐτὸς ἐξεί ὁλοκληρώσει τὰς σχετικὰς περιπτώσεις τῶν ἐν λόγῳ ὑπομνήματος τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν τελικὴν νομοθετικὴν ρύθμισιν τοῦ ζήτηματος.

Κατ' ἀρχήν, ἡ ἐν τῷ ὑπομνήματι αἰτουμένη «ἴση μεταχειρίσις ἀπάντων των διδασκόντων ξένας γλώσσας ἰδρυμάτων» πρέπει νὰ εἴρῃ συμφώνως πᾶν τὰς εὐς τούς ἀναφερομένους, ἀλλὰ καὶ γενικῶς πάντας τοὺς λογικῶς σκεπτομένους.

Δικαιολογημένη ἴσως ἐπιλήξειν καὶ ἀπορίαν προκαλεῖ ἐἰς τὴν «ἴσην μεταχείρισιν» παρὰ των κ.κ. Φροντιστῶν ἀποδομένη ἔννοια καθ' ἣν, ἡ ἰσότης ἐπιβάλλει ἐξ ὅσων πάντα τὰ διδασκόντα ξένας γλώσσας ἰδρυμάτων ἐξείσωθῶν διὰ τῆς αἰτουμένης νομοθετικῆς ρυθμίσεως, ἴσως γίνονται ἅπαντα φροντιστῆρι! Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ φροντιστήριον ἀποτελεῖ ὁργανωτικῶς τὴν στοιχειωθετέραν, τὴν ἀτελεστέραν ἑταίριαν καὶ μορφήν διδασκαλίας, καθ' ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ διδασκαλία τυγχάνει ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ἀπρογραμμάτιστος ὅσον ἀφορᾷ τὴν διδασκάναν ὕλην, ἀπροσδιόριστος χρονικῶς, ἐπιπροσθέτως δὲ παντελῶς ἀνεξέλεγκτος παρὰ των ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐν τῷ φροντιστηρίῳ ἐπιτελούμενην διδασκαλίαν. Καὶ ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς, φυσικὸν εἶναι νὰ ἀποβῆν ἡ διδασκαλία ΑΣΥΔΟΤΟΣ. Αἱ παρατηρήσεις αὐταὶ οὐδαμῶς σκοποῦν νὰ μειώσωσιν τὴν ἀξίαν, τὴν χρησιμότητα καὶ τὴν ἀνάγκην εἰς πλείους περιπτώσεις τῆς φροντιστηρικῆς (ἐλευθέρας) διδασκαλίας, δυναμένη θεωρητικῶς νὰ ἀναχθῆ καὶ εἰς ἀνώτερα τῆς σχολικῆς διδασκαλίας ἐπίπεδα, λόγῳ ἀκριβοῦς τῆς ἐλευθερίας ἣν παρέχει.

Ἐκ τούτων ὁμοῦ οὐδαμῶς δύναται νὰ συναχθῆ τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἰσότης (!) ἐπιβάλλει νὰ ὑπάρχουν ἴδιον φροντιστήρια καὶ οὐχὶ ΚΑΙ σχολαί, αἵτινες λογικῶς καὶ οὐσιαστικῶς ἀποτελοῦν ἀνωτέραν βαθμίδα καὶ πληρετέραν μορφήν διδασκαλίας, καθ' ὅτι εἰς αὐτάς ὁ ΝΟΜΟΣ (διὰ των ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν) καθορίζει λεπτομερῶς καὶ κύστηρῶς τὴν διδασκάναν ὕλην, τὸν χρόνον σπουδῶν, τὴν

βαθμολογήσιν των σπουδαστῶν, τὴν ἐξέτασιν καὶ προαγωγήν αυτών, καὶ τέλος τὴν ἐπίσημον ὑπό τοῦ Κράτους πιστοποίησιν τῆς ἐπιδόσεως αυτών διὰ χρονηγήσεως ἀναλόγου τίτλου σπουδῶν.

Πῶς εἶναι λοιπὸν νοητὸν εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν νὰ εὐρίσκειται εκπαιδευτικὸν σωματεῖον ἕπερ, ὑπὸ τὸ πρόσχημα παρεξηγημένης ἰσότητος (ισότητος πρὸς τὰ κάτω!) νὰ ζητῆ ἰσοπέδωσιν των μορφῶν τῆς διδασκαλίας καὶ δι' τὴν ἀτελεστέραν αὐτῶν μορφήν, διὰ τῆς νόμῳ καταργήσεως των σχολῶν καὶ τῆς οἰκ. μετατροπῆς των εἰς φροντιστήρια;

Αἱ «ἀποφάσεις» τοῦ ΑΣΕΠ

Σημειωτέον ὅτι πρὸς ἐπίστασιν τοῦ αἰτήματος τοῦ του, ὁ Σύδεσιμος Φροντιστηρίων προσπαθεῖ νὰ στηριχθῆ ἐπὶ σχετικῶν «ἀποφάσεων» τοῦ ΑΣΕΠ καὶ ζητεῖ ὅπως αὐταὶ «ληφθῶν ὑπ' ἔψιν».

Διὰ τὰς «ἀποφάσεις» ταύτας δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἐξῆς:

1. Ὅτι δὲν πρόκειται περὶ «ἀποφάσεων» οὐσαδῆποτε μορφῆς, ἀλλὰ περὶ ἀπλῆς γνώματεύσεως τοῦ ΑΣΕΠ (ὕπ' ἀρ. 19/1961).

2. Ὅτι ἡ γνωμάτευσις αὕτη ἀναφέρεται εἰς συγκεκριμένον ἐρώτημα ὑπηρεσίας τοῦ Ἰπουργείου Παιδείας, ἕπερ ἐρώτημα περιορίζεται ρηθῶς εἰς μόνον τὸν (προπολεμικὸν) Α.Ν. 2545/1940 καὶ δὲν ἀναφέρεται εἰς τὴν ἔλην ἰσχύουσας εκπαιδευτικῆν νομοθεσίαν, καὶ δι' τὴν ἐπαγγελματικὴν τοιαύτην, οὕτε εἰς τὸ ἴσχυον ἐν προκειμένῳ πρόσφατον καὶ βασικὸν Ν.Δ. 3971/1959 «περὶ Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως, Ὁργανώσεως τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως καὶ Διοικήσεως τῆς Παιδείας».

Λέγει δὲ σαφῶς ἡ ὡς ἄνω γνωμάτευσις τοῦ ΑΣΕΠ: «Πᾶν εἶδος διδασκαλίας ξένης γλώσσης ... χαρακτηρίζεται ... διὰ τοῦ Α.Ν. 2545/1940 ... διὰ τοῦ ἐνιαίου τίτλου «Φροντιστήριον ξένης γλώσσης». Οὕδε μὲν ὁμοῦ ἡ γνωμάτευσις κάμνει μνείαν περὶ τῆς ἄλλης νομοθεσίας καὶ δι' τοῦ νεωτέρου Ν.Δ. 3971/1959, ἕπερ ἐν τούτοις ρηθῶς προβλεπτεῖ ἐν ἀρθρῳ 26 § 2 «σχολὰς ἐξείσων γλωσσῶν».

Εὐνόητον συνεπῶς τυγχάνει ὅτι ἡ γνωμάτευσις ἐρμηνεύει καὶ ἀφορᾷ ἕνα καὶ μόνον νόμον, τὸν διὰ τοῦ ἐρωτήματος προδληθέντα Α.Ν. 2545, καὶ δὲν ἐξετάζει τὴν ἔλην ἰσχύουσας εκπαιδευτικῆν νομοθεσίαν. Ἐκ τῆς παραλείψεως ὁμοῦ ταύτης οὕτε ἡ ἄλλη νομοθεσία πᾶσι ἰσχύουσα, οὕτε κανεὶς διακρίσσει νὰ τὴν ἀγνοήσῃ.

3. Ὅτι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ὑφίσταται ἡ ὑπ' ἀρ. 227/1961 γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἕπερ ἀπεφάνθη ΑΝΤΙ-ΘΕΤΩΣ πρὸς τὴν γνωμάτευσιν τοῦ ΑΣΕΠ. Καὶ ὅτι ἡ γνωμοδότησις εἶναι ἡ ΜΟΝΗ βάσιμος καὶ ἰσχυρά, καθ' ὅτι καὶ ἡ καθ' ἔλην ἀρμοδιότης τοῦ Ν.Σ.Κ., προκειμένου περὶ τοῦ ποῖα εἶναι ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία, τυγχάνει οὐσιαστικῶς ἐπικρατετέρα τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ ΑΣΕΠ, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ρηθῆσα γνωμοδότησις τοῦ Ν.Σ.Κ. ἐγένετο καὶ τύποις νομίμως

H ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

ἀποδεκτῆ δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἀγνωστῆς τῆς ἀντιθέτου τοιαύτης, ὡς προφανῶς ἐλλειπούς, ἐσφαλμένης καὶ ἀδυσίτου.

4. Ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς γνωματεύσεως τοῦ ΑΣΕΠ ἐν τῷ ὑπομνήματι τοῦ Συνδέσιμου Φροντιστηρίων ὡς ἐκδοθείσης μετὰ γενεστέρως τῆς γνωμοδότησεως τοῦ Ν.Σ.Κ., καὶ συνεπῶς ἐπικρατεστέρας, τυγχάνει τούλαχιστον θεδωσιμῶς, διότι ἡ χρονικὴ ἀπόστασις μεταξὺ τῆς ἐκδόσεως των δύο ἀντιθέτων γνωματεύσεων εἶναι μόλις μιὰς ἡμέρας (8-3-1961 τοῦ Ν.Σ.Κ. καὶ 9-3-1961 τοῦ ΑΣΕΠ) καὶ συνεπῶς ἡ μία γνωμάτευσις δὲν εἶχεν ὑπ' ἑἴην τὴν ἄλλην, ὥστε νὰ συναχθῆ συμπέρασμα ὑπὲρ τῆς νεωτέρας.

Παρατηρήσεις

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ σημεῖα τοῦ ὑπομνήματος, δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν καὶ τὰ ἀκόλουθα:

Α.—Ὅ ἐν παραγράφῳ β ἰσχυρισμὸς ὅτι «ἡ φορτικὴ ἀπαίτησις δημιουργίας τύπου «Σχολῆς» ξένων γλωσσῶν δὲν ἀποτέλει ἐμὴ μόνον εἰς τὴν ἄσκησιν ἀθλήτου συναγωνισμοῦ καὶ τὴν συνέχισιν τῆς πατριωτικῆς αὐτῶν» ἐγείρει πολλὰ ἐρωτήματα:

Μήπως ἡ «φορτικὴ ἀπαίτησις» ἰδρύσεως σχολῶν ἀποτελεῖ νόμιμον ἄλλα καὶ συνταγματικῶς κατοχυρωμένον δικαίωμα;

Κατὰ τίνας ἀσκεῖται ὁ ἀναγωνισμὸς; Κατὰ των φροντιστηρίων προφανῶς. Ἄλλ' ὁ ἀναγωνισμὸς διὰ δελτικῶν μεθόδων μεθόδων δὲν δύναται νὰ χαρακτηρηθῆ ὡς ἀθλήτου, ἀλλὰ τουναντίον λίαν θεμιτῶς, καὶ ὠφέλιμος εἰς τὴν κοινωνίαν, καὶ συνεπῶς ἐπιβεβλημένος.

Ἐκ τοῦ συναγωνισμοῦ τούτου οὐδὲν ἰσχύει ἡ ἐπικαλούμενη ἰσότης, διότι οὐδεὶς ἐμποδίζει τοὺς κ.κ. Φροντιστὰς νὰ ἰδρῶσιν καὶ αὐτοὶ σχολὰς, συμμορφούμενοι θεδῶσις πρὸς τὰ διὰ τὰς σχολὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα.

Β.—Ὅ ἰσχυρισμὸς ὅτι σημεῖον αἱ σχολαὶ ξένων γλωσσῶν λειτουργοῦν ἐν τῷ οὐσίῳ ὡς φροντιστήρια, καὶ τυχὸν ἀληθεῦσιν εἰς ὁρισμένας περιπτώσεις, δὲν συνεπάγεται λογικῶς τὴν ἐλοκληρωτικὴν καταργήσιν τοῦ πληρετέρου τούτου τύπου μορφῆς διδασκαλίας, τοῦ τῆς σχολῆς, ἀλλ' ἀπλούστατα τὴν ὑπό τοῦ Κράτους λήψιν των ἀναγκαίων μέτρων ἵνα αἱ σχολαὶ λειτουργοῦν πράγματι ὡς σχολαί, αἱ δὲ μὴ ὕψωνάμειναι ἡ μὴ ἐπιθυμοῦσιν αὐτὰ, τοῦτο, ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ ΑΥΤΑΙ, νὰ λειτουργήσωσιν εἰς τὸ μέλλον ὡς Φροντιστήρια. Τὸ ὑπὸ των κ.κ. Φροντιστῶν αἰτούμενον περὶ γενικῆς καὶ συλλήθδην καταργήσεως των σχολῶν, μὴ ἐνθιμίζει πολὺ τὴν λαϊκὴν ῥῆσιν: «πονεῖ κεφάλι; κόψε κεφάλι».

Γ.—Τὸ γραφόμενον ὅτι αἱ σχολαὶ «θέλουν κατα-

στρατηγήσει συστηματικῶς καὶ εἰς τὸ μέλλον τὰς περὶ Σχολῶν διατάξεις τοῦ Νόμου», ἀφορᾷ τὸ μέλλον, τὸ δὲ μέλλον εἶναι ὡς γνωστὸν ἀβέβηλον οὐδεὶς δὲ, ἐκτὸς ἐὰν κατέχῃ μαντικὰς ἰδιότητας, δύναται νὰ θεδωίσει σοβαρῶς καὶ ὑπευθύνως ὅτι θὰ ὑπάρξῃ καταστρατήγησις. Οὕδὲ ὁ φόβος, πραγματικῶς ἢ ὑποθετικῶς, καταστρατήγησιν δύναται λογικῶς νὰ ἀποτελέσῃ ἐπιχείρημα διὰ τὴν κατάργησιν των σχολῶν. Τὸ πολὺ-πολὺ, δύναται νὰ ἀποτελέσῃ λόγον λήψεως προσθέτων αὐστηρίων μέτρων διὰ τὴν παρὰ πάντων συμμόρφωσιν πρὸς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ νόμου.

Δ.—Τὸ ἐρώτημα τοῦ ὑπομνήματος: «Διατεῖ οὗτοι (οἱ ἰδρυταὶ των λειτουργῶσων σχολῶν ξένων γλωσσῶν) δὲν ἰδρῶσιν Ἰδιωτικὰ Γυμνάσια Ξένων Γλωσσῶν, ὡς προβλεπτεῖ ὁ Ν. 3971/1959» τυγχάνει πράγματι καταπληρικτῶν, ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου, ἵνα μὴ ἐπιωμεν ἄλλο τι. Διότι τὰ ὑπὸ των κ.κ. Φροντιστῶν προτεινόμενα γυμνάσια ξένων γλωσσῶν περιλαμβάνουσιν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς σχολὰς ξένων γλωσσῶν, ὅχι μόνον ξένας γλώσσας ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἐγκύκλια μαθημάτων. Οἱ πάντες δὲ γνωρίζουσιν ὅτι ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία, ἡ πλειοψηφία σχεδὸν ἐκείνων ποὺ ἔχουν ἀνάγκην νὰ σπουδάσωσιν ξένας γλώσσας, εἴτε παρακολουθοῦν ἐγκύκλια μαθημάτων εἰς ἐλληνικὰ γυμνάσια (μαθητῆ), εἴτε ἔχουν ἀποφοιτήσει αὐτῶν (φοιτητῆ), ἐπιστήμονες, ἀπλοὶ ἀπόφοιτοι γυμνασίου κ.κ.). Θὰ ἴστω δὲ κυριολεκτικῶς ἐξωφρενικὸν (ἄλλὰ καὶ ἀδύνατον) νὰ ὑποχρεωθῶσιν οὗτοι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ γυμνάσιον διὰ νὰ μάθωσιν ξένας γλώσσας!

Ε.—Τὰ ὑποστηριζόμενα ὅτι τὰ παρατηρήματα «ἀποτελοῦν κατ' οὐσίαν ἐκμίσθωσιν προσωπικῶν», ὅτι οὐποσάπτουν τὴν ὕλην (!) παιδείαν, καθ' ὅτι εἰς ταῦτα διδασκόντων εἰς πολλὰς περιπτώσεις πρόσωπα στερούμενα προσόντων καὶ μὴ ἐλεγγόμενα», δέον καὶ ταῦτα κατὰ τὴν ἄλλην λογικὴν, νὰ θεραπευθῶσιν οὐχὶ διὰ καταργήσεως των παρατηρημάτων, ἀλλ' ἀπλούστατα διὰ τοῦ νομοσιμῶν ἐλέγχου παρὰ των ἀρμοδίων κρατικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐπιβολῆς των νομίμων κυρώσεων εἰς τυχὸν παραβάτας.

ΣΤ.—Τὸ ἐν τῷ ὑπομνήματι ἀναγραφόμενον ὅτι «Πλείστα των «παρτηρημάτων» ἰδρῶνται ἄνευ πραγματικῆς ἀνάγκης» ἀποτελεῖ τι τὸ ἀδιανόητον. Ἐὰν πρᾶγματι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἰδρύσεως τούτων, ἐὰν δηλαδὴ δὲν ὑπάρχουν σπουδασταί, τὰ παρατηρήματα αὐτομάτως θὰ κείσων, χωρὶς νὰ παρίσταται ἀνάγκη κρατικῆς (καὶ μάλιστα ἀντισυναγματικῆς) ἐνεργείας. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν λειτουργοῦν ἄνευ σπουδαστῶν ἢ μὲ ἐλαχίστους σπουδαστάς, οὐδένα βλάπτουν, πλὴν τοῦ ἰδρυτοῦ των-οἰκονομικῶς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, διὰ πρώτην φοράν προβάλλεται ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἰδρῶνται σχολαί «ἄνευ ἀνάγκης». Τὸ ἐναντίον πιστοποιεῖ ἡ τεραστία ἀνάπτυξις των. Καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, αἱ ὅποια προβαίνουσιν εἰς συνεχεῖς ἐκκλήσεις διὰ τὸ ἰδρῶσιν καὶ νέων παρατηρημάτων.

Ζ.—Τέλος, τὸ ἐν τῷ «Συμπεράσματι» τοῦ Ἰπομνήματος αἰτήμα ὅπως «τὰ μέγρι σημεῖον λειτουργοῦντα κατ' οὐσίαν ἀδεῖα παρατηρήματα δέον νὰ καταστούν αὐτὸς ἐλεγχῆ καὶ πιστοποιεῖσθαι ὡς ἀνεπιβεβλημένα» δὲν διευκρινίζει σαφῶς τί εἰδὸς ἐκπαιδευτήρια ἐννοοῦν οἱ κ.κ. Φροντισταί. Προφανῶς φροντιστήρια, ἐφ'

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

δσον ό παρ' αυτών επικαλούμενος Α.Ν. 2545/1940 δέν προβλέπει παρά μόνον φροντιστήρια. "Αλλά, άνεξαρτήτως τής σκοπιμότητος τής αιτουμένης μεταβολής, ό κ.κ. Φροντιστάι γνωρίζουν καλώς ότι ό νόμος 2545/40 άπαγορεύει τήν επ' όνόματι ένός προσωπών λειτουργίαν φροντιστηρίων πλειόνων του έ (Άρθρ. 68 § 3). Ούτω τό αίτημα, υπό τήν άθώα ν μορφήν του, δέν σκοπεύ μόνον τόν υποδιδασκόντων παραρτημάτων εις φροντιστήρια, αλλά πράγματι

Η ΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΤΑ ΓΥΟΛΟΠΙΑ σημεία του ύπομνήματος του Συνδέσιμου Φροντιστηρίων αναφέρονται εις τόν διενεργούμενον σήμεραν έλεγchon σχολών και φροντιστηρίων, ως και γενικώς εις τās δοθείσας εις τό θέμα προσωρινάς—ώς αυτό τουτό του ύπόμνημα τās χαρακτηρίζει—λύσεις. Δέν θά άσολογήθωμεν ως έκ τουτού με αυτά. Διότι έκείνου πού προέκει άσφαλώς κατά τήν παρόσαν επιτηγήν είναι ή δοθείσα εις τό θέμα όριστική νομοθετική λύσις.

Δέν θά ήτο ήμιο περιτόν νά σημειώσωμεν παρεπιπτόντως, αναφερόμενοι εις τήν τόσον έντονον άντίθεσιν του Συνδέσιμου πρός τήν λειτουργίαν παραρτημάτων των σχολών ξένων γλωσσών, ότι ή αντίθεσις αυτή τυγχάνει άρκετά όψιμος, και συνεπώς δέν στηρίζεται εις σταθερά και δάσιμα κριτήρια. Διότι πρδ όλίγων άκόμη έτων, αυτός ούτος ό Συνδέσιμος Φροντιστηρίων έζητεί δι' άλλων ύπομνημάτων πρδς τό "Υπουργείον Παιδείας όπως "άνεγνωρισμένον σηματέον μορφωτικών και επαγγελματικών σκοπών... δύναται νά ίδρω... και παρ' αρτήματα ή αυτοτελή κέντρα σπουδών καθ' άπασαν τήν Επικράτειαν." (Υπ' άρ. πρ. 2 και ήμερομηνίαν 5.2.1957). Δέν γνωρίζομεν έάν υπό τόν όρον "άνεγνωρισμένον σηματέον μορφωτικών και επαγγελματικών σκοπών" ό Συνδέσιμος ήνώσει τότε έαυτόν.

Έν πάση περιπτώσει, διά τόν θεωρητικόν μελετητήν του ζωτικώτατου τουτου εκπαιδευτικού προβλήματος, έκείνου πού νά άδύεται διά μέσου των λόγων και άντιλόγων και, γενικώτερα, διά μέσου τής πολυετούς εξέλιξεως του ζήτηματος, περιπλεχθέντος ως μη όφειλε εις μέγαν δαθμόν, είναι ή ύφερ' ούσα—ως μās έπιτραπή ό νομικός όρος—άντίθεσις μεταξύ μικρών φροντιστηρίων ξένων γλωσσών άφ' ένός, και μεγάλων εκπαιδευτικών όργανισμών ξένων γλωσσών άφ' έτέρου.

Πράγματι, τήν ύπαρξιν των όργανισμών αυτών χαρακτηρίζει τό ως άνω ύπόμνημα σαφώς, άπρακτικώς και αυτολεξεί ως ήμέρος σχεδίου αποδεδειγμένος εις τήν ΜΟΝΟΠΩΛΗΣΙΝ τής διδασκαλίας των ξένων γλωσσών. "Ο άποκαλυπτικός ούτος όρος φωτίζει με νέον φώς τό όλον πρόβλημα, τās άφοριάς του και τās

τήν κατάργησίν των, έφ' όσον αί επ' όνόματι ένός φυσικού ή νομικού προσώπου λειτουργούσαι σχολαί αί έχουσαι δεκάδας ή και έκατοντάδας παραρτημάτων, θά περιερισθοϋν εις ΕΝΑ και μόνον, και τουτό μόνον διά τās φυσικά πρόσωπα, διότι τās νομικά ά πρόσωπα άποκλείονται πλήρως υπό του ειρηνέμου νόμου, ούτω δέ όλα τās άλλα κατ' άνάγκην θά πρέπη νά καταργηθούν ή νά... παραδοθούν εις τούς κ.κ. Φροντιστάς. "Οπερ έδει δείξαι.

Έκείνου δέ τό όποσον καθιστά τό αίτημα περισσότερον άποκρουστικόν, είναι ή παραπλανητική άθώα και συγκεκαλυμμένη μορφή του. Θά ήτο πολύ εύπρεπότερον νά ζητηθί εϋθέως ή ΚΑΤΑΡΓΗΣΙΣ των παραρτημάτων.

έξελίξεως του. Και τό άνάγει από τās στενά συγκριτικώς πλαίσια σχολών και φροντιστηρίων ξένων γλωσσών εις ένα πολύ γενικώτερον εκπαιδευτικόν, αλλά και κοινωνικόν θέμα, τό θέμα τής ΕΛΛΟΠΟΓ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ τής παιδείας. "Η δότα έ λύσις δέν είναι ιδυνατόν νά είναι άλλοια και αντίθετος πρδς τήν γενικήν γ-ραμμήν πού ακολουθεί εις όλους τούς τομείς, και όχι μόνον εις τήν εκπαίδευσιν ό σύγχρονος κόσμος: είτε μās ευχαριστεί τουτό, είτε όχι, μικράί, άνεξάρτητοι, άσυντόνιστοι και άνοργάνωτοι μόνάδες ΔΕΝ ΔΥΝΑΝΤΑΙ νά άντιμετωπίσουν τās σύγχρόνους άνάγκας. Έν προκειμένω, τή μικρά, αυτοτελή φροντιστήρια των 50-100-200 έστω σπουδαστών, δέν δύναται νά έξασφαλίσουν τήν λειτουργίαν πολυμελών εκπαιδευτικών συμβουλίων, ειδικευμένων διευθυντών σπουδών, άριστων καθηγητών εις έπαρκή αριθμόν, και τέλος τήν πλήρη εκπαιδευτικήν, διοικητικήν, τεχνικήν και τμηματικήν όργάνωσιν πού είναι σήμεραν άπαραίτητοι διά τήν εκπαίδευσιν χιλιάδων και δεκάδων χιλιάδων σπουδαστών. Έν ήψη των δόσεων λύσεων, δέν πρέπει νά μās διαφεύγει—και δέν διαφεύγει, εϋτυχώς, από τόν σημερινόν "Υπουργόν τής Παιδείας—ότι τό κύριον εκπαιδευτικόν πρόβλημα τής εποχής μās είναι έκείνο τό όποσον με τόσην έμφαντικότητα προσεβλήθη εις τό Παναμερικανικόν "Εκπαιδευτικόν Συνέδριον πού συνήλθε τό 1955 εις Ουάσινγκτόνα, κατόπιν προσκλήσεως του τότε Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Dwight Eisenhower διά νά έξετάσθ "μιαν έπιχειρήσαν έντικνήν άνάγκην" (a national emergency). Τό Συνέδριον έκείνου, εις τό όποσον έλαβον μέρος 2000 άριστοι εκπαιδευτικοί τής Αμερικής, απέφάνθη ότι τό ούσιώδες εκπαιδευτικόν πρόβλημα (the real problem) είναι ή έπίτευξις του δημηοκρατικού ιδεώδους τής μαζικής εκπαίδευσως (mass education).

Και είναι προφανές και αυτονόητον ότι προβλήματα μαζικής εκπαίδευσως ΔΕΝ ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΝΑ ΛΥΘΟΥΝ με μικράς, άνεξάρτητες, άσυντονιστους και άνοργάνωτους εκπαιδευτικάς μονάδας—με φροντιστήρια έν προκειμένω.

Σημειώτεον ότι αυτός ούτος ό πολυβύβλος νόμος

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

2545 του 1940, εις όν κατά κόρον αναφέρονται οι ενδιαφερόμενοι, ό ρυθμίζων τās των φροντιστηρίων, προσδιορίζει ταυτα ως έξής: "Φροντιστήριον υπό τήν έννοιαν του παρόντος νόμου λογίζεται ή έν τή αυτώ ήρώη διδασκαλία εις ομάδα προσώπων πλειόνων των πέντε εν συνόλφ ή άσχετός αριθμός ομάδων πλειόνων των δέ κα προσώπων έν συνόλφ καθ' έθόσιμα δα..." (Άρθρ. 67 § 1).

Λυπηρά...

Και—τό γράφομεν αυτό με βαθείαν λύπη—ύπάρχουν εκπαιδευτικοί, αλλά δυστυχώς και εκπαιδευτικά ύπηρεσία, και έτι πλέον δυστυχώς ύπάρχει και

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΕΚΚΡΟΜΟΤΗΤΟΣ

ΥΠΑΡΧΕΙ ήμιο και ένα άλλο αίτημα εις τās συμπεράσματα του "Υπομνήματος του Συνδέσιμου των κ.κ. Φροντιστών: όπως ύπαχθούν άπαντα τās διδάσκοντα ξένας γλώσσας έδρώματα εις τήν διεύθυνσιν "Ιδιωτικής Έκπαίδευσως (τής κλασσικής, έννοείται).

Η ύπαρξις άκριθός του αίτηματος τουτου, ή μάλλον ή ύμπετισς του αίτηματος με τās άντιλήψεις τής άναφερομένης "Υπηρεσίας του "Υπουργείου Παιδείας (ας άντιλήψεις εκφράζει έν τή ούσία και ή μνημονευθείσα άβάσιμος γνωμάτευσις του ΑΣ ΕΠ) προσέδωσαν εις τήν εκδηλουμένην αντίθεσιν των Φροντιστηρίων τωιαύτην ισχύν, ώστε νά παραμείνι τό όλον ζήτημα έκκρεμής επί 15 όλόκληρα έτη, οι δέ σχετικοί Φάκελλοι νά παραλαμβάνονται ότε μέν παρά τής "Υπηρεσίας Μελετών του "Υπουργείου, ότε δέ παρά τής "Υπηρεσίας Επαγγελματικής Εκπαίδευσως, και άλλοτε πάλιν παρά τής "Υπηρεσίας Μέσης "Ιδιωτικής Εκπαίδευσως, εις άκαταλόγητον διεκυστήνδα.

Είναι άληθές ότι τό αίτημα τής ύπαγωγής των σχολών ξένων γλωσσών εις τήν άρμοδιότητα τής Διευθύνσεως "Ιδιωτικής (κλασσικής) Εκπαίδευσως έμφανίζεται εις τό ύπόμνημα ως άπλος καθορισμός ύπηρεσιακής άρμοδιότητος. Δέν είναι ήμιο εις τήν πραγματικότητα τόσον άπλουν όσον φαίνεται.

Έν πρώτοις, ύπάρχει τό βασικώτατον θέμα τής διαφορετικής κατευθύνσεως, του διαφορετικού πνεύματος τής διδασκαλίας, μεταξύ κλασσικής και πρακτικής τωιαύτης. Έάν δέν ύπήρχε γενικώς τωιαύτη διαφορά, τότε δέν θά ύπήρχε λόγος νά ύφίσταται ή παρόυδενός άμφισβητούμένη διαφοροποίησις μεταξύ κλασσικής και επαγγελματικής εκπαίδευσως, με ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑΣ άρμοδιάς ύπηρεσίας.

Ειδικώτερον, προκειμένου περι ξένων γλωσσών, άλ-

ΑΣΕΠ (ΑΣΕΠ Όλομελείας, όπως τονίζουν οι κ.κ. Φροντιστάι), πού με τās παπολεμικά αυτά εκπαιδευτικά σχήματα τās προροσθέντα παρά του ίδιου του νομοθετήσαντος αυτά, διά τήν εκπαίδευσιν 5 και 10 σπουδαστών, προσπαθούν νά άντιμετωπίσουν τās εκπαιδευτικάς άνάγκας έκ ατόντων χιλιάδων σπουδαστών! Και πού από των έδρών του Συμβουλίου των άποφαινονται διά τās σχολάς έκείνας πού δέν ήκολούθησαν τήν άποφιν αυτήν, τήν άποκινικήν διά τήν παιδείαν αλλά και διά τήν κειμένην νομοθεσίαν και διά τό Σύνταγμα έτι (βρα Ν.Σ.Κ.), ότι «ό φειλον νά συμμορφωθούν εϋθέως άμέσως πρδς τās διατάξεις του Α.Ν. 2545/1940!»

Δηλαδή, νά καταργήσουν τās σχολάς και τās παραρτήματα των. Και μάλιστα ΕΓΘΥΣ ΑΜΕΣΩΣ, ώστε έπρόκειτο περί δημόσιου κινδύνου! "Άνευ όδωμάς προδεδέφεως ΤΟΓΛΑΧΙΣΤΟΝ διά τούς 800 καθηγητάς των και διά τās 40.000 των σπουδαστών των!! Έν έτει 1961!

λοϊαν κατάρτισιν χρειάζεται έκείνος πού θέλει νά μορφωθή ευρότερα (οδμιαστικά, φιλολογικά) και άλλοϊαν κατάρτισιν έκείνος πού θέλει (έπιχειρήματος νήθηος) και χρησιμοποίησις τās ξένας γλώσσας δι' επαγγελματικούς σκοπούς.

Και έρωτάται: Η ύπαγωγή των επαγγελματιών σχολών ξένων γλωσσών εις τήν "Ιδιωτικήν (κλασσικήν) εκπαίδευσιν, θά σημαίνη μόνον μεταβολήν διοικητικής άρμοδιότητος ή ΚΑΙ μεταβολήν κατευθύνσεως και περιεχομένου τής διδασκαλίας;

Εις τήν πρώτην περίπτωση, τής άπλης μεταβολής διοικητικής άρμοδιότητος, έρωτάται και πάλιν: τίς ό λόγος τής ύπαγωγής επαγγελματιών σχολών εις τήν ύπηρεσίαν κλασσικής εκπαίδευσως, έφ' όσον ύπάρχει ειδική ύπηρεσία Επαγγελματικής Εκπαίδευσως; Και δέν θά απέτελει καθαρόν παραλογισμόν ή τωιαύτη μετατόπισσις, χωρίς νά λαμβάνεται υπ' όψιν ότι ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ είναι ή νοσοροπία τής κλασσικής εκπαίδευσως (και κατά συνέπειαν, τής άρμοδιάς ύπηρεσίας) και διαφορετική ή τής επαγγελματικής τωιαύτης (και τής αντιστόχου άρμοδιάς ύπηρεσίας). Έάν δέν ύπήρχε τωιαύτη διαφοροποίησις πνεύματος, κατευθύνσεων και όσίας, παραλογισμούν θά απέτελει αυτή ή ύπαρξις ΔΙΟ διαφορετικών ύπηρεσιών, και θά έπρεπε νά καταργηθί ή μία. ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟΝ ΔΙΑ ΤΑΣ ΞΕΝΑΣ ΓΛΩΣΣΑΣ.

(Ειρήσθω έν παρόδω ότι, άκριθώς έπειδή τό όλον πνεύμα ούτως ένεσχεμένο ή έκ του "Υπουργείου Βιομηχανίας και ΕΠΡΕΠΕ νά είναι—ρεαλιστικώτερον, ταχύτερον, πρακτικώτερον, προσαρμοστικώτερον πρδς τās διαρκώς μεταβαλλόμενας άνάγκας και τās ύφιστα-

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

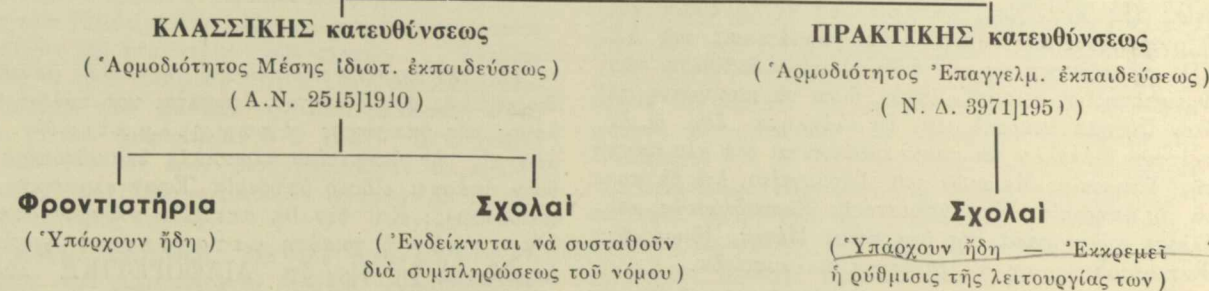
μένας εκάστοτε δυνατότητας, κατέστη δυνατή ή εντός δεκαετίας δημιουργία 400 ΣΧΟΛΩΝ και παραρτημάτων Άγγλικής γλώσσας με λαμπρά αποτελέσματα, ΠΙΣΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ ἀπὸ τὰ χορηγούμενα κατὰ ἑκατοντάδας πτυχία τῶν Πανεπιστημίων Michigan καὶ Cambridge, ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ διδασκαλία τῆς γαλλικῆς γλώσσας εἰς τὴν Μέσσην ἐκπαίδευσιν ἐσημείωσε τὴν γνωστὴν παταγώδη ἀποτυχίαν, ὥστε οἱ ἀπόφοιτοι τῶν γυμνασίων, μετὰ πολυετῆ διδασκαλίαν, νὰ μὴ δύνανται συνήθως νὰ φελλίσουν ὀλίγας ὀρθὰς λέξεις).

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ἐὰν δηλαδὴ ἡ ὑπαγωγή εἰς τὴν Ἰδιωτικὴν ἐκπαίδευσιν θὰ σημάνη καὶ μεταβολὴν κατευθύνσεως, ἐρωτᾶται: Θὰ καταργηθῆ ἡ πρακτικὴ (ἐπαγγελματικὴ) κατεύθυνσις εἰς τὰς ξένας γλώσσας, καθ' ἣν στιγμὴν τὸ Κράτος διακηρύσσει καὶ ἐπιδιώκει γενικωτέραν στροφὴν τῆς παιδείας πρὸς τὴν πρακτικὴν κατεύθυνσιν;

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ πρόκειται ἐν τῇ οὐσίᾳ περὶ ΚΑΤΑΡΤΗΣΕΩΣ σχολῶν πρακτικῆς κατευθύνσεως καὶ ἸΔΡΥΣΕΩΣ Φροντιστηρίων (ἢ ἔστω καὶ σχολῶν) κλασσικῆς κατευθύνσεως.

Ἐχει ὁμοίως τὸ Κράτος συνταγματικῶς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως κειμένης νομοθεσίας τὸ δικαίωμα νὰ ΕΠΙΒΑΛῆ μονομερῶς κατευθύνσεις καὶ νὰ ἀποκλείσῃ ἄλλας εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν; Καὶ αἱ σχετικαὶ τυχὸν ἐνέργειαι

Ἐκπαιδευτήρια διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν

Θὰ ὑπάρξουν οὕτω, χωρὶς καμμίαν ἐπιβάρυνσιν τοῦ κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἐκπαιδευτήρια ἀμφοτέρων τῶν κατευθύνσεων. Καὶ ὁ ἐλληνικὸς λαός, ὁ ἔχων ἐπὶ πάντων τὸν τελικὸν λόγον, ἀλλ' εὐτυχῶς καὶ ἀρκετὴν εὐφυΐαν, ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ἐκεῖνο πού ἀνταπο-

του δὲν θὰ ὑπόκεινται εἰς τὸν κίνδυνον τῆς ἀνατροπῆς, με ἀποτέλεσμα τὴν ΕΠΙΤΑΣΙΝ τῆς ὑφισταμένης σήμερον εἰς τὴν διδασκαλίαν ξένων γλωσσῶν ἀρρυθμίας;

Καὶ ἐὰν ἀκόμη τὸ Κράτος, ἢ μᾶλλον αἱ ὑπηρεσίαι Μέσης (γενικῆς) ἐκπαίδευσως καὶ τὸ ΑΣΕΠ, ἐπιθυμοῦν τὴν ἐπέκτασιν τῆς κλασσικῆς ἐκπαίδευσως, διατί δὲν ἀκολουθοῦν τὸν ἀπλοῦν, λογικόν, ἀνώδυνον καὶ ἀκίνδυνον δρόμον νὰ ἀφήσουν μὲν τὰς ὑφισταμένας ἐπαγγελματικὰς σχολὰς ξένων γλωσσῶν εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν (ρυθμιζομένης τῆς λειτουργίας των συμφώνως τῇ Ν.Α. 3971/59), καὶ χωρὶς μονομερείαν, χωρὶς καταναγκασμούς, χωρὶς ἐπικινδύνους ἀνατροπῆς ὑφισταμένων καταστάσεων, νὰ καθιερώσασιν εἰς τὴν νομοθεσίαν τῆς Ἰδιωτικῆς Ἐκπαίδευσως τὸν τύπον τῆς κλασσικῆς σχολῆς ξένων γλωσσῶν πού τυχὸν ἐπιθυμοῦν;

Ἐὰν ὁ τύπος οὗτος εἶναι πληρέστερος καὶ τελειότερος τοῦ σημερινοῦ φροντιστηρίου τοῦ Α.Ν. 2545/40, ἀν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς σημερινὰς συνθήκας καὶ ἀνάγκας τοῦ διψῶντος πολυμερῆ καὶ εἰδικευμένην μάθησιν ἐλληνικοῦ λαοῦ, τοῦ γοργῶς βαδίζοντος πρὸς τὰ πρόσω καὶ μὴ ἀνεχομένου νὰ καθυστερηθῆται ἀπὸ τὸν σχολαστικισμόν καὶ τὴν γραφειοκρατίαν, ἔστω καὶ ἐν ὀλομελείᾳ, ἄς εἶναι ὅλοι βέβαιοι ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ ἐκπαίδευσις ΜΕΤΑ ΧΑΡΑΣ θὰ ἰδρῦσῃ καὶ τὰς τυχὸν ἐπιθυμητὰς κλασσικὰς σχολὰς ξένων γλωσσῶν.

Παραθέτομεν κατωτέρω παραστατικὸν διάγραμμα τῆς οὕτω διαμορφωθησομένης καταστάσεως, προβλέπον τὴν λειτουργίαν ἐκπαιδευτηρίων ξένων γλωσσῶν ἀμφοτέρων τῶν κατευθύνσεων, τὸσον γενικῆς, ὅσον καὶ πρακτικῆς, με μνείαν τῆς ἐφ' ἐκάστης κατηγορίας ἐφαρμοστέας νομοθεσίας, ὡς καὶ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας ἣτις θὰ ἀσκήσῃ ἀντιστοίχως τὴν ἐποπτείαν:

κρίνεται καλύτερον εἰς τὰς ἀνάγκας του. Διότι, ἄς μὴ λησμονώμεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ τελικὸς σκοπὸς ὅλων, καὶ τῶν νόμων, καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν, καὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν, καὶ τοῦ τύπου: ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐθνικοῦ συνόλου.

ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΛΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ἀνεξαρτήτως πάντων τῶν ἀνωτέρω, ἢ μᾶλλον ὅταν ἀπαγκιστρωθῶμεν πάντων τῶν ἀνωτέρω—ἀντιθέσεων, προκαταλήψεων, προ-

σωπικῶν ἀπόψεων ἢ συμφερόντων—ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τῆς ὀριστικῆς νομοθετικῆς ρυθμίσεως τῆς διδασκαλίας τῶν ξένων γλωσσ-

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

σῶν—πού ὑφίσταται ἀπὸ ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ (ὄρα δὴλωσιν τοῦ τότε ὑπουργοῦ Παιδείας ἐνώπιον τῆς Νομοπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς—ΟΗ' συνεδρίασις 16.7.1959) προβάλλει ΑΠΛΟΥΣΤΑΤΗ. Ἄπλοῦς γὰρ ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφθ—ἀλλὰ καὶ τῆς λογικῆς.

Ἡ ὅλη ἐν Ἑλλάδι Μέση ἐκπαίδευσις ἀκολουθεῖ ἤδη δύο διακεκριμένας κατευθύνσεις: α) τὴν κλασσικὴν (γενικὴν, φιλολογικὴν), β) τὴν πρακτικὴν (ἐπαγγελματικὴν - τεχνικὴν).

Εἶναι συνεπῶς πολὺ λογικὸν καὶ ἀπλοῦν ΚΑΙ ἡ διδασκαλία τῶν ξένων γλωσσῶν νὰ γίνεταί ὑπὸ τὰς δύο αὐτὰς κατευθύνσεις - μορφᾶς: Τὴν κλασσικὴν (διὰ τοὺς ἐπιζητούντας γενικωτέραν, φιλολογικὴν κατάρτισιν) καὶ τὴν πρακτικὴν (δι' ἐκεῖνους πού χρειάζονται τὰς ξένας γλώσσας ἀποκλειστικῶς καὶ ἐπειγόντως δι' ἐπαγγελματικούς καὶ τεχνικούς σκοπούς).

Καὶ ἡ μὲν ξενόγλωσσοις ἐκπαίδευσις με κλασσικὴν κατεύθυνσιν δέον νὰ ὑπάγεται εἰς τὴν Μέσην (γενικὴν) ἐκπαίδευσιν, ἡ δὲ ξενόγλωσσοις ἐκπαίδευσις με πρακτικὴν - ἐπαγγελματικὴν κατεύθυνσιν δέον νὰ ὑπάγεται εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν. Τί τούτου φυσικώτερον, λογικώτερον καὶ ἀπλοῦστερον;

ΜΟΡΦΟΤΙΚΑ ἸΔΡΥΜΑΤΑ

Παιδαγωγικαὶ διαλέξεις

Ἡ Ἑλληνικὴ Παιδαγωγικὴ Ἐταιρία, ἐν συνεργασίᾳ με τὸ Βασ. Ἐθνικὸν Ἰδρυμα καὶ τὸ Βρετανικὸν Συμβούλιον, ἀργάνωσε τὴν 16ην Ἰανουαρίου διάλεξιν τοῦ κ. Harold Loukes, ὑφηγητοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρδης, ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ κατὰλληλος σχολικὴ ἡλικία δι' εἰδικεύσεις».

Ἡ διάλεξις, ἣτις ἔλαθε χώραν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας, ἐδόθη εἰς τὴν Ἀγγλικὴν καὶ μετεφράσθη ἐν περιλήψει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Ὁ πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Παιδαγωγικῆς Ἐταιρίας κ. Γ. Ζαμπανάκης παρουσίασε τὸν ὁμιλητὴν, ὅστις ἐπραγματεύθη τὸ ἐπιείγον καὶ πολὺ ἀμφισβητούμενον θέμα: «Εἰς ποίαν ἡλικίαν οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ ἀρχίζουσιν νὰ ἀκολουθοῦν εἰδικούς κλάδους ἀνολόγως τῆς ἰκανότητος καὶ ἀρμοδιότητος των.»

Εἶναι ἓνα πρόβλημα, εἰς τὸ ὅποιον ἔχουν δοθῆ πολλοὶ καὶ διάφοροι λύσεις. Αἱ περισσότεροι χῶραι χωρίζουσιν τοὺς μαθητὰς εἰς διαφορετικὰ εἶδη σχολείων εἰς ἡλικίαν 12 ἢ 13

Τώρα, ἀφ' ἑνὸς εἰς μὲν τὴν Μέσην ἰδιωτικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν νομοθεσίαν τῆς ὑφίσταται ἤδη ἢ περὶ φροντιστηρίων νομοθεσία. Δὲν ἀπολείπεται παρὰ νὰ ὑπάρξῃ (διὰ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου) καὶ πρόβλεψις διὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς ἀνωτέρας καὶ πλέον ὀργανωμένης μορφῆς διδασκαλίας, ἣτοι σχολῆς ξένων γλωσσῶν, με πρόγραμμα διδασκτέας ὕλης, ἐκπαιδευτικὰς περιόδους, ἐξετάσεις, βαθμολογίαν καὶ τίτλους σπουδῶν, νομίμως καθορισμένων.

Ἀφ' ἑτέρου, εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν τὰ πράγματα ἐμφανίζονται ἐτι ἀπλοῦστερα: Τὸ βασικὸν Ν. Α. 3971/1959 προβλέπει ρητῶς τὴν διὰ διαταγμάτων καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ρύθμισιν τῆς ἰδρύσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν πάσης εἰδικότητος καὶ βαθμίδος, ἄρα καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν εἰδικότητος ξένων γλωσσῶν. Καὶ περὶ τούτου, ὡς πληροφοροῦμεθα, ἔχει ἤδη λάβει πρόνοιαν ὁ κ. Ἐπίσκοπος τῆς Παιδείας, ἀφοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 111.527/2.10.62 ἀποφάσεώς του ἐρρῶθισε προσωρινῶς τὴν κατάστασιν με πνεῦμα ἐποικοδομητικῶν καὶ ρεαλιστικῶν.

Τρέφομεν δὲ τὴν στερρὰν πεποιθήσιν ὅτι, με τὴν φωτισμένην ἀντίληψιν καὶ τὴν σταθερὰν θέλησιν πού χαρακτηρίζουσιν τὸν κ. Ἐπίσκοπον Παιδείας, τὸ ὅλον ζήτημα θὰ εὐρῆ ἐπὶ τέλους τὴν ἀρμόζουσαν λύσιν, ἔπειτα ἀπὸ δεκαπενταετῆ ἐκκρεμότητα.

Κ. Α. ΓΕΡΑΡΔΟΣ

ἑτῶν. Ἄλλαι διατηροῦν ἓνα κοινὸν σχολεῖον Μέσης Ἐκπαίδευσως διὰ μαθητὰς ἡλικίας μέχρι 16 ἢ ἀκόμη καὶ 18 ἐτῶν, ἀλλὰ παρέχουσιν ἐντὸς αὐτοῦ μεγάλην ποικίλιαν κλάδων. Οἰονδήποτε σύστημα καὶ ἐὰν ἐφαρμόζεται, παραμένον ὀρισμένα βασικὰ θέματα πρὸς λύσιν. Πῶς δυνάμεθα νὰ ἀνακαλύψωμεν ποῖοι εἶναι οἱ εὐφύστεροι μαθηταὶ; Πῶς δυνάμεθα νὰ ὀργανώσωμεν τάξεις, αἱ ὁποῖαι νὰ τοὺς ἐπιτρέπουσιν νὰ προσδεῦσιν ἰκανοποιητικῶς; Κατὰ ποῖον τρόπον δυνάμεθα νὰ προκαλέσωμεν ἐνδιαφέρον καὶ ἀνταγωνισμόν εἰς τὸν μέσον καὶ τὸν ὀλιγώτερον προικισμένον μαθητὴν; Πῶς δυνάμεθα νὰ κινήσωμεν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ μαθητοῦ διὰ τὸ ἴδιον τὸ μέλλον του καὶ νὰ τοῦ παράσχωμεν μίαν κατὰλληλον προπαρασκευὴν δι' αὐτό;

Κατὰ τὴν ἐνδιαφέρουσαν αὐτὴν διάλεξιν ὁ ὁμιλητὴς ἀπέπτυξε διεξοδικῶς τὰς ἀκολουθουμένας σήμερον μεθόδους εἰς Ἀγγλίαν, Ἀμερικὴν, Ρωσίαν, Δανίαν καὶ Γερμανίαν.

Βιβλία διὰ τὰ παιδιὰ

Ἐυκκλοφόρησεν ἓνα νέον, πρωτότυπον βιβλίον τῆς κ. Ἀντιγόνης Μεταξᾶ, με τὸν τίτλον: «Ἡ θεία Λένα στὰ μικρὰ παιδιὰ», διὰ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Πεχλιβανίδη καὶ Σία. Ἀποτελεῖ θαυμάσιο παιδαγωγικὸ καὶ ψυχολογικὸ ὕλικὸν διὰ τὰς νηπιαγωγούς καὶ τὰς μητέρας. Ἐυκκλοφόρησεν ἐπίσης, τῆς ἰδίας συγγραφῆς, ἡ πρώτη ἐν Ἑλλάδι βιογραφικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια ὑπὸ τὸν τίτλον «Χίλιες Μορφές» εἰς δύο τόμους.

Είς όλον τόν κόσμον ζητοῦν πιστώσεις διὰ τὴν Παιδείαν

Είς Ἡνωμ. Πολιτείας

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, Ἰανουάριος.— Ὁ πρόεδρος Κένεντυ εἰς τὸ πρὸς τὸ Κογκρέσσον ἐτήσιον μῆνυμά του ἐπὶ τῆς παιδείας προσιδοποιεῖ τὰ δύο ἀμερικανικὰ νομοθετικὰ σώματα ὅτι ἡ Σοβ. Ἐνώσις διαθέτει κατὰ τὴν στιγμὴν αὐτὴν τριπλάσιον ἀριθμὸν μηχανικῶν ἐν συγκρίσει μετὰ τὰς Ἡν. Πολιτείας. Ἀναφέρει ἐπίσης ὅτι οὐσιαστικῶς ὁ ἀναλφάβητισμὸς δὲν ὑφίσταται πλέον εἰς τὴν Σοβ. Ἐνωσιν. Ὁ πρόεδρος προτείνει ὅπως τὸ Κογκρέσσον ἐγκρίνη πιστώσεις ἐκ 1.500 ἐκατ. δολλαρίων κατὰ τὴν προσεχῆ τετραετίαν προκειμένου, ὡς λέγει, νὰ ὑπερπηδηθοῦν αἱ «ἀνεπάρκειαι» καὶ τὰ «ἐμπόδια» ποῦ παρατηροῦνται εἰς τὴν στοιχειώδη καὶ μέσων ἐκπαίδευσιν.

Μολοντάτι δὲν ἀνεκοινώθη εἰσέτι τὸ σύνολον τῶν αἰτουμένων κρατικῶν πιστώσεων διὰ τὴν παιδείαν, ὑπολογίζεται ὅτι αὐτὰ θὰ ἀνέλθουν εἰς τέσσαρα ἕως πέντε δισεκατομμύρια δολλάρια.

Εἰς Γαλλίαν

ΠΑΡΙΣΙ, Ἰανουάριος.— Ἀριθμὸς Γάλλων βουλευτῶν ἐξήτησε τὴν μείωσιν τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν τῆς χώρας κατὰ 20% καὶ αὐξησιν τῶν φόρων τῶν ἐταριῶν μετὰ σκοπὸν τὴν αὐξησιν τῶν κονδυλίων διὰ τὴν παιδείαν. Εἰς τὸ αἴτημά των οἱ βουλευταὶ ὑπογραμμίζουν ὅτι ἡ παιδεία εἰς τὴν Γαλλίαν καθυστερεῖ ἔναντι τῆς παιδείας πολλῶν ἄλλων χωρῶν τῆς Δύσεως διότι δὲν διατίθενται δι' αὐτὴν τὰ ἀπαιτούμενα κονδύλια.

Εἰς ἄνοδον ἡ χρῆσις τῆς Γαλλικῆς γλώσσης

ΠΑΡΙΣΙ, Ἰανουάριος.— Ἡ χρῆσις τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἀνὰ τὸν κόσμον εὐρίσκεται εἰς διαρκῆ ἄνοδον. Εἰς τὸν Ο.Η.Ε. 25 ἐπὶ 100 ἀντιπροσώπων ἐκφράζονται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν γαλλικὴν, ἄλλοι πάλιν συμπωματικῶς, πράγμα τὸ ὁποῖον δηλοῖ ὅτι πλέον τοῦ ἑνὸς τρίτου τῶν ἀντιπροσώπων χρησιμοποιοῦν τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν. Ἐπίσης τὰ γαλλικὰ διδάσκονται εἰς τὰ δημοτικὰ καὶ τὸ γυμνάσιον 79 χωρῶν. Ἡ γαλλικὴ εἶναι ἡ πρώτη προαιρετικὴ γλῶσσα εἰς τὰς Η.Π.Α., τὴν Μ. Βρετανίαν, Ἰταλίαν, Ἑλλάδα καὶ Αὐστραλίαν. 950.000 μαθηταὶ παρακολουθοῦν τὰ γαλλικὰ μαθήματα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ 72% τῶν μαθητῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν διαλέγουσιν τὴν γαλλικὴν ὡς πρώτην γλῶσσαν. Εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅπου τὰ ἀγγλικά ἐρχονται ἐπὶ κεφαλῆς, τὰ 43% τῶν μαθητῶν μαθαίνουν γαλλικά.

Οἱ Ἀμερικανοὶ μανθάνουν τὴν Ρωσικὴν

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ.— Συμφώνως πρὸς τὰ δημοσιευθέντα στατιστικὰ δεδομένα, μεταξὺ τῶν Ἀμερικανῶν αὐξάνει συνεχῶς τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς ρωσικῆς γλώσσης. Συγκεκριμένως ἀναφέρεται ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 1962 ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀμερικανῶν οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνται μετὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς ρωσικῆς γλώσσης ἠξήθη κατὰ 41% ἔναντι τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Διάσκεψις ἐπιστήμης καὶ τεχνολογίας εἰς Γενεύην

Ἀπὸ τῆς 4ης Φεβρουαρίου μέχρι τῆς 20ῆς συνέρχεται εἰς Γενεύην διάσκεψις τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, ἐν τῷ πλαίσίῳ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, πρὸς ὄφελος τῶν ὀλιγώτερον ἐξελιγμένων χωρῶν. Ἡ διάσκεψις αὕτη ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ ἀποτελέσῃ τὸν συνδετικὸν κρίκον μεταξὺ τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ τεχνολογικῆς προόδου καὶ τῶν ἀνθρώπων ποῦ λιμοκτονοῦν. Θὰ συζητηθοῦν δώδεκα βασικὰ θέματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ σχετικὰ μετὰ τὴν ἐκπαίδευσιν ἐπιστημονικῆ καὶ τεχνολογικῆ προσωπικοῦ. Πρόεδρος τῆς διασκέψεως θὰ εἶναι ὁ Ἰνδὸς καθηγητὴς Μανεγκάλ Σανκαλάντ Θακέρ.

Τὸ σύστημα «προ - προσλήψεως» ὑπαλλήλων εἰς τὰς γαλλικὰς βιομηχανίας

ΠΑΡΙΣΙ, Ἰανουάριος.— Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐλλείψεως μηχανολόγων, ἠλεκτρολόγων, χημικῶν καὶ γενικῶς εἰδικῶν τῶν τεχνικῶν κλάδων, ἡ γαλλικὴ βιομηχανία προσπαθεῖ διὰ τοῦ συστήματος τῆς «προ - προσλήψεως» νὰ καλύψῃ τὰς μακροπρόθεσμους ἀνάγκας τῆς εἰς στελέχη. Περί τίνος πρόκειται; Τὸ σύστημα τῆς «προ - προσλήψεως» ἀποτελεῖ μίαν γενίκευσιν τῆς παροχῆς ὑποτροφίῶν εἰς τοὺς φοιτητὰς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, κυρίως. Οἱ ὑπότροφοι ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν μετὰ τὸ πέραν τῶν σπουδῶν των, ἢ τὴν περάτωσιν τῆς εἰδικεύσεώς των, νὰ ὑπογράψουν ἕνα τριετὲς ἢ πενταετὲς συμβόλαιον μετὰ τὴν βιομηχανίαν, ἢ ὁποῖα κατέβαλε τὴν ὑποτροφίαν. Φυσικῶ τῷ λόγῳ, εἰς ἣν περιπτώσιν ὁ διπλωματοῦχος ὑπότροφος ἀρνηθῆναι νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς ὄρους τοῦ συμβολαίου, ἐπιστρέφει εἰς τὴν βιομηχανίαν τὸ συνολικὸν ποσὸν τῆς ὑποτροφίας.

Διὰ τῆς προ-προσλήψεως, αἱ βιομηχαναὶ προσπαθοῦν νὰ ἀντιμετώπισουν τὴν κρίσιν στελεχῶν ἀνωτάτων καὶ κατωτάτων. Τὰ 32% τῶν φοιτητῶν ὠρισμένων τεχνικῶν σχολῶν ἀπολοισιμάνουν τὴν ἰδιωτικὴν ὑποτροφίαν ποῦ ἐξασφαλίζουν ὄχι μόνον τὰς σπουδὰς ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον των.

Ἐκδοσις τῆς ἐπιπεδομετρίας τοῦ Εὐκλείδου ὑπὸ τῆς Ἀρμενικῆς Ἀκαδημίας

ΠΑΡΙΣΙ.— Ἡ Ἐπιπεδομετρία τοῦ Εὐκλείδου ἐδημοσιεύθη εἰς τρεῖς γλώσσας (ρωσικὴν, ἀγγλικὴν καὶ ἀρμενικὴν) ὑπὸ τῆς Ἀρμενικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν εἰς Ἐριβάν.

Ἡ Ἀκαδημία ἐβασίσθη διὰ τὴν ἐκδόσιν τῆς ἐπὶ ἐσχάτως ἀνακαλυφθέντος χειρογράφου Ἀρμενίου ἐπιστήμονος τοῦ 17ου αἰῶνος, ποῦ περιέχει μετάφρασιν μετὰ σχολίων τῶν Στοιχείων Γεωμετρίας τοῦ Εὐκλείδου.

Οἱ ξένοι φοιτηταὶ εἰς Γερμανίαν

ΒΟΝΝΗ, Ἰανουάριος.— Ἡ Γερμανικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Διεθνούς Ὑπηρεσίας Φοιτητῶν ἐπιστοποίησεν ὅτι κατὰ τὴν θερμὴν τριμηνίαν τοῦ 1961 ἦσαν ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ Πανεπιστήμια, τὰ Πολυτεχνεῖα καὶ τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς τῆς Δυτ. Γερμανίας ἐν ὅλῳ 323.025 φοιτηταὶ ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 23.448 ἦσαν ἀλλοδαποὶ. Ὁ κλάδος ὁ ὁποῖος συνεκέντρωσε τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν σπουδαστῶν ἦτο ἡ ἱατρικὴ (5.409 φοιτηταὶ) καὶ κατόπιν ὁ κλάδος τῆς μηχανικῆς, κατασκευῆς μηχανῶν (2.451 φοιτηταὶ). Οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν ξένων σπουδαστῶν προήρχοντο ἐξ Ἑλλάδος (3.383), ἐξ Ἰράν (3.253), ἐκ τῆς Ἡνωμ. Ἀραβικῆς Δημοκρατίας (1.886), ἐξ Ἡνωμ. Πολιτειῶν (1.489) καὶ ἐκ Τουρκίας (1.306).

Ἰδρυσις Σχολῆς Καθηγητῶν Τεχνικῶν Μαθημάτων

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ.— Τὸ Εἰδικὸν Ταμεῖον τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἐνέκρινε τὴν διάθεσιν ποσοῦ 43.600.000 δολλαρίων, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων εἰς 40 κράτη, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονται ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Τουρκία. Ἡ Ἑλλάς λαμβάνει 932.000 δολλάρια διὰ τὴν δημιουργίαν σχολῆς καθηγητῶν τεχνικῶν μαθημάτων. Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις θὰ καταβάλῃ ἐπὶ πλέον ἀπὸ πλευρᾶς τῆς 2.279.000 δρχ. διὰ τὴν Σχολήν.

Ἡ Τουρκία λαμβάνει παρὰ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμεῖου 1.221.000 δολλάρια, διὰ τὴν ἐγκατάστασιν εἰς τὴν Σμύρνην Κέντρου Ἐρευνῶν Ἀγροτικῶν Καλλιέργειῶν.

Σημειοῦται ὅτι ἡ Τουρκία ἴδρυσεν τὸ Τεχνικὸν Πανεπιστήμιον Μέσης Ἀνατολῆς μετὰ ἔδραν τὴν Ἀγκυραν μετὰ χρηματα κυρίως τῶν Ἡνωμ. Ἐθνῶν. Πιστεύεται ἐνταῦθα ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ δημιουργήσῃ τρίτον Πανεπιστήμιον ἢ Πολυτεχνεῖον ἐξόδοις τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

2. - THE NECESSITY FOR PRONUNCIATION TEACHING (*)

A Series of Articles by Mr. JOHN D. LOGAN JR.

B. A. in English Literature, M. A. in Linguistics
Director of Studies of the Institute of American Studies - IAS

Three Other Aspects to the Pronunciation Teaching Problem.

There are three other aspects to the problem of what we should teach that we ought to consider now briefly.

First we can consider the relationship of hearing sounds to that of pronouncing them. It seems almost axiomatic to say that before a student can produce a sound or a sound contrast he must be able to distinguish it. It also seems a truism to say that the more a student does effective practice in producing a sound the better he should get to be in recognizing it.

Looking at the matter negatively, from the point of view of difficulties encountered, we would imagine that when a student has difficulty in pronouncing a sound he might have difficulty in recognizing it and often vice versa. The validity of such a conjecture is actually borne out over and again. We know students have difficulty in making the vowel sound of **bow** different from the vowel sound of **ball**, (not so much of course when they are concentrating on this problem as when they are speaking freely). And sure enough, if we read a sentence about a **bow**, many students will write **There was a ball on the table**. Faulty sentences on dictation papers like **He was leaving there during the war** or **She was very hungry with him**, or **He will sent it**, or **Her husband left her**, although directly caused by hearing problems, are almost invariably symptomatic of bad pronunciation.

Occasionally though, a hearing problem does not relate to unsatisfactory pronunciation, but has other causes. Let us take the /t/ phoneme again. I have already stated my belief that we need not fret about getting our students to pronounce the various types, or **allophones**** since a Greek **t** will do in all

* Εἰς τὸ προηγουμένον τεύχος ἐδημοσιεύθη περίληψις τοῦ ἀρθροῦ εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἡ πλήρης σειρά τῶν ἀρθρῶν, ἀναφερομένη εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς προφορᾶς τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης καὶ προϋποθέτουσα ἀπαραιτήτως γνῶσιν αὐτῆς, δημοσιεύεται, ὡς εὐνόητον, εἰς τὴν γλῶσσαν ταύτην.

** **Allophone**. The time is ripe for me to introduce now a second important term from the science of structural linguistics—the term **allophone**. On

cases (with the one exception described in the Note in the next issue). However, most students, and especially those in middle and advanced classes, need a lot of practice in learning to hear important allophones of /t/ as real **t**'s and not as something else.

A conspicuous example of student inability to hear a **t** as a **t** is connected with the sentence **What is the Acropolis?** When I say this sentence to groups of advanced students, a sizable percentage of them think I have said **Where is the Acropolis?** Now why is that? Simply because the intervocalic (that is, between -the- vowels) allophone of the **t** in **what is** has a fairly close similarity to the ordinary Greek /r/ sound. Both sounds are pronounced with the lightly closed vocal cords vibrating in the air stream and producing 'voice'. Besides the voicing, the two sounds are similarly articulated in that in both cases the tongue tip bounces off the area of the gum and palate just behind the upper teeth. The main difference seems to be only in the way in which the tongue tip bounces off in each respective case, but that is not evident to the unsophisticated ear. (As the result of the inability to hear any difference between the two sounds, Greek immigrants in the U.S. say

page 50 I said that a phoneme is 'a family of somehow related sounds which all together operate psychologically as one unit in the sound system'. Heretofore, I called each of these sounds within the phoneme varieties of the phoneme, or variants of the phoneme; henceforth I will be calling these individual sounds allophones. The meaning should be immediately clear to Greek teachers of English, but I will exemplify by referring again to the **t** phoneme. Eleven allophones of /t/ that I presented in the first half of this article (on page 50) are: 1. the strongly aspirated syllable-initial **t** in **ten** and **attack**; 2. the lightly aspirated word-final **t** in one pronunciation of **beat**; 3. the unreleased **t** in another pronunciation of **beat**; 4. the weak, tongue-tip tap **t** in **But I did**; 5. the glottal stop **t** in **But then, fortnight, it was, button** etc.; 6. the unaspirated **t** in **study**; 7. the 'whistling' release retroflexed **t** in **train**; 8. the sibilant-released **t** in **cats**; 9. the laterally-released **t** in **bottle** (voiced in typical American speech, often voiceless in British speech); 10. the 'flap' **n** in **twenty** (representing the phoneme sequence /-nt-/ used in words like this in American speech); 11. the dentally articulated **t** in **eighth** (the tongue-tip touches the back of the front teeth, rather than the gum just behind them as is the case during the articulation of many other allophones of /t/).

such things as **New York City**, a glass of **warra**, and **birthday pahry**, which contributes not a little to the typical heavy Greek-American accent in English.)

We can learn two lessons from the case of the **t** masquerading as an **r**. First, that teaching hearing need not and should not cover exactly the same ground as teaching pronouncing (this is probably more true for advanced classes and less true for beginning classes). Second, that while students must be taught to handle the entire system of segmental phonemes, both productively and receptively, there are certain purely phonetic (or sub-phonemic) matters that must be dealt with, as in this problem, which involves only one allophone of the /t/ phoneme, not the whole phoneme.

— A second aspect of the problem of pronunciation teaching must have begun to become apparent by now and that is the potential usefulness of making a practical, teacher's comparison of the sound system of Greek with the sound system of English to see where the two systems coincide and where they diverge, point by point. When we do that we see that there is a Greek /t/ of a common garden or tongue-tip type and that there is an English /t/ of a basically tongue-tip type, too, but with some luxuriant offshoots, and so we decide that for the beginning stages of our course, at least, we do not have to teach the English /t/ since the Greek /t/ will do very well as a substitute for all types of English t's. On the other hand after making such a comparison we see that there are two units of the English sound system that have a general acoustic resemblance to the Greek 'iota' sound and we decide that we must work to get our students to hear and make the distinction. (Remember Manolis's difficulties.)

It also must have begun to become apparent that we have to delve under the surface of the sound system of the two languages to see what phonetic qualities these phonemes have in general, and what allophones they have. I have shown that the intervocalic voiced-tap allophone of /t/ gives considerable trouble to the person learning to hear English. If we delve deeper we might find other particular allophones of various phonemes giving trouble. And if we go back to the subject of phonetic qualities, we then find a problem of the Greek **r** versus the English **r**. From the strictly phonemic point of view, the Greek /r/ can handle all the work in English that the English /r/ does, but the general phonetic value of the sound in English is considerably different from that of the 'equivalent' sound in Greek. In fact so great is the difference that there exists an esthetic problem. Therefore at some point in the game we must try to wean our students away from the 'Gr-rreek r-r' (see Note I at the end of the article). We would improve the students' English rhythm by doing this too. As I pointed out at the end of my fable about Manolis, we should now see how by comparing the Greek and English sound systems point by point (and

in depth where necessary) we can find out how to economize teaching time by eliminating the teaching of many sounds, and we can at the same time learn where to concentrate our efforts (on the trouble points, of course).

— A third important aspect of the problem has to do with the nature of language and of language learning. Looked at one way, from the point of view of an individual speaker, our native language is an infinitely complex set of learned or conditioned responses operating within a system. If we want to acquire a new language we must learn to suppress certain responses to the stimuli that are constantly impinging on our nervous system and to substitute other, newer responses for them. The number of new responses and sets of responses that we must acquire as habits in order to obtain an effective control over the grammar and syntax and a usable vocabulary of a new language is enormous. Fortunately the mastery of the pronunciation system of a language is nowhere near as complex, but even so there are scores of things that must be learned well if we are to have satisfactory working pronunciation habits. This means that teachers must give us properly arranged drill and plenty of it in order to instill these habits into us.

The Most Economical Method

I think this is as appropriate place as any to try to wind up this part of my discussion and to present a conclusion. I would therefore like to state my belief that a good pronunciation can be successfully imparted to the average student in a rather small proportion of the total time needed to learn the language well and I would like to remark that it will be time well spent. I think that by applying the principle I have been trying to 'sell' of maximum economy of effort we can get most of the fundamentals of a good pronunciation established within the first twenty or thirty lessons, that within the first couple of years of an ordinary course this foundation can be strengthened and built on effectively if about one hour out of every ten is devoted to the task, and that later all that is needed is a steady pecking away at the students' obvious errors, which, in the case of many or most students, should not by that time be hopelessly many.

Notes

I.—Some good tricks for teaching the English retroflex **r**: Teach the students to say **purrr** and then **-esent, purr-esent, present**, getting them to keep their tongue tip away from contact with the roof of the mouth. Then, each time the roll is called, make the student answer by saying **present** with a good English **r**. Get some students to repeat the following phrase with English **r**'s. Μαρτέτε νά προφέρετε τὸ Ἀμερικάνικο (Βρετανίκον) ρό; Other students should answer Μπαρό. Also Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προφέρετε τὸ ρεμπιτορεμένο ρο! is a wonderful tongue-twister for the students to practice their **r**'s on.

(Continued in the next issue)

Ἡ δευτέρα Κεντρικὴ Σχολὴ τοῦ I.A.S. εἰς τὴν Γωνίαν τῶν ὁδῶν Ἀκαδημίας - Χαρ. Τρικοῦπη 18. Περιλαμβάνει αἰθούσας διδασκαλίας, αἰθούσαν διαλέξεων, κινηματογραφικῶν προβολῶν, ἀναγνωστήριον, κεντρικὴν θέρμανσιν, ἀνελευστήρας κ.λ.π.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΔΡΑ : ΦΕΙΔΙΟΥ 5γ - ΑΘΗΝΑΙ

Τηλ. 620.180 — 614.949 — 616.328 — 621.276 — 614.492